
KRUUNUNPUISTON KÄYTTÖ- JA HOITOSUUNNITELMA

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö
Maisemasuunnittelun koulutusohjelma

Lepaa, 30.5.2014

Erika Luhtanen

Erika Luhtanen

Lepaa
Maisemasuunnittelun koulutusohjelma
Viheraluerakentaminen ja ylläpito

Tekijä	Erika Luhtanen	Vuosi 2014
Työn nimi	Kruununpuiston käyttö- ja hoitosuunnitelma	

TIIVISTELMÄ

Tämä opinnäytetyö on tehty Hämeen ammattikorkeakoulun maisemasuunnittelun koulutusohjelmassa ja sen päätarkoituksena oli tehdä Imatralle sijaitsevalle Kruununpuistolle käyttö- ja hoitosuunnitelma. Työn tilaajana on Imatran kaupungin Tekninen toimi sekä Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus. Alueelle on tehty vuosina 2012–2013 kunnostustöitä EU-hankkeena ja rahoittaja edellyttää alueelle tehtävän käyttö- ja hoitosuunnitelman. Hoitosuunnitelman tarkoituksena on turvata ja parantaa alueen ylläpitoa ja säilyttää alueelle tehtyjen kunnostustöiden tulokset. Tavoitteena on laatia käytäntöön soveltuva hoitosuunnitelma, joka tukee kunnossapitohenkilöstöä jokapäiväisessä työssä.

Työmenetelminä oli perehtyminen alueeseen tutkimalla lähtötietoaineistoa ja alueen nykytilaa ja sen ylläpitoa. Olin mukana alueelle toteutetussa Vuoksi-Kruununpuisto -hankkeessa. Suunnittelin alueelle toteutetut kunnostustyöt ja olin mukana myös niiden toteutuksessa. Olen seurannut alueelle tehtyjä kunnossapitotoimenpiteitä useamman vuoden ajan ja haastatellut kunnossapitäjiä. Olen valokuvannut kohdetta ennen ja jälkeen kunnostuksen.

Käyttö- ja hoitosuunnitelmassa huomioidaan Kruununpuiston luonnonsuojelliset ja kulttuurihistorialliset lähtökohdat, alueesta tehdyt taustaselvitykset sekä alueen nykytila ja tavoitteet. Suunnitelmassa esitetään kohteen hoidon ja käytön keskeiset ratkaisut taustaselvitykset huomioiden. Suunnitelmassa pohditaan myös alueen tulevaa käyttöä ja kehitystä. Alueen erityispiirteet on huomioitu hoitoluokitusta laadittaessa.

Avainsanat Kruununpuisto, Muinaisuomanpuisto, Koskipuisto, käyttö- ja hoitosuunnitelma, ylläpito, hoito, kunnossapito.

Sivut 45 s. + liitteet 49 s.

Lepaa
Degree Programme in Landscape Design

Author	Erika Luhtanen	Year 2014
Subject of Bachelor's thesis	The Operation and Management Plan for Kruununpuisto Park	

ABSTRACT

This thesis was done in HAMK University of Applied Sciences and in the degree programme in landscape design. Its main purpose was to make an operation and management plan for the parks of Kruununpuisto, located in Imatra. The commissioner of the thesis was Imatra Technical services and Southeast Finland Centre for Economic Development. The area was restored in an EU project during 2012-2013. The purpose of the operation and management plan is to insure and improve the maintenance of area and maintain the restored objects. The aim was to draw up a management plan that can be used in maintenance.

The working method was to research the starting material and the current state of the area and its maintenance. The author of thesis was involved in renovation project Vuoksi-Kruununpuisto by doing the rehabilitation plan to area. The author of thesis was also involved in the implementation of renovation project of the park. The maintenance procedures were watched few years and the maintainers were interviewed. The area was photographed before and after renovation.

The operation and management plan takes into account the Kruununpuisto's nature, the cultural and the historical points of departure. Plan takes also account the background reports, the current state and objectives of the area. The plan sets out the key solutions to maintenance by paying attention to background reports. The plan will also consider the future use and development. The characteristics of the region are taken into account in the treatment classification of the preparation.

Keywords Kruununpuisto, Muinaisuomanpuisto, Koskipuisto, operation and management plan, maintenance, management,

Pages 45 p. + appendices 49 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
2	SUUNNITELMALLISET LÄHTÖKOHDAT.....	2
2.1	Luonnonsuojelulliset lähtökohdat	2
2.1.1	Historia	3
2.1.2	Geologia	4
2.1.3	Kasvillisuus	4
2.1.4	Eläimistö.....	5
2.2	Kulttuurihistorialliset lähtökohdat.....	5
2.2.1	Historia	6
2.2.2	Kasvillisuus	7
2.2.3	Kalliohakkaukset ja hiidenkirnut.....	8
2.2.4	Rakenteet	9
2.2.5	Aikaisemmat suunnitelmat ja toteutukset.....	11
3	TAUSTASELVITYKSET	11
3.1	Vuoksen luonto- ja kulttuurimatkailu	11
3.2	Vuoksi-Kruununpuisto-hanke	13
3.3	Kruununpuiston kunnostustyöt	13
3.4	Matkailu	14
4	ALUEEN NYKYTILA	15
4.1	Sijainti	15
4.2	Maanomistus ja hoitosopimukset.....	15
4.3	Kaavatiedot.....	16
4.4	Nykyinen käyttö	16
4.5	Muinaisuomanpuisto	17
4.5.1	Kalliokaiverrukset ja geologia.....	17
4.5.2	Metsä ja kasvillisuus.....	18
4.5.3	Rakenteet	18
4.6	Koskipuisto.....	23
4.6.1	Kasvillisuus	23
4.6.2	Rakenteet	24
5	KÄYTTÖSUUNNITELMA	26
5.1	Alueen turvallisuus.....	26
5.2	Virkistyskäyttö ja matkailu	27
5.3	Koskinäytökset	29
5.4	GeoVuoksi-hanke.....	29
6	HOITOSUUNNITELMA	30
6.1	Yleistä.....	30
6.1.1	Viheralueiden hoidon käsitteet	30
6.1.2	Hoitoluokitus	31
6.1.3	Laatukäsikirja	32
6.1.4	Ylläpidon lainopilliset perusteet.....	32

6.1.5	Maisematyöluja	33
6.2	Muinaisuomanpuiston hoitotoimenpiteet.....	33
6.2.1	Kalliokaiverrukset ja vanhat polut.....	33
6.2.2	Metsä ja kasvillisuus.....	33
6.2.3	Polkuverkostot.....	35
6.2.4	Hiidenkirnualue	36
6.2.5	Rakenteet	36
6.2.6	Ylläpitötöiden aikataulu	38
6.3	Koskipuiston hoitotoimenpiteet	38
6.3.1	Nurmikot.....	38
6.3.2	Kasvillisuus	38
6.3.3	Polkuverkostot.....	39
6.3.4	Rakenteet ja varusteet.....	39
6.4	Puhtaanapito	39
6.5	Talvikunnossapito	40
6.6	Työturvallisuus.....	41
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	42
	LÄHTEET	46
	LIITTEET	
Liite 1	Koskipuiston ja Muinaisuomanpuiston sijainti	
Liite 2	Kohteiden sijainti	
Liite 3	Maanomistuskartta	
Liite 4	Metsähallituksen hoitosopimus	
Liite 5	Fortumin hoitosopimus	
Liite 6	Ote ajantasa-asemakaavasta	
Liite 7	Kartat muinaisjäännösten sijainnista	
Liite 8	Paviljonkien värikartta	
Liite 9	Koskipuiston jalavien kuntotutkimus	
Liite 10	Hoitoluokituskartta	
Liite 11	Maisematyölupahakemus	
Liite 12	Muinaisuomanpuiston huomionarvoiset kasvit	

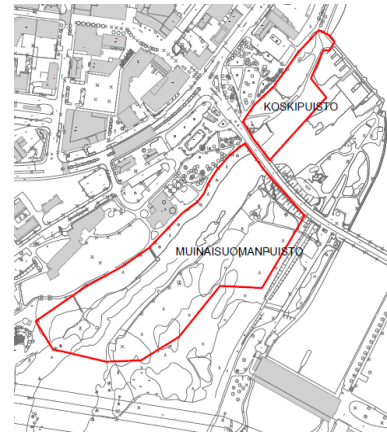
1 JOHDANTO

Imatran Kruununpuisto on maantieteellisesti, kulttuurihistoriallisesti ja luonnonsuojelullisesti merkittävä kohde. Se on yksi Suomen vanhimmista kansallismaisemista ja merkittävä matkailunähtävyys historiallisesti ja nykypäivänäkin.

Alue sijaitsee Saimaalta Laatokkaan virtaavan Vuoksen rannoilla. (Kuva 1) Puisto sijoittuu Vuoksen suurimman, tosin nykyisin kahlitun Imatrankosken rannoille. Imatrankosken lähialue koostuu useammasta erityyppisestä puistoalueesta, jotka muodostavat laajan viheralueverkoston keskelle Imatran keskustaa.

Kuva 1

Kuva 2

Kuva 1. Imatrankosken puistoalueet. (Imatran kaupunki)

Kuva 2. Koskipuiston ja Muinaisuomanpuiston sijainti (Imatran kaupunki)

Tässä opinnäytetyössä käsitellään alueen kahta merkittävintä puistoaluetta; Muinaisuomanpuistoa ja Koskipuistoa. Koskipuisto sijaitsee Imatran keskustan välittömässä läheisyydessä Keskuspuiston ja koskiuoman välisellä alueella. Muinaisuomanpuisto sijaitsee Imatrankoskentien eteläpuolella ja sijoittuu koskiuoman molemmille rannoille. (Kuva 2) Tässä työssä Muinaisuomanpuisto jaetaan itäpuoleen ja länsipuoleen, josta käytetään myös nimitystä Valtionhotellin rinne. Alueeseen kuuluu myös Imatrankosken siltojen väliselle alueelle sijoittuva rinne, joka on katualuetta, mutta hoidetaan Muinaisuomanpuiston yhteydessä (Liite 1).

Puiston eri alueet eroavat toisistaan merkittävästi. Koskipuisto on uoman rinnettä lukuun ottamatta rakennettua puistoa ja Muinaisuomanpuisto on säilynyt lähes luonnontilaisena. Muinaisuomanpuisto on rauhoitettu kulttuurihistoriallisena kohteena luonnonsuojelualueeksi ja se on suojeltu Rakennuslainsäädännön nojalla (SR). Muinaisuomanpuistossakin on rakennettua ympäristöä; polkuverkostoja, portaita, kalusteita ja muita rakenteita, jotka vaativat jatkuvaa ylläpitoa. Vaikka alueet eroavat toisistaan, on niiden käyttö kuitenkin hyvin samantyyppistä. Alueilla liikkuvat haluavat nähdä Imatrankosken ja sen ympäristön ja se on mahdollista molemmissa puiston osissa. Tämä kuitenkin lisää paineita alueen laadukkaaseen ylläpi-

toon. Varsinkin Muinaisuomanpuiston luonnonsuojelulliset näkökohdat vaativat kulkijoiden opastusta rakennetuille reiteille, että muu luontoalue säilyisi mahdollisimman koskemattomana. Reittien ja rakenteiden on kes-tettävä kasvavien kävijämäärien rasitus ja tähän oiva mahdollisuus on to-teuttaa käyttö- ja hoitosuunnitelman ohjeistusta. Alueen kohteiden sijainti on esitetty liitteessä 2 (Liite 2).

Puistossa on tehty kunnostustöitä vuosina 2012–2013 Vuoksi-Kruununpuisto-EU- hankkeessa. Hankkeen tavoitteena on Vuoksen luon-to- ja kulttuurimatkailun toimintaedellytysten parantaminen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristöjen kehittäminen kestävän kehityksen periaatteiden mukaan. Kruununpuiston merkitys matkailunähtävyytenä on noussut uu-teen kukoistukseen 2000-luvun puolivälistä alkaen ja varsinkin venäläis-matkailijoita käy alueella runsaasti; aivan kuin puiston historian alkuaikoina 1800-luvulla. Myös suomalaiset haluavat nähdä kosken virtaavan vapaana ja koskinäytökset kesäiltoina vetävät sillan ja rannat täyteen kos-ken pauhujen ihailijoita. Matkailijoiden määrän kasvu on luonut paineita Kruununpuiston käyttöön ja hoitoon. Se vietti ruususen unta sotien jälkei-senä aikana, jolloin raja sulkeutui ja matkailijoiden määrä laski ja pääsi rakennettunakin osittain ränsistymään. Nyt puisto on saanut takaisin aina-kin osan siitä loistosta, missä se oli luonnontilaisena.

2 SUUNNITELMALLISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 Luonnonsuojelulliset lähtökohdat

Vuoksen vesistöalue on Suomen suurin vesistö, jonka pinta-ala on yli 60 000 neliökilometriä. Vuoksi on Suomen runsasvetisin joki, jonka kes-kivirtaama on 600 kuutiota sekunnissa. Vuoksi puhkaisi uomansa Salpaus-selän harjun läpi noin 5700 vuotta sitten. Aluksi Vuoksi virtasi leveänä ja matalana. Tältä ajalta ovat peräisin Muinaisuomanpuiston kallio- ja hii-denkirnualueet. Voimakkaassa virrassa pyörineet kivet kuluttivat kallioon jokihiihenkirnuja. Virtaava vesi kulutti kallioperää, johon vähitellen syntyi kapea rotkomainen koskiuoma Imatrankoski ja Muinaisuomanpuisto jäi kuivilleen.(Kuva 3) Nykyinen Kruununpuisto sijoittuu koskiuoman mo-lemmin puolin. (Seppovaara 1984, 13, 20.)

Kuva 3. Koskiuoma alajuoksun suuntaan

Muinaisuomanpuisto on Suomen valtion omistama ja Metsähallituksen hallinnoima luonnonsuojelualue. Luonnonsuojelualue tarkoittaa luonnonsuojelulain nojalla lailla tai asetuksella valtionmaalle luonnon suojelua varten tarkoitettua aluetta. Luonnonsuojelun tehtävänä on säilyttää alkupeleistä luontoa ja varsinkin Suomelle tyypillisiä sekä häviämiskaavassa olevia luontotyyppisiä, muodostumia ja piirteitä. (Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet 2010, 15.)

Metsähallitus vahvisti vuonna 1992 suosituksen Luonnonsuojelualueiden hoidon periaatteista **Valtion omistamien luonnonsuojelualueiden tavoitteet, tehtävät ja hoidon yleislinjat**. Näitä suosituksia on päivitetty myöhemmin ja viimeisin päivitetty versio on vuodelta 2009. Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet koskevat luontopalvelujen hallinnassa ja hoidossa olevia lakisääteisiä luonnonsuojelualueita. Luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelussa korostuu ns. ekosysteemilähestymistapa, joka tarkoittaa sitä, että suojelualueiden käyttöä ja hoitoa suunnitellaan kokonaisvaltaisesti parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen yhdessä paikallisten yhteisöjen kanssa. Lähtökohtana on, ettei alueen monimuotoisuuden säilymistä edellytyksiä tai muita suojeluarvoja vaaranneta. Luontopalvelujen on yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa löydettävä ratkaisut, jotka mahdollistavat sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön säilymistä että paikallisen toimeentulon. Myös mahdollisen ilmastonmuutoksen aiheuttamat ongelmat, kuten uhanalaisten ja harvinaisten lajien ja luontotyyppien häviäminen on huomioitava suunnittelussa. Suojelualueiden luonnontilan säilyttämisen keinoja ovat mm. kävijöiden ohjaaminen ja opastaminen kohteissa siten, että maasto kuluisi mahdollisimman vähän ja eliöstölle aiheutuva häiriö jäisi mahdollisimman pieneksi. Lajien suojelun ja hoidon kannalta tärkeää on suotuisten elinympäristöjen säilyttäminen, esim. lahoppuustoisten metsien säilyttäminen. (Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet 2010, 7, 13.)

2.1.1 Historia

Kruununpuisto on Suomen vanhin luonnonsuojelualue. Luonnonsuojelualue perustettiin Venäjän keisari Nikolai I:n käskystä vuonna 1842. Lisääntyneen matkailun vaikutus maisemaan alkoi näkyä ja huoli alueen luontoympäristön säilymisestä kasvoi. Alueella vierailevat matkailijat huvittivat itseään ja toisiaan kaatamalla ja katkomalla kosken rannan lähistön puita ja heittämällä niitä virran vietäväksi. Myös paikallisten talonpoikien kaskan poltto uhkasi luontoympäristöä. Rauhoitettu alue nimettiin Kruununpuistoksi ja merkittiin maastoon paaluilla. Varsinainen rauhoitettu alue käsitti noin kahden hehtaarin kokoisen alueen nykyisen Muinaisuomanpuistossa kosken molemmilla rannoilla siten, että koskiuoma jäi alueen sisälle. Rauhoituksen tarkoitus oli suojata kosken ranta-aluetta hävitykseltä ja turvata kosken matkailullinen arvo. (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 19.)

2.1.2 Geologia

Imatrankosken muinaisuoma on sekä maantieteellisesti että luonnonsuojellisesti merkittävä kohde. Alueella on edustava valikoima Imatran geologisesta historiasta kertovia nähtävyyksiä; kallio-alueita, kiviä, louhikkoa ja koskikirnuja sekä Imatrankosken vanha uoma; ruhje. Kohteissa on nähtävissä Suomen kallioperän kehitysvaiheet aikavälillä 1 910- 1 800 miljoonaa vuotta sitten. Vuoksella ja Imatrankoskella on suuri merkitys koko Saimaan vesistöalueen kehitykselle ja sen muutokselle Suursaimaan suuresta vesialtaasta nykyiseksi saaristojen ja pienempien vesialtaiden Saimaaksi. (Remes, Tervo & Nenonen 2013, 36–39.)

Vuoksen vanha uoma syntyi Suursaimaan tulviessa n. 5700 vuotta sitten Ensimmäisen Salpausselän yli. Aluksi runsaat vesimassat virtasivat laajemmalla alueella mm. Muinaisuomanpuiston yli, jolloin syöksyvä vesi ja siinä kulkeutuva kiviaines synnyttivät koskikirnuja eli hiidenkirnuja. (Kuva 4) Virtaava vesi erodoitui syvemmälle kallioruhjeeseen ja näin syntyi nykyinen Imatrankosken uoma. Koskiuoma on poikkileikkaukseltaan epäsymmetrinen, joka johtuu alueen kivilajien erilaisesta kulutuskestävyydestä, kallioperän liuskeisuuden suunnasta ja sitä jyrkästi leikkaavasta rakoilusuunnasta. Alueen kallioperä koostuu seoskivilajeista eli migmatiiteista valtakivilajin ollessa pegmatiittigraniittia. Kallioseinämissä on runsaasti liuskerokkia ja liuskereliktejä. Muinaisuomanpuistossa sekä koskiuoman länsireunalla on runsaasti, jopa satoja koskikirnuja. Ne vaihteleva kooltaan ja ovat näkyvissä vaihtelevasti. Leveydeltään ne ovat 0,3-1,0 metriä ja syvyydeltään puolesta metristä metriin. (Remes ym. 2013, 32.)

Kuva 4. Isoja koskikirnuja Muinaisuomanpuistossa

2.1.3 Kasvillisuus

Imatran luonnonsuojeluselvityksen mukaan alue on useiden huomionarvoisten niittykasvien elinympäristö. Alueen puuston muodostaa kuusikko sekä Muinaisuomanpuistossa avokallioiden männyt. Metsätyyppi vaihtelee lehtomaisesta kankaasta tuoreeseen ja kosteaan lehtoon. Muinaisuoman länsirinteellä on avokallioita ja niiden välissä sijaitsee kallioketolaikkuja. Muinaisuomanpuistossa sijaitsevan voimalaitoksen ylivuotopuron varrella on rehevä lehtimetsävaltainen lehtoalue, jossa on runsaasti lehtilahopuuta. Muuta puustoa on harmaaleppä, kanadanhemlockki, raita, rauduskoivu, tervaleppä, tammi, tuomi, vaahtera sekä ruotsinpihlaja. Valtionhotellin rin-

teessä kasvaa myös istutusalkuperää olevia vuorijalavia. (Kuitunen 2010, 23.)

Aluskasvillisuutena on pensaikkoa, mm. tuomia, pihlajia, Muinaisuomanpuistossa on myös istutusalkuperää olevia alppiruusuja. Kenttäkerroksessa on monipuolinen lajisto. Erittäin uhanalainen ja erityisesti suojeltava idänkurho kasvaa muinaisuoman länsirannan kalliokedoilla. Muita huomionarvoisia kasvilajeja kalliokedoilla ovat kelta-apila, kissankäpälä, maarianverijuuri, keltasauramo, ketokäenminttu, lehtoneidonvaippa, litulaukka ja isomaksaruoho. Uoman länsirinteen ulkoilureitin varrella kasvaa huomionarvoisia kasvilajeja, kuten jänönsalaatti, pikkutakiainen, vata ja valkopiippo. (Kuitunen 2010, 23.)

Koskipuiston kasvillisuus on pääosin rakennetun puiston kasvillisuutta; istutettuja puita ja pensaita. Koskipuiston rinne on luonnonmukainen ja siellä kasvaa sekapuustoa ja aluskasvillisuutena erilaisia heiniä ja puiden taimia, varsinkin vaahteraa.

2.1.4 Eläimistö

Muinaisuomanpuiston alueella on havaittu vuosina 2006–2010 yhteensä 21 pesivää ja mahdollisesti pesivää lintulajia. Varsinkin Muinaisuomanpuistossa sijaitsevan voimalaitoksen ylivuotopuron lehtometsässä on merkitystä lehto- ja vanhan metsän lintujen elinympäristönä. Alueen huomionarvoiset lajit ovat harmaapäätikka, palokärki ja idänuunilintu. Harmaapäätikasta on pesimähavainto vuodelta 2008 ja muita satunnaishavaintoja. Palokärki ruokailee alueella ja idänuunilintu on pesinyt alueella vuonna 2006. Ylivuotopuron kuusikosta on löydetty liito-oravan papanoita. Alue soveltuu myös liito-oravan elinympäristöksi. (Kuitunen 2010, 23.)

2.2 Kulttuurihistorialliset lähtökohdat

Kruununpuiston alue on suojeltu Rakennuslainsäädännön nojalla ja se on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY). RKY on Museoviraston laatima inventointi, joka on valtioneuvoston päätöksellä otettu maankäyttö- ja rakennuslakiin perustuvien valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkoittamaksi inventoinniksi rakennetun kulttuuriympäristön osalta 1.1.2010 alkaen. Valtakunnalliseen inventointiin valitut kohteet antavat alueellisesti, ajallisesti ja kohdetyypeittäin monipuolisen kokonaiskuvan maamme rakennetun ympäristön historiasta ja kehityksestä. (Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY 2009.)

Kulttuuriympäristöjen alueiden käytön suunnittelussa huomioidaan rakennettujen ympäristöjen lisäksi myös valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet sekä muinaisjäännökset. Muinaisjäännösten ensisijainen lähtöaineisto on Museoviraston ylläpitämä muinaisjäännösrekisteri. Kaikki mui-

naisjäänökset ovat lain nojalla rauhoitettuja, mutta Museovirasto arvioi maakuntakaavakohtaisesti myös yksittäisten muinaisjäännösten merkittävyyttä valtakunnallisella tasolla. (Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY 2009.)

Kruununpuistossa muinaisjäännöskohteita ovat kallioiden ja kivilohkareiden pinnoille hakattuja kirjoituksia ja numeroita. Kalliohakkausten lisäksi Muinaisuomanpuiston itärannalla on havaittavissa vanhoja polkurakenteita, joita on tuettu tai pengerrytetty kiveyksellä. Osa poluista on kivetty mukulakiveyksillä, joita ei tosin enää ole havaittavissa. Kosken länsirannalla Valtionhotellin kohdalla on kallioon louhittu luola, joka on luultavasti ollut hotellin arvotavaroiden säilytyspaikkana toisen maailmansodan aikaan. (Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY 2009.)

2.2.1 Historia

Kruununpuisto on yksi Suomen kansallismaisemista ja se on ollut tunnettu matkailunähtävyys jo 1700-luvulta lähtien. Vuoksi ja Imatra mainitaan jo Kalevalassa. Kalevalan kolmannessa runossa Väinämöinen tiedustelee Joukahaiselta: ”Mitä sie enintä tieät, yli muien ymmärtelet?” Joukahainen esittelee tietämystään mm. Imatrankoskesta: ”Kolme on koskea kovoaa, kolme järveä jaloa, kolme vuotta korkeata tämän ilman kannen alla: Hämeheß’ on Hälläpyörä, Kaatrankoski Karjalassa; ei ole Vuoksen voittanutta, yli käynnyttä Imatran.” (Kalevala 1849.)

Ensimmäisen kerran Imatrankoski mainitaan kansainvälisenä matkailukohteena jo 1600-luvulla. Imatran matkailuhistoria voidaan katsoa alkaneeksi Venäjän Keisarinna Katariina Suuren vierailusta Imatrankoskella vuonna 1772. Venäjän keisariperheet vierailivat usein Imatrankoskella. Myös merkittäviä taiteilijoita ja maantieteilijöitä vieraili Imatralla. Pietarilaiset ottivat tavakseen tehdä kesäisin retkiä Imatralle ja vähitellen alueen tunnettavuus levisi tavallisen kansan tietoisuuteen ja matkailijoita saapui myös muualta maailmasta ja kotimaastakin. (Kuva 5) (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 19.)

Matkailijoiden määrä kasvoi tsaari Nikolai I kaudella 1800-luvun alkupuolella. Pietari-Viipuri-radon valmistuminen vuonna 1870 vilkastutti matkailua, samoin ensimmäisen kosken ylittävän sillan rakentuminen 1892. Imatralle asti kulki rautatie vuodesta 1894. Ensimmäinen hotelli valmistui 1846. Alueella sijaitsi jo aiemmin hotellituvaksi kutsuttu vaatimaton majatalo. Hotellirakennuksia ehti olla useampia, joista ensimmäiset paloivat. Nämä palot aiheuttivat tuhoa myös lähialueen puustolle. Uusi hotelli valmistui 1903 ja sen suunnitteli Usko Nyström. Se oli aikansa merkittäviä jugend-rakennuksia ja on merkittävä maamerkki maisemassa vielä nykyäänkin. (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 19.)

Imatrankoski padottiin vuonna 1929 voimalaitoksen valmistuttua. Tämä vaikutti matkailijoiden määrään laskevasti ja toisen maailmansodan jälkeinen rajan sulkeutuminen hiljensi Imatrankosken matkailullista veto-voimaa kymmeniksi vuosiksi.

Kuva 5. Postikortti vuodelta 1927. (S. Veijalaisen kotialbumi.)

2.2.2 Kasvillisuus

Imatrankosken rantoja on jo varhain hoidettu puistomaisesti. Tosin metsä oli saanut kasvaa rauhassa ja ainoastaan kaskeaminen ja tulipalot muuttivat maisemaa. Myös ajoittaiset tulvat vaikuttivat puiston kasvillisuuteen vieden mennessään maata ja puustoa kosken rannoilta. Muinaisuomanpuiston kasvillisuus on saanut kasvaa nykyisessä muodossaan alueen rauhoittamisesta lähtien. Länsirannalla puustoa paloi hotellipalojen yhteydessä ja jäljelle jääneet puut kaadettiin. Uuden hotellin rakentamisen yhteydessä haluttiin, että koskea voidaan ihailta hotellin pihalta ja ikkunoista. Uutta kasvillisuutta istutettiin rinteeseen ja 1930-luvulla rinnettä peitti taas puusto. 1990-luvulla puiston itärannalta kaadettiin yksittäisiä vaaraa aiheuttavia puita. Aluetta hoiti metsänvartija, joka vastasi puiston hoidosta ja torjui ilkivaltaa. (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 28.)

Koskipuiston alueella sijaitsi aiemmin Valtionhotellin asuinrakennuksia, ulkorakennuksia talleja ja varastoja sekä mm. sikala. (Kuva 6) Rakennukset purettiin ja alue alkoi muotoutua puistoksi 1950-luvulla, jolloin osa nykyisestä kasvillisuudesta istutettiin. (Kuva 7) Viistoilmakuvassa 1960-luvulta puistossa näyttää kasvavan sankka puusto ja alue on osittain nurmetetty ja siellä kulkee nykyinen rantakäytävä. Puiston kasvillisuutta on uusittu viimeksi 1990-luvulla, jolloin puistosta poistettiin huonokuntoisia puita ja istutusalueita uusittiin lisäämällä alueelle perenna- ja pensasryhmiä. (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 42.)

Kuva 6

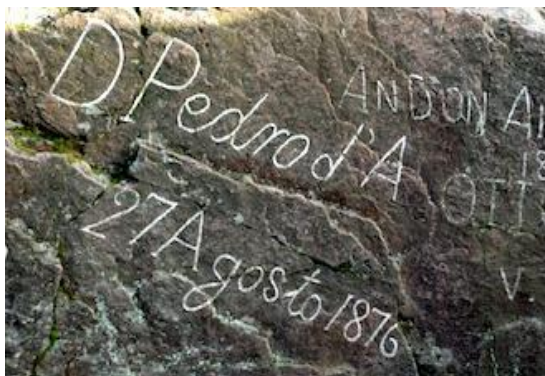

Kuva 7

- Kuva 6. Imatrankosken sillan alla otetussa kuvassa taustalla näkyvät Koskipuisto ja sen vanhat rakennukset. (S. Veijalaisen kotialbumi)
- Kuva 7. Näkymä Koskipuistoon Valtionhotellin tornista kuvattuna 30-luvulta. (S. Veijalaisen kotialbumi)

2.2.3 Kalliohakkaukset ja hiidenkirnut

Imatrankosken rannoilla vierailevat matkailijat halusivat jättää itsestään muiston käynnistään paikalle. Kallioiden ja kivilohkareiden pinoille hakkattiin nimiä, nimikirjaimia ja vuosilukuja. (Kuva 8) Kalliohakkaukset on dokumentoitu Imatran kaupunginmuseon toimesta 1998 ja hakkaukset on maalattu esiin 1990-luvulla. Kalliohakkaukset ovat muinaisjäännöksiä ja ne on rauhoitettu muinaismuistolain 295/1963 nojalla. (Köngäs 2010, 22)

Kuva 8. Kalliokaiveruksia alapaviljongin luona. (Museovirasto)

Hiidenkirnut ovat kiinnostaneet matkailijoita ja niiden huonosta kunnosta ja hoitamattomuudesta oltiin huolestuneita 1900-luvun alussa. Hiidenkirnut olivat osittain soraa täynnä ja ne olivat vaikeasti löydettävissä. (Kuva 9)

Kuva 9. Pieni koskikirnu Muinaisuomanpuistossa

2.2.4 Rakenteet

Keisariperheet kävivät Imatralla useaan otteeseen ja heitä varten tehtiin ensimmäiset rakenteet Kruununpuistoon. (Kuva 10) Matkailijamäärien kasvaessa Kruununpuistoon alettiin rakentaa polkuverkostoja ja erilaisia rakenteita sekä kaiteita. Vuosina 1814–18 polkuverkostoa kunnostettiin ja länsirannalle rakennettiin kivetty portaikko, joka johti paviljongille. 1830-luvulla alueen kunnostukseen ja ylläpitoon myönnettiin keisarin henkilökohtaisia varoja ja puistoa valvomaan palkattiin metsänvartija. 1860-luvulla alueen kaiteet, aitaus ja huvimajat uusittiin lääninarkkitehti Wilhelm von Karmin suunnitelmien mukaan. Nykyiset paviljongit sijaitsevat vanhoilla alkuperäisillä paikoillaan, vaikka mallit ovat muuttuneet moneen kertaan. Tulva vei alapaviljongin kahdesti ja puinen paviljonki korvattiin kestävämmällä rakenteella. (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 28.)

Kuva 10. Muinaisuomanpuiston länsiranta. Keisari Aleksanteri III perheineen ihailee kosken pauhua alapaviljongilla vuonna 1885. (Museovirasto)

Myös valaistusta on käytetty kohdistamalla valonheittäjiä kosken kuohuihin jo 1800-luvulla. Muinaisuomanpuistossa on kiertänyt valaistu hiihtolatu, jota on valaistu valaisinpylväillä, jotka ovat vieläkin pystyssä. Muinaisuomanpuiston itärannalla on ollut matalia pylväsvalaisimia, joiden tarkoitus on ollut valaista käytäviä. Ne on poistettu ilkeivallan vuoksi ja paikoin maastossa on havaittavissa valojen kaapelointia.

Ennen sillan valmistumista Koskiuoman ylitystä varten rakennettiin lavat ja vaijerit kosken ylittävää korivaunua varten. (Kuva 11) Kori oli toiminnassa 1872–1879. (Hirn 1978, 48.)

Kuva 11. Kosken ylitykseen käytetty kori. (Etelä-Karjalan museo)

Polkuja on rakennettu ja tuettu kiveämällä luonnonkivistä. Osa vanhoista polkurakenteista on vieläkin nähtävissä. Nykyiset polut kulkevat pääosin vanhojen polkujen paikoilla ja osa Muinaisuomanpuiston itärannan poluisita on sortunut. (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 42.)

Kuva 12. Vanha ja uusi kaide Muinaisuomanpuistossa

Kaiteita on rakennettu eri osissa vuosien saatossa ja ne ovat pääosin teräsvalmisteisia ”kiinanhattukaiteita”. Osa kaiteista on myös ohuemmasta teräsputkesta valmistettuja yhdellä tai kahdella välipienalla varustettuja kaiteita. Muinaisuomanpuiston itärannan vanhat kaiteet ovat osittain sortuneet kalliolohkareiden mukana ja alueelle on rakennettu uusi kaide. Vanhat kaiteet sijaitsevat sortumavaara-alueella, johon on pääsy kielletty. (Kuva 12)

Alueella on sijainnut erityyppisiä penkkejä ja roska-astioita eri paikoissa. Viimeisimmät ennen uusimista olevat penkit ovat 1970-luvulta.

Valtionhotellin rinteessä länsirannalla on uoman rinteessä sijaitseva luola. Luola on noin 2,5 m korkea ja 5 metriä leveä ja syvyydeltään 5-6 metriä. Luolan alkuperästä ei ole varmaa tietoa, mutta sen arvellaan olleen Valtionhotellin arvotavaroiden säilytystä varten. (Köngäs 2010, 23)

Koskipuiston alueella sijaitsi aiemmin Valtionhotellin voimalaitosrakennus ja sen tulokanava. Myös hotellin pesula ja mylly sijaitsivat nykyisen Koskipuiston alueella. Puiston läpi on kulkenut vaihtelevasti erilaisia polkuja ja raitteja. Koskipuiston yläpuolisella Keskuspuiston alueella sijaitsi Valtionhotellin asuinrakennuksia, ulkorakennuksia talleja ja varastoja sekä mm. sikala (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 11.)

Kruununpuiston ylläpitoa seurattiin kuvernöörin toimesta vuosittain. Huomautuksia tuli mm. hoitamattomuudesta ja roskaisuudesta sekä huonokuntoisista kaiteista vuonna 1899. (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 11.)

2.2.5 Aikaisemmat suunnitelmat ja toteutukset

Kruununpuiston alueelle on vuosien saatossa laadittu erilaisia suunnitelmia, joita ei kuitenkaan ole kokonaisuudessaan toteutettu. Matkailijayhdistyksen toimesta perustettiin suunnittelutoimikunta vuonna 1906, joka laati suunnitelman Kruununpuiston alueelle. Suunnitelma sisälsi ehdotuksen joutsenlammen rakentamisesta ja näyttelyhuoneiston rakentamisen kosken itärannalle. Suunnitelmaa ei hyväksytty kustannusten vuoksi. Myös hiidenkirnualueelle suunniteltiin hiidenkirnupuutarhaa, jossa putkien kautta johdettu vesi saisi kivet pyörimään kirnuissa. Tämäkään suunnitelma ei toteutunut. Puiston rakenteita pystytettiin aina tarpeen mukaan ilman yhtenäisempää suunnitelmaa. Vasta 1860-luvulla alueen kaiteet, aitaus ja huvimajat uusittiin lääninarkkitehti Wilhelm von Karmin suunnitelmien mukaan. (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 24, 38, 63.)

Valtionhotellin pihapiiriin laadittiin myös suunnitelmia, mutta ne eivät koskeneet varsinaista Kruununpuiston aluetta. Maisema-arkkitehti Leena Iisakkila laati Valtionhotellinpuiston suunnitelman vuosina 1983–85. Suunnitelmassa on huomioitu myös koskiuoman länsirannan alue, joka on jaettu hoidollisesti useaan saarekkeeseen. Jokaiselle saarekkeelle on tehty oma erillinen ehdotus toimenpiteiksi. Suunnitelmaa ei ole toteutettu. (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 63.)

Keskuspuistoon on laadittu kaupungin omana työnä puistosuunnitelma vuonna 1991, joka kattaa myös Koskipuiston alueen. Suunnitelman mukaisesti alueelle rakennettiin käytäväverkostoja, maastoportaita ja istutusalueita uusittiin. Vuonna 2009 Sito teki suunnitelman Kruununpuiston kehittämistä. Sen pohjalta laadittiin kunnostussuunnitelma, joka toteutettiin Vuoksi-Kruununpuisto-hankkeessa.

3 TAUSTASELVITYKSET

3.1 Vuoksen luonto- ja kulttuurimatkailu

Imatran lähialueilla on viime vuosina panostettu runsaasti matkailuun ja sen kehittämiseen. Lappeenrannan Rauhan ja Imatran kylpylän ja Ukonniemen alueelle on sijoittunut matkailun suurinvestointeja ja matkailijoiden määrä on kasvanut Imatralla. Suurin osa matkailijoista on Venäjältä Suomeen tulevia ostosmatkailijoita, jotka yöpyvät Imatralla tai lähialueil-

la. Matkailijoiden määrä on kasvanut kolminkertaisesti vuodesta 2003. (Imatran kaupunki 2010.)

Matkailullinen kehittäminen vaatii luonto- ja kulttuuriresurssien tuntemusta ja niiden tilanteen päivittämistä. Vuoksen yleissuunnitelma-hankkeessa selvitettiin, miten luonto- ja kulttuuriympäristöä voidaan käyttää matkailussa kestäväällä tavalla sekä lisätä Vuoksen merkitystä virkistysalueena myös paikallisille asukkaille. Hankkeen tavoitteena on luonto- ja kulttuurimatkailun edellytysten sekä Vuoksen virkistyskäytön parantaminen kestävä kehityksen periaatteiden mukaisesti. Tavoitteena on luonto- ja kulttuurikohteiden esiintuominen ja matkailun ohjaaminen sekä uusien tuotemahdollisuuksien luominen matkailun yrittäjille ja toimijoille. Hanketta ovat rahoittaneet Euroopan Unioni, Kaakkois-Suomen ELY-keskus sekä Imatran kaupunki. Hankkeessa valmistuivat seuraavat selvitykset: Kalastuksen kehittäminen, Vuoksen luontoresurssien inventoinnit ja luontomatkailu, Vuoksen historiaresurssien inventoinnit, Vuoksen virkistyskäytön rakenteiden kehittäminen sekä Vuoksen kulttuuri- ja luontomatkailun kehittäminen. (Imatran kaupunki 2010.)

Vuoksen alueen luonto- ja kulttuurimatkailun yleissuunnitelmassa on matkailun kehittämisen painopistealueiksi määritelty Imatrankoski ja Kruununpuisto. Matkailijoiden määrän kasvu näkyy selvästi alueen käytön lisääntymisenä. Vierailu kosken rannoilla Kruununpuistossa sisältyy monen päivämatalaisenkin ohjelmaan. Lähellä keskustaa kävelymatkan päässä voi kokea olevansa erämaassa ja nauttia luonnon rauhasta kesken ostomatkailun. Alueiden käytön kasvu lisää tarvetta ohjatuille ja opastetuille reiteille. Kruununpuistossa on nykyisiä ulkoilu- ja teemareittejä, joiden kunnostaminen, opastaminen ja ylläpito on linjattava. Uusia rakenteita on tehtävä harkitusti ja laadukkaasti vain tarvittaviin kohteisiin. Alueiden kunnostukseen ja ylläpitoon on varattava riittävät resurssit ja rahoitus, jotta rakenteet pysyvät kunnossa ja ovat turvallisia käyttää. (Kähtävä- Marttinen 2011, 3.)

Vuoksen matkailullisen virkistyskäytön toimenpideohjelmissa selvitettiin, miten matkailua ja virkistysaluekäyttöä tulisi Vuoksen ympäristössä kehittää. Kruununpuiston alueelle tarvetta on rakenteiden kunnostamiseen, rantojen siistimiseen, valaistuksen kehittämiseen, opasteiden uusimiseen ja käyttö- ja hoitosuunnitelman laatimiseen. Kruununpuiston alueen parannustöitä varten teetettiin yleissuunnitelma ja sen pohjalta toteutettiin kunnostustyöt EU-hankkeena vuosina 2011–2013. (Kähtävä- Marttinen 2011, 10–11.)

Vuoksen yleissuunnitelma-hankkeessa inventoitiin Vuoksen varren historialliset muinaisjäännökset ja kartoitettiin Kruununpuiston kalliokaiverrukset. Kalliokaiverruksia paikallistettiin 126 kpl ja niiden sijainti määriteltiin kartalle (Liite 7). (Kähtävä- Marttinen 2011, 13.)

3.2 Vuoksi-Kruununpuisto-hanke

Vuoksi-Kruununpuisto hanke on Euroopan unionin aluekehitysrahaston tukema hanke ohjelmakaudella 2007–2013. Toimintalinjana on alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen. Hankkeen taustana on Imatran lähialueiden ja kaupungin omien matkailuhankkeiden eteneminen ja tarve kehittää Vuoksen ympäristöä. Vuoksen ja Kruununpuiston yleisilme on vuosien saatossa ränsistynyt ja alueella sijaitsevat lukuisat merkittävät luonto- ja kulttuurinähtävyydet kaipasivat päivitystä. Hankkeen tavoitteena on Vuoksen luonto- ja kulttuurimatkailun toimintaedellytysten parantaminen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristöjen kehittäminen kestävä kehityksen periaatteiden mukaan. Tavoitteina ovat myös matkailun kehittämisen suunniteltu ohjaaminen, luonto- ja kulttuurikohteiden peruskorjaus sekä uusien matkailutuotteiden mahdollisuuksien esiintuominen. Vuoksi-Kruununpuisto -hanketta ovat rahoittaneet Euroopan unioni ja Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä Imatran kaupunki. (Kuva 13) Hankkeen kokonaisbudjetti on 977 033 euroa, josta Euroopan aluekehitysrahaston ja valtion rahoitus on 50 % eli 488 516 €. Hankkeen hallinnoi ja toteutti Imatran kaupunki. Hanke toteutettiin 1.3.2011–31.12.2013 välisenä aikana. Kruununpuiston kunnostustöiden osuus kustannuksista oli yhteensä n. 200 000 €. (Imatran kaupunki 2010.)

Kuva 13. EU-logot (Imatran kaupunki)

3.3 Kruununpuiston kunnostustyöt

Kruununpuiston kunnostustyöt olivat hankkeen yhtenä tärkeänä osana luonto- ja kulttuurikohteiden peruskorjausta. Alueelle laadittiin kunnostussuunnitelma, joka toteutettiin vuosina 2012–2013. Kruununpuiston alueella suoritettiin vuoden 2012 aikana puuston poistoa ja raivausta ja näkymäalueiden avaamista. (Kuva 14) Tavoitteena oli parantaa puiston turvallisuutta poistamalla polkuverkoston varsilta vaaraa aiheuttavat osin jo lahonneet puut sekä avaamalla näkymiä koskiuomaan ja Muinaisuoman puistoon poistamalla puita ja raivaamalla risukkoa. Puita poistettiin yli 200 runkoa. Maisematyöluvan mukaisesti alueelle jätettiin pystyyn kolopuita ja Muinaisuomanpuistoon osa puista jätettiin maapuiksi ja niitä käytettiin myös estämään kulkua poluille, joihin ei haluttu tulevan kulutusta. Alueella oli tehty aiemmin puuston poistoa ja raivausta jo vuonna 2010 Valtionhotellin rinteessä välillä Imatrankosken silta-näköalatasanne.

Kuva 14. Avointa maisemaa kosken alajuoksulle raivaustyön jälkeen

Vuonna 2012 kunnostettiin polkuverkostoa Muinaisuomanpuistossa sekä Valtionhotellin rinteessä. (Kuva 15) Olemassa olevia polkuja vahvistettiin päällystämällä ne kivituhkalla ja rakentamalla Valtionhotellin rinteeseen puinen tasanne kulkemista helpottamaan. Myös Muinaisuomanpuistossa sijaitsevien koskikirnujen ympäristöä raivattiin ja puhdistettiin lehdistä ja maatuneista maa-aineksista.

Kuva 15. Kunnostettu polku Muinaisuomanpuistossa

Vuonna 2013 suoritettiin alueella sijaitsevien paviljonkien maalaus, puistonpenkit ja roska-astiat uusittiin sekä polkuverkoston kunnostusta jatkettiin ottamalla kalliokaiveruksia esiin heinikoista. Koskipuistossa tehtiin käytävien, maaportaiden ja istutusalueiden kunnostusta. Penkit ja roska-astiat uusittiin ja koskiuoman rinteeseen rakennettiin vanhojen puuportaiden tilalle uudet graniittiportaatt. Myös Valtionhotellin rinteessä olevat puuportaatt alapaviljongin luona uusittiin.

3.4 Matkailu

Tutkimus- ja Analysointikeskus TAK Oy teki vuonna 2012 tutkimuksen, jossa selvitettiin venäläisten ostosmatkailun merkitystä ja tulevaisuuden näkymiä. Imatra on merkittävä kohde Venäjän lähialueiden, etenkin Pietarin, ostosmatkailukohde. Venäjän talouskasvu ja hintojen nousu tekee Suomesta houkuttelevan ostosmatkailukohteen. Pietarissa ja sen lähialueil-

la asuu yli viisi miljoonaa henkilöä, joista alle puolitoista prosenttia on käynyt Suomessa. Venäläisten matkailu Suomeen on kasvanut keskimäärin 18,5 % vuodessa alkaen vuodesta 1992 vuoteen 2011. Matkailun ennustetaan kasvavan 12 % vuosina 2012.–2020. (TAK, 2013)

Imatra valitaan matkakohteeksi lähinnä hyvien kulkuyhteyksien ja edullisten ostopaikkojen vuoksi. Matkan tarkoitus on useimmin ollut ostosmatkailu, mutta toiseksi useimmin tarkoituksena on ollut lomailu. Imatralle on kohdistunut kolmanneksi eniten matkailijoita vuonna 2012 heti Lappeenrannan ja Helsingin jälkeen. Alue voi myös tarjota lomakohteita, joita venäläiset arvostavat, kuten luonto ja rauhallinen ympäristö. Esimerkiksi yli puolet pietarilaisista on kiinnostunut luonnosta ja kansallispuistoista vapaa-ajan harrastuksena. (TAK, 2013)

Matkailun kasvu on jo nyt tuonut merkittävää lisäystä myös Kruununpuiston käyttöön. Matkailijoiden määrän kasvun voi huomata selvästi Imatrankoskella liikuttaessa; silloilla liikkuu paljon matkailijoita valokuvaten toisiaan Imatrankoski ja Kruununpuisto taustalla. Matkailijat eivät ole pelkästään venäläisiä vaan myös muista maista ja kotimaasta. Kruununpuiston polkuverkosto joutuu kovemmalle kulutukselle ja roska-astiat täyttyvät nopeammin. Toisaalta matkailijoiden määrän kasvu ei ole lisännyt ilkeälaatua, mikä myös osaltaan todistaa alueen arvostusta ja merkitystä matkailijoille.

4 ALUEEN NYKYTILA

4.1 Sijainti

Kruununpuisto sijaitsee Imatran kaupungissa Imatrankosken varrella. Kaupungin läpi virtaa Vuoksi, joka on Saimaan laskujoki Laatokkaan. Kruununpuisto sijoittuu Imatrankosken vanhan uoman molemmille rannoille. Muinaisuomanpuisto sijoittuu kosken molemmin puolin Imatrankosken sillalta lounaaseen. Koskipuisto sijoittuu Imatrankosken sillan, Vallipolun ja padon väliselle alueelle. Pinta-alaltaan Kruununpuisto on yhteensä 4,5 hehtaaria, josta Koskipuiston pinta-ala on 0,5 hehtaaria.

4.2 Maanomistus ja hoitosopimukset

Muinaisuomanpuiston omistaa Metsähallitus ja Koskipuiston Imatran kaupunki ja Fortum. Fortum omistaa myös koskiuoman kokonaisuudessaan (Liite 3). Metsähallituksen kanssa on tehty hoitosopimus Muinaisuomanpuistosta, joka on voimassa vuoteen 2034 saakka. Sopimuksen mukaan kaupungilla on oikeus käyttää aluetta yleiskaavassa ja asemakaavassa määrättyyn tarkoitukseen suorittaen alueella puistoon liittyviä rakentamis-, kunnostus- ja hoitotöitä (Liite 4). Fortumin omistuksessa on osa

Koskipuiston alueesta. Fortumin ja kaupungin välisessä hoitosopimuksessa kaupunki saa käyttää Fortumin omistamia alueita vastineeksi hoidosta (Liite 5).

4.3 Kaavatiedot

Maakuntakaavassa Kruununpuisto on merkinnöillä valtakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö ma/kv ja maakunnallisesti merkittävä kulttuurihistoriallinen ympäristö ma/km sekä arvokas kallioalue ge/k. Alueella on myös merkintä C keskustatoimintojen alue. Muinaisuomanpuisto on yleiskaavassa merkinnällä SR -rakennuslainsäädännön nojalla suojeltava alue. Asemakaavassa se on merkinnällä S-1 Suojelualue. Rakennuslain 135§:n nojalla suojeltava alue. Alueella oleva koskiuoma ja puisto on säilytettävä. Alueelle saa sijoittaa sellaisia liikkumista ja maiseman tarkkailua palvelevia laitteita ja rakennelmia, jotka eivät turmele ympäristöä. Imatrankosken siltojen välinen rinne Muinaisuomanpuiston puolella on katualuetta. Koskipuisto ja koskiuoman rinne padon alapuolella on yleiskaavassa merkinnällä VL lähivirkistysalue ja asemakaavassa merkinnällä VP puisto (Liite 6).

4.4 Nykyinen käyttö

Alueen nykyinen käyttö on enimmäkseen virkistyskäyttöä. Koskipuisto on matkailijoiden ja paikallisten asukkaiden suosima puisto, jossa on mahdollisuus nähdä läheltä Imatrankosken pato ja koskiuoma. Puistossa on penkkejä oleskelua varten ja uudet portaat vievät puiston rinteeseen alaosaan, josta on hyvä näkymä koskiuomaan ja alajuoksulle. Koskipuistossa sijaitsee vajjeriliu'un lähtötasanne, joka sijaitsee lähellä Imatrankoskentietä ja siltaa. Vajjeriliu'ulla voidaan ylittää koskiuoma kiinnittymällä valjaisiin, joiden avulla voidaan laskea vajjeria pitkin uoman toiselle puolelle. Koskinäytösten aikaan kesäkuun puolivälistä elokuun puoliväliin alueella liikkuu runsaasti väkeä ja vajjeriliuku on runsaassa käytössä. Sen toiminnasta vastaa yksityinen toimija.

Muinaisuomanpuiston itäosassa kulkee muinaisuoman luonto- ja kulttuuripolku. Polulle ohjaavat uudet opasteet. Polun varsien penkeillä on usein käyttöä ja polkua kiertää päivittäin kymmeniä kulkijoita. Alueelle tehdään luontoretkeä sekä ihaillaan kosken maisemia. Luonnon tarkkailu on yksi tärkeä toiminta puistossa ja alue on paikallisten koululaisten käyttämä retkikohde. Alueella järjestetään erilaisia tapahtumia mm. kulttuurisuunnistusta sekä Taidekoski-tapahtuma, joka kokoaa eri alojen taiteilijoita kosken äärelle. Tapahtuman aikana yleisö voi seurata taiteilijoiden työskentelyä ja valmiita teoksia. Puistossa tehdään kesäisin opastettuja kävelykieroksia.

Länsirannalla kulkeva polku tasanteineen houkuttelee turisteja katsomaan koskinäytöstä ja kalliohakkauksia. Polku johtaa myös Mellonlahden luontopolulle ja on paikallisten asukkaiden virkistyskäytössä.

4.5 Muinaisuomanpuisto

Muinaisuomanpuisto on rauhoitettu kulttuurihistoriallisena kohteena luonnonsuojelualueeksi ja se on suojeltu Rakennuslainsäädännön nojalla (SR). Vanha koskiuoma ja sitä ympäröivä puisto on säilytettävä. Alueelle saa sijoittaa sellaista toimintaa ja maiseman katseluun tarkoitettuja rakennelmia, jotka eivät turmele ympäristöä. (Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen 2009, 19.)

Kruununpuiston luontoalueita ovat Muinaisuomanpuisto, johon kuuluu koskiuoman molemmat rannat sekä Muinaisuomanpuiston metsikkö. Muinaisuomanpuiston länsirannasta käytetään myös nimitystä Valtionhotellin rinne. Muinaisuomanpuistossa on runsaasti rakenteita; polkuverkostoja, portaita, tasanteita ja kalusteita, jotka sijaitsevat luontoalueella.

Kruununpuiston yleissuunnitelmassa vuodelta 2009 alueelle laadittiin hoitoluokitus. Muinaisuomanpuiston hoitoluokitus on C5/B2 ja Koskipuiston A2.

4.5.1 Kalliokaiverrukset ja geologia

Vuoksen yleissuunnitelmahankkeessa inventoitiin Vuoksen varren historialliset muinaisjäännökset ja kartoitettiin Kruununpuiston kalliokaiverrukset (liite 7). Kalliokaiverruksia paikallistettiin 126 kpl ja niiden sijainti määriteltiin kartalle. Myös vanhoja rakennettuja polkuja inventoitiin. (Kuva 16) Kalliokaiverrukset on maalattu valkoisella maalilla, joka on osittain kulunut pois. Kalliokaiverrukset ovat olleet osittain kasvillisuuden peitossa, mutta ne on otettu esille kunnostustöiden yhteydessä. (Kuva 17) Vanhat polkuverkostot on säilytetty ja niiden pinta on kivituhkattu. (Kähtävä-Marttinen 2011, 13.)

Kuva 16

Kuva 17

Kuva 16. Vanha polkurakenne Muinaisuomanpuistossa

Kuva 17. Muinaisuomanpuiston kalliokalkkauksia

4.5.2 Metsä ja kasvillisuus

Alueen metsä ja kasvillisuus ovat tällä hetkellä suhteellisen hyvässä kunnossa. Alueella tehtyjen puiden poiston seurauksena alue on turvallinen liikkua ja näkymät koskiuomaan ovat parantuneet. Muinaisuomanpuistossa luonnontilainen metsä on saanut lisää kolopuita ja maapuita puiden kaatotyön yhteydessä. Muutama puu on kaatunut vuoden 2013 myrskyjen seurauksena ja ne on jätetty Muinaisuomanpuistoon maapuiksi. Myrskyjen ohella yksittäisille kuusille tuhoa ovat aiheuttaneet tuhohyönteiset ja vaarana on myös Imatran lähialueilla esiintynyt kirjanpainaja. Alueella suoritettavat puiden kaadot vaativat maisematyöluvan. (Luostarinen, haastattelu 12.2.2014.)

Alueen suojellut ja huomionarvoiset kasvit sijaitsevat pääosin koskiuoman rinteillä, jossa ne saavat kasvaa rauhassa. Kunnostustöiden yhteydessä kasveja ei vahingoitettu.

Polkuverkostot

Polut on päällystetty harmaalla kivituhkalla, joka on raekooltaan 0-6 mm. (Kuva 18) Kerrospaksuus vaihtelee kahdesta viiteen senttimetriä. Koskeimmissa kohdissa polkuja on tuettu puisilla kiekkoilla, joiden päällä on kerros kivituhkaa. Polkuverkostot eivät sovellu liikuntarajoitteisille, koska ne ovat paikoin vaikeakulkuisia ja niille pääsee vain portaita pitkin.

Kuva 18. Kunnostettua polkuverkostoa alapaviljongin luona Muinaisuomanpuiston itärannalla.

4.5.3 Rakenteet

Kaiteet

Kruununpuistossa kaiteet reunustavat kosken rantoja. Kaiteet ovat erilaisia eri paikoissa ja pystytetty eri aikakautena. Kaiteet ovat joko kokonaan teräskaiteita tai niissä on betoniset pystytolpat. Pääosa kaiteista on ”kiinanhattukaiteita” ja väritykseltään vaalean harmaita, ruskeita tai mustia. Kaiteita kulkee paikoin kahdessa rivissä. Muinaisuomapiiston itäpuoleisella rannalla on kahdet kaiteet. 1990-luvulla osa koskiuoman kalliosta sortui ja

vei mennessään osan kaidetta. Sortumavaaran vuoksi rakennettiin uusi kaide kauemmas alkuperäisestä ja vanhat kaiteet ovat edelleen pystyssä. (Kuva 19)

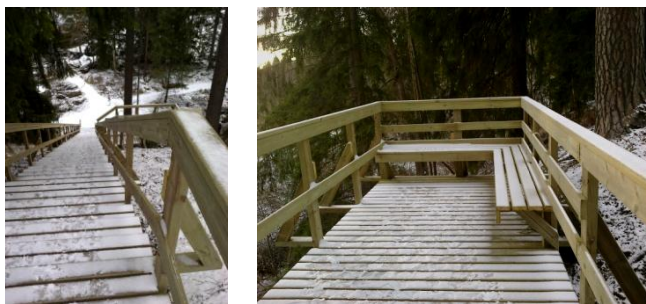
Imatrankosken sillan ja näköalatasanteen välisellä alueella kaiteet on maalattu vuonna 2012 mustiksi Tikkurilan värisävyllä Y500 Takorauta. Tämä värisävy on sovittu käytettäväksi jatkossakin kaiteita maalattaessa. Värisävyn ovat hyväksyneet amanuenssi Miikka Kurri Etelä-Karjalan museolta ja kaavoituspäällikkö Vuokko Jääskeläinen Imatran kaupungin teknisestä toimesta. Muualla kaiteiden maalipinnat ovat osittain kuluneet ja ruosteessa.

Kuva 19. Vanha polku Muinaisuomanpuiston itärannalla, kuvassa uudet ja vanhat kaiteet

Portaat

Muinaisuomanpuiston länsirannalla on kolmet portaat. Yhdet johtavat Valtionhotellin luona olevalle näköalatasanteelle ja toiset alapaviljongille. Kolmannet portaat ovat lyhyet betoniportaat, jotka sijaitsevat näköalatasanteelta lähtevällä polulla ennen tasannetta. (Kuva 21) Näköalatasanteen portaat ovat rungoltaan raudoitettua betonia ja ne on päällystetty painekyllästetyllä puulla vuonna 2010. Kaiteet ovat kiinanhattukaiteet. Alapaviljongille vievät portaat on rakennettu uudestaan vuonna 2013 ja ne ovat rungoltaan puiset ja rakennettu painekyllästetystä puusta. Niissä on myös puiset kaiteet. Portaissa on lepotasanne, jossa on myös kiinteät istuimet. (Kuva 20) Itäpuolella Imatrankosken sillalta Muinaisuomanpuistoon laskeutuvat betonirunkoiset graniittipäällysteiset portaat, joissa on samanlainen kaide kuin Imatrankosken sillalla. (Kuva 22)

Kuva 20. Muinaisuomanpuiston länsirannan portaat ja lepotaso alapaviljongin luona

Kuva 21

Kuva 22

Kuva 21. Betoniporaat

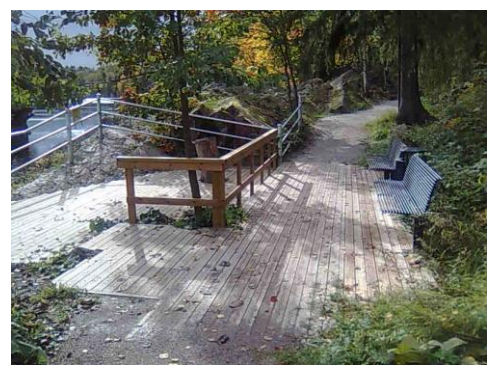
Kuva 22. Sillalta Muinaisuomanpuistoon tulevat portaat

Tasanteet

Muinaisuomanpuiston länsirannalla sijaitsee kaksi tasannetta. Valtionhotellin kohdalla sijaitsee näköalatasanne, joka on betonirunkoinen ja päällystetty painekyllästetyllä puulla. Tasanteella on yksi kiinteä istuin ja tasannetta kiertää kiinanhattukaide. Kaiteeseen on kiinnitetty opastaulu. (Kuva 23) Toinen tasanne on rakennettu vuonna 2010 ja sitä on laajennettu vuonna 2013. Tasanne rakennettiin alun perin siksi, että rinteestä valuva vesi teki alueesta kostean ja vaikeakulkuisen. Tasanne on painekyllästettyä puuta ja se on kahdessa tasossa, joita erottaa kaide. Tasanteella sijaitsee kaksi penkkiä ja roska-astia. (Kuva 24)

Kuva 23

Kuva 24

Kuva 23. Tasanne Muinaisuoman länsirannalla

Kuva 24. Näköalatasanne Muinaisuoman länsirannalla Valtionhotellin kohdalla

Paviljongit

Muinaisuomanpuiston länsirannalla on betonirakenteinen paviljonki. (Kuva 25) Se on maalattu vuonna 2013. Itärannalla on puinen paviljonki, joka sijaitsee sortumavaara-alueella. (Kuva 26) Paviljonki on maalattu vuonna 2013. Paviljonkien värisävyt ovat vaalean- ja tummanharmaan eri sävyt (Liite 8).

Kuva 25

Kuva 26

Kuva 25. Alapaviljonki Muinaisuomanpuiston länsirannalla

Kuva 26. Pikkupaviljonki Muinaisuomanpuiston itärannalla

Opasteet

Kruununpuiston opastaulut ja – viitat uusittiin Vuoksi-Kruununpuisto-hankkeen yhteydessä 2013. Taulut ovat teräsrunkoisia, kuumasinkittyjä ja maalattuja. Taulujen tekstiosat ovat alumiinia ja pinnoitettu tarralla, johon teksti- ja kuvatiedot on painettu. Osa tauluista on kiinnitetty maahan valettuun betoniin pulteilla ja osa on kiinnitetty kaiteisiin. (Kuva 27, 28)

Kuva 27

Kuva 28

Kuva 27. Iso opastaulu Muinaisuomanpuistossa

Kuva 28. Opasviitta

Penkit ja roska-astiat

Penkit ja roska-astiat on uusittu vuonna 2013. Penkit ovat teräsvalmisteisia malliltaan Metalco Libre värisävy RAL 7016. (Kuva 29, 30) Muinaisuomanpuiston itäosassa penkit ovat selkänojattomia ja muualla selkänojallisia. Penkit on kiinnitetty maahan valettuun betoniin, paitsi Muinaisuomanpuiston tasanteella, jossa ne on pultattu kiinni tasanteeseen. Roska-astiat ovat malliltaan Lassila & Tikanoja City Castle värisävy 7016 ja ne on asennettu maahan valettuun betoniin.

Kuva 29

Kuva 30

Kuva 29. Selkänojan penkki ja roska-astia Muinaisuomanpuiston itärannalla

Kuva 30. Selkänojalliset penkit ja roska-astia alapaviljongin luona

Valaisimet ja äänentoistolaitteet

Puistoa ei ole valaistu ja valoa alueelle tulee lähinnä ympäröivästä katuvalaistuksesta sekä koskiuoman valonheittimistä. Koskiuoman valaistukseen on käytetty valonheittimiä, joita on sijoitettu rinteeseen molemmin puolin. (Kuva 31) Äänentoistolaitteita on sijoitettu eri puolille koskiuoman rinteitä. Valaisinten ja äänentoistolaitteiden ylläpito kuuluu Imatran Seudun Kehitysyhtiölle. Muinaisuomanpuistossa on vanhoja valaisinpylväitä, jotka ovat valaisseet alueella kiertänyttä hiihtolatuja. Pylväät eivät ole toiminnassa. Valtionhotellin rinteeseen yläosassa kevyenliikenteenväylän varrella on kuvan 32 mukaisia valaisimia. (Kuva 32). (Tihtonen, haastattelu 18.2.1014.)

Kuva 31

Kuva 32

Kuva 31. Valonheittimet Koskipuistossa

Kuva 32. Valaisin Muinaisuomanpuiston itärinteeseen yläkäytävän varrella

4.6 Koskipuisto

Koskipuisto on rakennettua puistoa lukuun ottamatta koskiuoman rinnettä, joka on pääosin luonnontilassa. Puisto on saanut nykyisen muotonsa 1980-luvulla ja sitä on sen jälkeen kunnostettu uusimalla istutuksia ja kalusteita. Koskipuisto on runsaassa käytössä ja alue on erityisesti nuorison suosiossa iltaisin ja viikonloppuisin. Puiston pääkäytävää pitkin pääsevät kulkemaan myös liikuntarajoitteiset.

Alueen kasvillisuus, nurmikot ja kalusteet joutuvat aika ajoin ilkevän kohteeksi ja aluetta myös roskataan paljon. Puistoa on kunnostettu Vuoksi-Kruununpuisto- hankkeessa vuosina 2012–2013 ja viimeistelytyötä tehdään vielä vuonna 2014.

4.6.1 Kasvillisuus

Koskipuiston kasvillisuus muodostuu osin vanhoista puista, lajeina rauduskoivu, kuusi, serbiankuusi, mänty, lehtikuusi, tammi, vaahtera, vuorijalava, haapa, vaahtera ja tuomi. Puut ovat 40–60 vuotiaita. Vuonna 2013 puistosta kaadettiin mäntyjä ja koivuja. Osa koivuista oli lahovikaisia ja männyt kasvoivat liian lähellä toisiaan tai muita rakenteita. Rinteestä poistettiin haapoja, koivuja ja vaahteroita näkymien avaamiseksi koskiuomaan.

Vaijeriliu'un lähtöalueella sijaitseville kolmelle vuorijalavalle tehtiin kuntotarkastus 2013. Puut ovat kärsineet osittain runkovaurioita ja niiden kunto haluttiin selvittää. Puiden kuntotutkimuksen teki Puiden Hoito Teppo Suoranta. Puut tutkittiin silmämääräisesti ja ResiPD400 mikroporalla. Kuvassa numeroidut puut 1 ja 2 ovat kunnoltaan C-luokkaan; puu on kohtalaisessa kunnossa. Puu numero 3 on kunnoltaan B-luokkaa; hyväkuntoinen puu. Puiden hoito-ohjeiksi annettiin kehotus tehdä latvuksille hoitoleikkaus ja hoitaa juuristoalueet vuoden sisällä. Juuristoalueen hoitona on vaihtaa juuriston ympärille ilmavaa kiviainesta. Nyt puiden tyvellä on kivituhkaa ja tiivistynyttä vanhaa maa-ainesta. Juuristoalueelle suositellaan sepeiliä. Puulle numero 1 suositellaan seuranta tutkimusta viiden vuoden kuluttua vuonna 2018 (Liite 9).

Puistossa on isoja japaninmarjakuusia, sorvarinpensaita, mongolian- ja taatarivaahteroita ja alppirusuja. (Kuva 33, 34) Kasvit ovat kohtalaisen hyväkuntoisia ja kestävät kookkaina puiston käyttäjien lähikontaktejakin. Matalaa pensaskasvillisuutta on osittain uusittu vuonna 2013. Matalia pensaita ovat lamoherukka, seppelvarpu, keiju-, koivu- ja rinneangervo, pensashanhikki ja lamovuohenkuusama. Alppirusujen aluskasvina on varjorytti.

Kuva 33

Kuva 34

Kuva 33. Koskipuiston mongolian- ja tataarivaahterat

Kuva 34. Koskipuiston japaninmarjakuuset ja puustoa

Puistossa on nurmikkkoa, jota hoidetaan A2 luokassa.

Koskiuoman rinteeseen alaosassa padon alapuolella kasvaa runsas pajukko, jonka raivaus on tehtävä joka kolmas vuosi. Alue sijaitsee Fortumin maalla ja ennen työn aloittamista on oltava yhteydessä Fortumiin työturvallisuuden varmistamiseksi. Raivausjätteen voi jättää keräämättä, kunhan kasvillisuus on riittävän pientä. Alueelta on erittäin hankalaa kerätä ja poistaa raivausjätettä ja sen vuoksi raivaus tulee suorittaa riittävän usein.

4.6.2 Rakenteet

Puiston rakenteisiin kuuluvat käytävät, graniittiportaajat, maastoportaajat, muuri, kaiteet, penkit ja roska-astiat, sekä Teknisen palvelukeskuksen varastona toimiva rakennus, jota kutsutaan bunkkeriksi. Se on rakennettu rinteeseen siten, että sen katolla on istuinpenkki ja kaide. Puistossa sijaitsee syväkeräyssäiliö, johon kaikki puistosta ja lähialueilta kerätyt roskat kerätään. Puiston pohjoispäässä sijaitsee useita vesi- ja viemärijärjestelmiin kuuluvia rakenteita, jotka näkyvät häiritsevästi puistoon.

Kaiteet

Koskipuistossa on harmaaksi maalattua kiinanhattukaidetta sekä teräskaidetta, joka on alkuperäiseltä väriltään ruskea. Molemmissa kaiteissa maalipinta on paikoin kulunut ja kaide osittain ruostunut.

Polkuverkosto

Alueen polkuverkostoa on kunnostettu rakentamalla pääkäytävä uudelleen. Käytävää pitkin on kaivettu joitakin vuosia sitten sadevesiviemäri koskiuomaan ja sitä ei kunnostettu riittävästi kaivutöiden jälkeen. Käytävä jäi liian leveäksi ja lisäksi ongelmana oli pintavesien valuminen pitkin käytävää ja pintamateriaalien kuluminen. Ongelma pyrittiin poistamaan rakentamalla käytävän molemmille reunoille hulevesikourut. Käytävästä tehtiin myös kaksiosainen, josta toiseen rakennettiin maastoportaajat. (Kuva

35) Käytävien välinen alue päällystettiin kenttäkiveyksellä. ja käytävää reunustamaan rakennettiin luonnonkivimuuri tukemaan rinnettä. (Kuva 36)

Alueen vanhoja maastoportaita kunnostettiin oikomalla kiviä ja päällystämällä pinnat harmaalla kivituhkalla. Polkujen varsia päällystettiin kenttäkivillä. Polut ovat pääosin kivituhkapintaisia, mutta koskiuoman reunan käytävä on osittain sorapinnalla. Syväkeräyssäiliön ja bunkkerin ympäristön käytävät kunnostettiin ja päällystettiin kivituhkalla.

Koskipuiston ja uoman välissä on luonnon muovaama katselutasanne, johon johtavat portaat. Vanhat puuportaats purettiin ja tilalle rakennettiin betonirunkoiset graniittipäällysteiset portaats, joissa on teräskaide.

Kuva 35

Kuva 36

Kuva 35. Maastoportaat ja hulevesikouru Koskipuistossa

Kuva 36. Muuri ja hulevesikouru Koskipuistossa

Penkit ja roska-astiat

Penkit ja roska-astiat on uusittu vuonna 2013. Ne ovat malliltaan ja väriykseltään samanlaiset kuin Muinaisuomanpuistossa. ja ne on kiinnitetty maahan valettuun betoniin. Penkit ovat selkänöjallisia. (Kuva 37)

Kuva 37. Penkit ja roska-astia Koskipuistossa

Valaisimet ja äänentoistolaitteet

Puistossa ei ole erillisiä valaisimia, vaan puiston valaisu tulee koskiuoman valonheittimistä (kuva 32) ja lähialueen valaisimista kuten Mui-

naisuomanpuistossakin. Koskipuiston yläosassa kulkevan Vallipolun valot valaisevat puistoa, samoin kuin padon valaisimet.

5 KÄYTTÖSUUNNITELMA

5.1 Alueen turvallisuus

Kruununpuiston turvallisuus on noussut viime vuosina esille, johtuen vuositteittain sattuneista hukkumisonnettomuuksista varsinkin koskinäytösten yhteydessä. Alueella on koskinäytösten aikana valvontaa ja Muinaisuomanpuistoon ei lasketa katsojia lainkaan. Patoluukkuja pidetään auki myös ohjuoksutusten aikana ja vettä virtaa koskiuomaan samoin kuin koskinäytöksissä. Tällöin ei alueella ole kuitenkaan valvontaa ja myös Muinaisuomanpuistoon pääsee vapaasti kulkemaan. Alueelle ollaan tekemässä turvallisuusselvitystä ja tärkeänä osana turvallisuuden lisäämisessä on puiston hoito. Näkyvyys koskiuomaan on säilytettävä mahdollisimman avoimena kasvillisuuden hoidolla. Myös polkuverkoston ja portaiden hyvä kunto lisää turvallisuutta ja erilliset kosken katseluun tarkoitetut tasanteet vähentävät liikkumista vaara-alueilla. Talvikunnossapitoon on saatava lisää resursseja, koska alueella liikutaan ympärivuotisesti.

Kaiteet ovat tällä hetkellä helposti ylitettävät ja liian matalat. Kaiderakenteissa on poikittaisia rakenteita, josta ponnistaen on helppo mennä kaiteen yli. Kaiteet ovat erityisen vaarallisia lapsille, jotka mahtuvat putoamaan aidan ali sekä poikittaisten rakenteiden välistä. Kaiteet ovat lähinnä avokaiteita, jotka eivät anna riittävää suojaa katsojille eivätkä estä mitenkään ylikiipeämistä. Samantyyppiset kaiteet kiertävät myös itärannalla ja Koskipuistossa. Koskipuiston alaosaan on erilainen kaidemalli, mutta sen rakenne on periaatteeltaan samanlainen kuin kiinanhattukaiteessa. Kaiteet tulisi uusida mahdollisimman pikaisella aikataululla.

Vaikka Kruununpuisto ei ole varsinaista liikennealuetta, voidaan aitauksen suhteen noudattaa Tiehallinnon ohjeistuksessa aitojen suunnitteluun. Siinä annetaan ohjeita suoja-aidan käyttöön kalliroleikkausten, tukimuurien ja muiden jyrkänteiden kohdalla. Tässä tapauksessa kyseessä on jyrkänteeseen, johon voi pudota ja aidan tarkoituksena on estää se. Liikenneväylän vieressä matalampikin jyrkänteeseen voi edellyttää aina aita. Myös se, että kallio viettää pitkällä matkalla jyrkänteeseen päin, lisää aidan tarvetta. Aita suositellaan rakennettavaksi 1,5 m:n päähän jyrkänteen reunasta, jotta sitä päästään huoltamaan. Vähimmäisvaatimuksena on, että suoja-aita estää ihmisiä joutumasta huomaamattaan, esim. pimeässä, leikkauksen yläreunalle tai muuhun vaaralliseen paikkaan. Erityisesti lasten pääseminen aidan yli tahallisesti tai vahingossa on estettävä. Myös aikuisten ylitysyritykset on tehtävä mahdollisimman vaikeiksi. Turvallisuuskäytösten lisäksi otetaan huomioon aidan kestävyys (ilkiäältä, korroosio) sekä aidan sopeutuminen ympäröivään maisemaan. Tarpeettoman useaa aitatyyppiä ei pidä sijoittaa samalle alueelle. Kruununpuiston alueelle soveltuisi hyvin säleaita tai sälekaide, jossa on tukevat pystysäleet enintään 110 mm:n vä-

lein ja vaakateräksiä niin harvassa, että kiipeäminen on vaikeaa. Ulkonäköön on kiinnitettävä erityistä huomiota. (Tiehallinto, 2007.)

Kaiteen korkeudelle on annettu määräyksiä Suomen rakentamismääräyskokoelman osassa F2 Rakennuksen käyttöturvallisuus. Tätä rakentamismääräystä voidaan soveltaa Muinaisuomanpuiston näköalatasanteeseen ja sen turvallisuuteen. Samoja määräyksiä voitaisiin noudattaa myös muiden koskiuoman kaiteiden osalta. Vaatimuksena määräyksessä on, että kohteen käyttöön, huoltoon tai ylläpitoon ei saa liittyä sellaista tapaturman, onnettomuuden tai vahingoittumisen vaaraa, jota ei voida pitää hyväksyttävänä. Vaaran hyväksyttävyyden arviointi perustuu kohteen tavanomaiseen käyttöön tai normaalisti ennakoitavaan käyttöön. Tällaiseen käyttöön ei kuulu käyttäjien tietoinen tai tahallinen riskinotto.

Kaiteissa ei saa olla vaakasuoria rakenteita, jotka helpottavat kiipeämistä. Putoamiskorkeuden ollessa yli 6000 mm on suoja-aidan oltava kokonaiskorkeudeltaan 1200 mm, josta suojaavan osan korkeus on oltava 900 mm. (RT 88–11019).

Alueen turvallisuutta lisätään uusimalla varoituskyltit monikielisiksi ja lisäämällä niiden määrää. Myös varoituskylttien sijoittelu on tärkeää. (Kuva 38)

Kuva 38. Varoitustaulu Koskipuiston kaiteessa

5.2 Virkistyskäyttö ja matkailu

Vuoksen yleissuunnitelma -hankkeessa selvitettiin matkailuun ja virkistykseen sopivia luontokohteita satunnaisen matkailijan näkökulmasta. Selvityksessä todettiin Kruununpuistoa voitavan käyttää matkailuun ja virkistykseen alueen luontoarvoja kunnioittaen. Alue on hyvin tavoitettavissa sijaintinsa puolesta ja alueelle pääsee helposti autolla ja myös julkisilla kulkuvälineillä. Puiston läheisyydessä sijaitsee pysäköintialueita, joista on lyhyt matka puiston eri osiin. Luonto- ja kulttuuripolku on saanut uudet opasteet, jotka antavat tietoa alueesta ja ohjaavat kulkua. Polkuverkoston varrella on penkkejä levähdystä varten. Liikuntarajoitteiset pääsevät osittain tutustumaan alueelle ja puistoon on hyvät näkymät myös Imatrankosken silloilta. Muinaisuomanpuiston luonto- ja kulttuuripolku on lyhyt, vain

600 metriä ja sen pystyy kiertämään lyhyessäkin ajassa. Alueella on mielenkiintoista nähtävää luonnosta kiinnostuneille satunnaisille matkailijoille. (Jääskeläinen 2010, 22, 23.)

Matkailijoille voidaan markkinoida aluetta helposti valmiiden reittien myötä ja työtä helpottaa myös uusittu opastusjärjestelmä. Kohderyhmiä alueen ulkoilureiteille ovat kävelijät, lenkkeilijät ja pyöräilijät. Kulttuurin teemareitin käyttäjäkuntaa ovat edellä mainittujen lisäksi koululuokat ja opiskelijat, yksittäiset matkailijat ja matkailijaryhmät, luonto- ja kulttuuriharrastajat sekä matkailun toimijat, jotka käyttävät polkuja tuotteessaan. Kruununpuistossa järjestetään myös opastettuja kävely- ja draamakierroksia. (Kähtävä- Marttinen 2011, 17.)

Kruununpuiston alue on imatralaisten olohuone, jota kaupunkilaiset voisivat käyttää enemmän. Kaikille imatralaisille Kruununpuisto ei ole tuttu paikka; osa ei ole koskaan käynyt Muinaisuomanpuistossa. Puiston monipuolisuus tukee erilaista virkistyskäyttöä ja jokaiselle löytyy alueelta jotakin. Koskipuistossa on turvallista ja helppoa liikkua jos ei halua liikkua lähes koskemattomassa luonnossa. Muinaisuomanpuiston luonto- ja kulttuuripolku on mainio retkikohde niillekin, jotka eivät ole halukkaita lähtemään pitkille patikkaretkille. Imatralaisten koulujen soisi käyttävän enemmän aluetta opetustarkoituksiin. Alueen geologia ja monimuotoisuus antavat vaihtelua monille oppitunneille, kuten biologia, maantieto, historia, kuvaamataito ja liikunta. Monikaan imatralainen nuori ei ole tutustunut alueen historiaan ja harva on edes käynyt Muinaisuomanpuistossa. Nuorten suosiossa on tosin Koskipuisto etenkin kesäaikaan.

Koskipuistossa sijaitsee koskiuoman ylittävän vaijeriliu'un lähtölava. Vaijerin toinen pää on Patopuistossa ja vaijeria pitkin liu'utaan valjaissa roikkuen kosken yli koskinäytösten aikana kesäisin. Vaijeriliukua ylläpitää yksityinen yrittäjä. Vaijeriliu'un lähtölavan ympäristö joutuu kovalle kulukselle toiminnan ollessa käytössä ja se on huomioitu päällystämällä alue soralla entisen nurmikon sijaan. Vaijeriliuku jatkaa toimintaansa näillä näkymin vuoteen 2016, jonka jälkeen alueen tilanne ja toiminta on tarkastettava uudelleen.

Kruununpuistossa on paljon mahdollisuuksia erilaisiin ulkoiluharrastuksiin. Koskipuistossa liikkuminen on vapaampaa, mutta Muinaisuomanpuisto on luonnonsuojelualuetta ja sen käyttöä ulkoiluharrastuksiin rajoittaa Metsähallituksen ohjeistus. Muinaisuomanpuistossa on aiemmin harrastettu maastohiihtoa valaistulla ladulla sekä suunnistusta. Latua ei ole enää tehty ja puisto soveltuu paremmin talvellakin kävelyretkeilyyn. Kävelylle mukaan otettava koira on aina pidettävä kytkettynä taajama-alueella ja luontopolulla. Suunnistusrasteja ei puistossa enää ole. Suunnistus aiheuttaa alueen kulumista, koska siinä rastilta toiselle ei välttämättä siirrytä polkuja pitkin ja metsänpohja joutuu kulukselle. Maastopyöräilyä alueella harrastetaan ja se on hyväksyttävää, kunhan pyöräilijät pysyvät poluilla. Geoharrastus on lisääntynyt älypuhelimien myötä ja myös Kruununpuistosta löytyy QR-pohjaisia geokätköjä. Geokätkön perustamisesta Metsähallituksen hoitamalle luonnonsuojelualueelle tulee ilmoittaa Metsähallituksen luontopalveluihin. Metsähallitus suhtautuu sen hallinnas-

sa olevilla alueilla tapahtuvaan geokätköilyyn myönteisesti. Kätköt on kuitenkin perustettava ympäristövastuullisesti aiheuttamatta haittaa tai häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille. Kätköjä ei saa sijoittaa siten, että niiden etsiminen aiheuttaa vaaraa esim. jyrkät rinteet, kalliot ym. Jos kätköt liittyvät rakenteisiin, niitä ei saa vahingoittaa. Kätköt eivät saa haitata ylläpitotöitä eikä niitä tarvitse huomioida, mikäli ne vaurioituvat hoitotöiden yhteydessä. (Metsähallitus 2014.)

5.3 Koskinäytökset

Kruununpuiston alueen merkittävin tapahtuma on kesäisin päivittäin järjestettävä koskinäytös. Koski kuohuu talvella joulupäivänä ja uutenavuotena. Näytöksellä halutaan antaa käsitys siitä, minkälainen Imatrankoski oli ennen sen kahlitsemista padolla. Patoluukut avataan ja vettä lasketaan koskeen vajaan puolen tunnin ajan, kesäiltaisoin klo 18.00. Koskinäytöksen yhteydessä soitetaan vaihtelevasti erilaista musiikkia. Koskinäytöksiin on vapaa pääsy. Näytös kerää joka ilta satoja katsojia, joista suurin osa ihailee kuohuja Imatrankosken sillalta käsin. Koskipuistossa on myös paljon katsojia ja sieltä avautuukin hyvä näkymä padolle. Muinaisuoman länsirannan näköalatasanteelta ja pitkin rinnettä näkee myös hyvin uomaan. Alapaviljongilta pääsee katsomaan alajuoksun pauhuja. Koskinäytöksen turvallisuutta valvotaan järjestysmiesten voimin. Muinaisuomanpuiston itäosaan ei koskinäytöksen aikana päästetä; alueelta ei juuri näe uomaan rannan jyrkkyyden vuoksi ja se houkuttelee katsojia kiipeilemään aidan yli vaaralliselle rinnealueelle. Alueen vanhat katselupaikat ovat romahtaneet kallion mukana ja rannalle ei lasketa yleisöä.

Koskinäytökset ovat Imatran suurin matkailuvaltti ja niiden vaarantuminen ja mahdollinen lopettaminen turvallisuuteen vedoten on isku Imatran seudun matkailulle. Pelkkä kuiva koskiuoma on tietysti nähtävyys sinänsä, mutta se ei vedä matkailijoita samalla tavoin kuin virtaava koskinäytös. Alueen turvallisuutta pitää lisätä siten, että koskinäytöksiä voidaan jatkaa entisenlaisina.

5.4 GeoVuoksi-hanke

Imatran alue on valtakunnallisesti ja kansainvälisesti merkittävä alue geologisesti. Saimaan järvioltaan historia, Salpausselkien synty sekä Vuoksen ja Imatrankosken syntyminen ovat luonnonhistorian suuria tapahtumia. Imatran alueen geologinen menneisyys on kuitenkin vähän tunnettua ja GeoVuoksi-hankkeen tarkoitus on kartoittaa ja tuoda esiin Imatran ja Vuoksen rantojen geologinen historia. Hankkeen tarkoitus on myös osaltaan täydentää Vuoksi-Kruununpuisto-hanketta. Hankkeen rahoittaa Euroopan unioni yhdessä Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Imatran kaupungin kanssa. Hankkeessa toteutetaan Imatran geologinen perusinventointi ja sen pohjalta laaditaan geopolku tai – reitti. Tämä polku tulisi olemaan osa Muinaisuoman kulttuuripolkua ja lisäksi osaltaan alueen käyttöä. Hanke voi tuottaa myös uusia rakenteita, esim.

opasteita. Georeitistä tehdään myös sähköinen versio ja esite eri kielillä. (Imatran kaupunki. 2014.)

6 HOITOSUUNNITELMA

6.1 Yleistä

6.1.1 Viheralueiden hoidon käsitteet

Viheralueiden hoito VHT'14 määrittelee viheralueiden hoidon käsitteitä ja selvittää eron hoidon ja kunnossapidon välillä. Viheralueiden ylläpito on jaettu hoitoon ja kunnossapitotöihin. VHT'14 mukaan ylläpito on säännöllistä toimintaa, jolla säilytetään viheralueiden käytettävyyttä ja toimivuutta. Kunnossapitotyöt on määritelty erikseen sovittaviksi töiksi. (Viheralueiden hoito VHT'14 2014, 7.)

Viheralueiden hoito on säännöllistä toimintaa, jolla pyritään säilyttämään viheralueen ja sen eri osien käytettävyyteen ja toimivuuteen vaikuttavat olosuhteet. Hoito käsitteenä ei tarkoita rakenteiden muutoksia viheralueilla, vaan se turvaa viheralueen kehittymisen asetettujen laatuvaatimusten mukaisesti. Hoitoon liittyvät tehtävät voidaan jakaa urakkaan sisältyviksi tai lisätyöksi, jotka tehdään vain erikseen tilattaessa. (Viheralueiden hoito VHT'14 2014, 7.)

Jos normaalit hoitotoimenpiteet eivät riitä kohteen ja sen eri elementtien ylläpitoon, tehdään alueella kunnossapitoa. Kunnossapidolla säilytetään kohteen ominaisuudet ja laatu. VHT'14:n mukaan kunnossapidossa materiaaleja poistetaan ja vaihdetaan. Kunnossapitoon liittyvät tehtävät ovat erikseen sovittavia, mikäli niitä ei määritellä erikseen urakkaan sisältyviksi tehtäviksi. Kunnossapitotyöt voidaan myös sopia erilliseksi urakaksi. (Viheralueiden hoito VHT'14 2014, 7.)

Viheralueiden hoidon laatua pitää pystyä seuraamaan ja valvomaan. Laadunhallinnalla voidaan määritellä toimintatapoja ja menetelmiä toimivuus- ja laatuvaatimusten toteutumiseksi. Laadunhallinnan menettelytavoista muodostuvaa kokonaisuutta voidaan hallita laatuajankäytöllä, jota voidaan täydentää hankekohtaisella laatusuunnitelmalla. Tämän suunnitelman laatii päätoteuttaja. Tilaajalla on tehtävää työtä kohtaan tiettyjä laatuvaatimuksia. Laatuvaatimuksilla voidaan tarkasti määritellä laatuvaatimusten asetettua tavoitetasoa. Laatuvaatimukset voivat olla sanallisia tai numeerisia vaatimuksia ja sillä voidaan määritellä työn toteutusajankohtaa ja – aikaa, käytettyjä materiaaleja ja lopullista tulosta. Laatuvaatimusten toteutuksessa ja seurannassa apuna toimii hoitoluokitus, joka määrittelee hoidon määrää ja laatua. (Viheralueiden hoito VHT'14 2014, 9.)

Kruununpuiston hoidosta vastaa kaupungin oma yksikkö ja sen hoidosta on tehty sopimus. Kaupungilla on käytössä tilaaja-tuottaja-malli, jossa sopimuksilla määritellään työt, jotka tuottaja tekee. Sopimuksen sisältö

tarkistetaan vuosittain ja tarvittaessa lisätään tai poistetaan tehtäviä. Sopimuksella pyritään siihen, että lisätyötarve olisi mahdollisimman pieni ja sopimus olisi realistinen huomioiden kaikki tarvittavat työvaiheet. Tässä hoitosuunnitelmassa määritellään myös kunnossapidon tarve, jolloin se ei ole erikseen sovittavaa työtä, vaan sisältyy hoitosopimukseen. Laatuksiteerit tulevat hoitoluokituksesta erityisalueita lukuun ottamatta. Niissä tehtävät toimenpiteet ja laatuvaatimukset määritellään tässä hoitosuunnitelmassa.

6.1.2 Hoitoluokitus

Kruununpuiston alueelle laadittavan käyttö- ja hoitosuunnitelman tavoitteena on laatia suunnitelma, jonka avulla alueen kohteet, reitit ja rakenteet pysyvät jatkuvasti hyvässä kunnossa ja turvallisina käyttää. Kohteiden on säilytettävä arvonsa ja varsinkin Vuoksi-Kruununpuisto-hankkeessa toteutetut parannustöiden tulokset on säilytettävä pysyvyyttä koskevan EUsäännöksen mukaisesti.

Alueen hoidossa noudatetaan pääasiassa VHT'14:n ohjeistusta hoitoluokien mukaisesti kuitenkin huomioiden alueen erityispiirteet ja alueelle tehtyjen luontoselvitysten ohjeet. Alueen hoitoluokitus jakautuu siten, että Muinaisuomanpuisto kuuluu hoitoluokkaan C5 Arvometsä. Muinaisuomanpuiston hiidenkirnualue kuuluu luokkaan E Erityisalue. Muinaisuomanpuiston Imatrankosken sillan puoleinen rinne on katualuetta ja sille on oma hoito-ohje, eikä sille ole varsinaista hoitoluokitusta. Koskipuisto kuuluu luokkaan A2 Käyttöviheralue ja Koskipuiston rinne poikkeaa muusta puistosta niin paljon, että se luokitellaan E Erityisalueeksi (Liite 10). Tässä hoitosuunnitelmassa poiketaan jonkin verran VHT 14':n ohjeistuksesta ja jos noudatetaan VHT 14':ää, se on mainittu erikseen. Muuten hoitotoimenpiteet tehdään tämän hoitosuunnitelman mukaisesti.

Muinaisuomanpuisto on erityisen tärkeä ja arvokas kohde maiseman, kulttuurin, luonnon monimuotoisuusarvojen ja alueen ominaispiirteiden vuoksi. Se täyttää arvometsän ominaisuudet myös sijaintinsa puolesta. Arvometsälle ei myöskään kohdisteta tuotto-odotuksia. (Viheralueiden hoitoluokitus 2007, 43.)

Koskipuisto on Imatran keskeisin puisto ja sen käyttö on runsasta ympäri vuoden. Alueella liikkuu paljon ihmisiä varsinkin koskinäytösten aikaan. Puisto joutuu kovalle kulutukselle ja sen turvallisuusvaatimukset ovat korkeat sijaintinsa vuoksi. Puiston rinteiden avoimena pitäminen on tärkeä osa koskinäytösten turvallisuuden lisäämistä. Hyvä näkyvyys koskiuomaan vähentää koskinäytösyleisön tarvetta pyrkiä vaarallisille alueille lähemmäs rantaa.

6.1.3 Laatuksikirja

Imatran kaupungin Teknisen palvelukeskuksen viheralueille on laadittu oma laatujärjestelmä, joka perustuu Viherympäristöliiton ja Suomen Toimitila- ja Rakennuttajaliiton kanssa viheralalle kehittämään laatujärjestelmämalliin. Malli perustuu ISO 9000 standardeihin ja eurooppalaiseen laatupalkintokriteeristöön. Laatujärjestelmän tarkoitus on varmistaa työn lopputuloksen laadukkuus ja parantaminen sekä työympäristön laadukas toiminta. Laatuksikirja sisältää toiminta- ja työohjeita suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon. (Laatuksikirja, 2003.)

Laatuksikirjasta löytyy joitain ohjeita myös Kruununpuistossa tehtäviin hoitotoimenpiteisiin. Ohjeistusta on lehtipuhaltimen käyttöön, penkkien kunnostukseen sekä puhtaanapitoon. Myös Kruununpuiston rinteiden rai-vausta on ohjeistettu, mutta ohjeet ovat puutteelliset huomioiden työturvallisuusseikat. Laatuksikirjaa tulisi päivittää ajantasaiseksi, koska hoidon ohjeistukset ja laatuvaatimukset ovat muuttuneet kymmenessä vuodessa. Kruununpuiston hoidossa noudatetaan pääasiassa tätä hoitosuunnitelmaa. (Laatuksikirja, 2003.)

6.1.4 Ylläpidon lainopilliset perusteet

Asemakaava-alueella olevia katuja, toreja, katuaukioita, puistoja, istutuksia ja muita näihin verrattavia yleisiä alueita koskee laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (547 /2005). Laki edellyttää kunnan hallinnassa olevan torin, katuaukion, puiston ja muun näihin verrattavissa olevan yleisen alueen pidettäväksi alueen käyttötarkoituksen vaatimassa kunnossa sekä siistinä ja terveydellisesti tyydyttävänä. (Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta 547/2005.)

Valtioneuvoston asetuksessa rakennerahastoista osarahoitettavien menojen tukikelpoisuudesta rakennerahastolaissa säädetään hankkeiden pysyvyydestä. (1401/2006.) Hankkeen tukikelpoisuuden edellytys on, että hankkeen hyväksytyyn sisältöön tai toteuttamisedellytyksiin ei kohdistu huomattavia muutoksia avustuspäätöksen päättymispäivää seuraavana viitena vuotena. Tämä säädetään yleisasetuksen 57 artiklassa, joka on takaisinperintänormi. Hallintoviranomaisen ohjeessa 2/2010 edellytetään, että hanke säilytetään. Jos investointiin kohdistuu viiden vuoden kuluessa sellaisia huomattavia muutoksia, jotka johtuvat infrastruktuurin omistussuhteissa tapahtuneista muutoksista tai tuotantotoiminnan lopettamisesta ja jotka vaikuttavat hankkeen luonteeseen tai täytäntöönpanon edellytyksiin tai hyödyttävät aiheettomasti jotakin yritystä tai julkista yhteisöä, on aiheettomasti maksetut määrät perittävä takaisin.(Vuoksi-Kruununpuisto-projektipäätös, 2011)

6.1.5 Maisematyö lupa

Maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaan asemakaava-alueella maisematyölupaa tarvitaan maisemaa muuttavaan maanrakennustyöhön, puiden kaatamiseen tai muuhun näihin verrattavaan toimenpiteeseen. Lupaa haetaan maisematyölupalomakkeella ja sen myöntää ympäristöviranomainen. Maisematyö lupa haetaan Kruununpuistossa tehtäviä puiden kaatotöitä varten täyttämällä lomake ja merkitsemällä puut maastoon sekä karttaan. Kartta liitetään lomakkeeseen. Tarvittaessa voidaan käydä paikan päällä yhdessä ympäristöviranomaisen kanssa, jolloin voidaan selvittää syyt puun /puiden kaadolle (Liite 11.)

6.2 Muinaisuomanpuiston hoitotoimenpiteet

Muinaisuomanpuisto on luonnonsuojelualue ja se on huomioitava kaikissa alueella tehtävissä hoitotoimenpiteissä. Koska alueella on myös rakennettuja osia, on niiden hoidossa noudatettava VHT' 14:n ja tässä hoitosuunnitelmassa olevaa ohjeistusta. Muinaisuomanpuiston Imatrankosken sillan puoleinen rinne on katualuetta ja sille on oma hoito-ohje.

6.2.1 Kalliokaiverrukset ja vanhat polut

Maan pinnan läheisyyden kallioissa olevat kalliokaiverrukset on pidettävä puhtaan kasvillisuudesta. Maanpinnan läheisyydessä olevat kaiverrukset jäävät helposti kasvillisuuden peittoon. Näissä kohteissa kasvillisuus niitetään alas kaksi kertaa kesässä. Niittojäte haravoidaan pois. Tarvittaessa kalliokaiverrukset harjataan puhtaiksi niiton jälkeen, jos niittojätettä on jäänyt kaiverrusten päälle. Kalliokaiverrukset puhdistetaan harjaamalla kaksi kertaa vuodessa, keväällä ja syksyllä. Puhdistukseen käytetään pehmeätä harjaa, joka ei vahingoita kaiverruksia. Myös kivissä ylempänä maanpinnasta olevia kaiverruksia tarkkaillaan, etteivät ne peity sammaleeseen tai jäkälään. (Kähtävä-Marttinen, haastattelu 19.2.1014.)

Kalliokaiverrukset on maalattu valkoisella maalilla 1990-luvulla ja maali on osittain kulunut pois kaiverruksista. Tarkoitus on, että maalausta ei uusittaisi, vaan kalliokaiverrusten annettaisiin olla alkuperäisessä asussaan. Kohteet on inventoitu ja vaaraa kaiverrusten ”katoamisesta” ei siltä osin ole. Maalaus on keinotekoinen tapa tuoda kohteet esille. Tosin ne kyllä näkyvät ja erottuvat hyvin maastosta ja ovat näin matkailijoiden helposti havaittavissa. Museoviraston ratkaistavaksi jää, maalataanko kalliokaiverrukset mahdollisesti uudelleen ja millä tavoin. Kohteiden sijainti on liitteessä 7. (Kähtävä-Marttinen, haastattelu 19.2.1014.)

6.2.2 Metsä ja kasvillisuus

Imatran luontoselvityksen päivityksessä ohjeistetaan alueen hoitoa. Muinaisuomanpuistossa voidaan suorittaa puiston kunnossapidon edellyttämiä

toimia, kuten vaarallisten puiden poistamista. Varsinkin polkujen varsien puiden kuntoa tulee tarkkailla ja selvästi vaaraa aiheuttavat puut tulee poistaa. Suuret puistopuut ja erityisesti lehtipuut tulisi säästää sekametsäluonteen säilyttämiseksi. Muutoin uudishakkuut, vanhojen puiden ja lehtipuuston kaataminen sekä lehtipensaikon raivaaminen on kielletty. Lehtilohopuita (pystypökkelöt, maapuut) sekä kuolleita kuusia ei saa poistaa. Jos puita joudutaan turvallisuussyistä kaatamaan, pyritään kaadetut puut jättämään maastoon maapuiksi. Jos vaaraa aiheuttavat puut sijaitsevat kauempana poluista, voidaan ne katkaista n. 3-4 metrin korkeudelta ja jättää tekopökkelöiksi. (Kuitunen 2010, 24.)

Puiden kaataminen Muinaisuomanpuistossa vaatii maisematyöluvan, joka haetaan ympäristöviranomaisilta. Myös yksittäisten puiden kaataminen vaatii luvan hakemisen (Liite 11).

Myrskytuulet ovat puhalleleet viime vuosina kovina ja Muinaisuomanpuistossakin on muutamia puita katunut myrskyissä. Myrskyssä kaatuneet puut poistetaan, jos ne ovat kaatuneet polkujen tai kalusteiden päälle. Muinaisuomanpuiston länsirannalta kaatuneet tai kaadettavat puut viedään aina pois. Alueen rinne on niin jyrkkä, että kaatuneet puut voivat valua rinnettä alas ja aiheuttaa vaaratilanteita alapuolisella polulla kulkijoille. Muinaisuomanpuiston puustoa tarkkaillaan myös hyönteistuhojen varalta. Imatran lähialueilla on havaintoja kirjanpainajasta, joka voi aiheuttaa tuhoa kuusikossa.

Muinaisuomanpuiston katualueeksi luokiteltu Imatrankosken sillan puoleinen jyrkkä rinne pidetään avoimena, jotta näkyvyys sillalta Muinaisuomanpuistoon säilyy. Alueella oleva nykyinen puusto säilytetään ja niitä hoidetaan VHT 14' kohdan Kasvilajikohtainen hoito mukaisesti. Puistoon ei ole mahdollista toteuttaa esteetöntä kulkureittiä, mutta sillalta on hyvä näkymä vanhaan metsään ja sieltä pitää olla mahdollisuus nähdä ilman esteitä. Rinne pidetään avoimena raivaamalla aluskasvillisuus joka toinen vuosi. Usein toteutettu raivaus pitää aluskasvillisuuden matalana ja raivausjätteet voidaan jättää maastoon. Alueen raivaaminen on vaarallista rinteiden jyrkkyyden vuoksi ja työturvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Raivaustyö vaatii turvavaljaiden käyttöä. (Kuva 39)

Kuva 39. Muinaisuomanpuiston ja Imatrankosken sillan välinen rinne

Muinaisuomanpuiston länsirinteellä sijaitsee kasvillisuudeltaan merkittävä kallioketo. Alue on suojassa rinteellä, johon ei pääse kulkemaan. Länsirinteen polun varrella kasvaa alueellisesti uhanalainen jänönsalaatti sekä muita huomionarvoisia lajeja; pikkutakiainen, vata ja valkopiippo. Nämä kasvit on tunnistettava ja pyrittävä säilyttämään polkuverkoston varsien niittotyötä tehtäessä. Kasvien kuvat on esitetty liitteessä 12. (Kuitunen 2010, 23.)

Muinaisuoman länsirinne pidetään avoimena raivaamalla aluskasvillisuutta ja pientä puustoa joka toinen vuosi. Raivausjätteet voidaan jättää rinteeseen. Alueen raivaaminen on vaarallista rinteen jyrkkyyden vuoksi ja työturvallisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Raivaustyö vaatii turvavaljaiden käyttöä. Rinteellä kasvaa myös istutusalkuperäisiä olevia vuorijalavia, joita pyritään säilyttämään. Myös muiden puiden taimia jätetään rinteen puuston uusiutumiseksi.

Polkuverkoston varrella kasvillisuus niitetään kaksi kertaa kasvukauden aikana. Kasvillisuus niitetään n. metrin levyiseltä alueelta polun reunasta. Penkkien luona niitto suoritetaan siten, että penkit ja roska-astiat ovat selkeästi avoimella alueella. Myös opastaulujen ympäristö pidetään avoimena kasvillisuudesta. Niittotyössä huomioidaan edellä mainitut uhanalaiset ja huomionarvoiset kasvit, joita ei niitetä.

Alueen turvallisuusvaatimukset edellyttävät, että näkymät koskiuomaan pidetään mahdollisimman avoimina.

Alueelle mahdollisesti leviävät vieraskasvit poistetaan VHT 14' kohdan 2.3.7 mukaisesti.

6.2.3 Polkuverkostot

Polkuverkostot pidetään pölyämisen, tasaisuuden ja puhtauden puolesta hyvässä kunnossa. Epätasaisuudet ja veden uurtamat alueet kunnostetaan keväisin ja tarvittaessa. (Viheralueiden hoito VHT'14 2014, 150.)

Kivituhkaa lisätään poluille tarvittaessa. Kivituhka on raekooltaan 0-6 mm ja värisävyltään harmaata. Joka kolmas vuosi käydään läpi koko polkuverkosto lisäämällä kivituhkaa kahdesta viiteen senttimetriä paksu kerros ja tasoittamalla se. Tarvittaessa voidaan polkuja korjailta myös esim. tukeamalla niitä puilla tai kivillä. Muinaisjäänneksi merkittyihin polkuihin ei saa tehdä rakenteellisia muutoksia. Pitkospuita voidaan rakentaa, jos kohteessa on esim. märkyyttä tai halutaan suojella alusmaata. Polut puhdistetaan orgaanisesta aineesta keväisin ja syksyisin lehtipuhaltimella. Vuoden aikana polut puhdistetaan tarvittaessa mutta vähintään kaksi kertaa. Penkkien ja roska-astioiden ympäristöä puhdistetaan useammin puhtaanapitokierroksen yhteydessä siten, ettei alueella ole roskia. Alueet haravoidaan puhtaaksi tarvittaessa. Alueen kulumista ja uusien polkujen syntymistä estetään pitämällä olemassa olevat polut hyväkuntoisina ja ohjaamalla kulku vain olemassa oleville poluille. Polkuverkostoa voidaan rajoittaa laitamalla esteeksi kaatuneiden puiden runkoja.

6.2.4 Hiidenkirnualue

Muinaisuomapuiston hiidenkirnualue pidetään avoimena aluskasvillisuuden raivauksella. (Kuva 40) Alueella kasvaa pajukkoa, heiniä ja sananjalkoja. Pajukko ja muu pikkupuusto raivataan kerran vuodessa ja heinikko niitetään kaksi kertaa kasvukauden aikana. Niittojätteet kerätään pois ja viedään metsään. Hiidenkirnuihin kerääntyy kasvijätettä ja vettä ja ne poistetaan kerran vuodessa. (Kuva 41)

Kuva 40

Kuva 41

Kuva 40. Isoja koskikirnuja Muinaisuomanpuistossa

Kuva 41. Pieniä koskikirnuja Muinaisuomanpuistossa

6.2.5 Rakenteet

Kaiteet

Kaiteiden kuntoa on seurattava jatkuvasti. Rikkoontuneista kaiteista on tehtävä heti ilmoitus ja ne on korjattava välittömästi. Kaiteet joutuvat ilki-vallan kohteiksi ja varsinkin kiinanhattuja väännellään. Kaiteisiin kirjoitel-laan ja niitä sotketaan. Kaiteet puhdistetaan ja paikkamaalataan tarvittaes-sa. Kaiteet tulisi maalata yhtäläisiksi Tikkurilan värisävyllä Y500 tako-rauta. Kaiteet hiotaan siten, että kaikki irtonainen maali saadaan pois ja pinnat ovat kauttaaltaan karhennetut. Pinnat pyyhitään puhtaiksi ja maala-taan ruosteenestomaalilla. Lopuksi pinnat maalataan metallimaalilla ja tar-vittaessa kahteen kertaan. Muuten noudatetaan VHT 14'kohdan 3.2.2 Tai-torakenteet ohjeistusta.

Portaat ja tasanteet

Portaat ja tasanteet pidetään puhtaina roskista ja liasta. Orgaaninen aines puhdistetaan kerran kuukaudessa sekä keväällä ja syksyllä ennen lumien tuloa. Pesu tehdään tarvittaessa.

Portaiden, tasanteiden ja kaiteiden kuntoa seurataan jatkuvasti. Paikkaus- ja korjaustyö tehdään tarvittaessa, mutta mahdollisimman pian tarpeen il-metessä. Jos korjaustarve vaikeuttaa tai aiheuttaa vaaraa alueella liikkujil-le, portaat ja tasanne on suljettava turva-aidoilla molemmin puolin.

Korjatussa rakenteessa tulee käyttää samoja materiaaleja kuin alkuperäisessä rakenteessa. Rakenteet korjataan VHT 14' kohdan 3.2.2.3 mukaisesti.

Paviljongit

Paviljonkien puhtaanapito suoritetaan keväisin siten, että orgaaninen jäte ja roskat puhdistetaan harjaamalla ja tarvittaessa vesipesulla. Puhtaanapitoa tehdään normaalin puhtaanapitokierroksen yhteydessä jos tarpeen. Paviljongissa ei saa olla roskia ja lattiapinta harjataan puhtaaksi kerran kuu-kaudessa tai useammin, jos tarvetta ilmenee. Jos paviljongin rakenteisiin ilmaantuu töherryksiä, ne poistetaan mahdollisimman pian siihen soveltuvalla puhdistusaineella.

Pintavauriot korjataan väriltään sopivalla pintakäsittelyaineella ja maalilla. Paviljongit maalataan kauttaaltaan tarvittaessa. Viimeksi paviljongit on maalattu 2013 ja seuraavan kerran 2018 tai tarvittaessa. Ennen maalausta paviljongit pestään. Kattomateriaalien ja rakenteiden kuntoa tarkkaillaan vuosittain. Kuparikatot ja puuosat uusitaan tarvittaessa. Paviljonkien maalikävyt ovat liitteessä 8.

Opasteet ja varoitustaulut

Opasteet puhdistetaan keväisin pesemällä ne miedolla pesuaineliuoksella ja puhdistusliinalla tai pehmeällä sienellä. Pesu suoritetaan tarvittaessa kerran kesässä tai syksyllä. Opastaulujen pinnoille ei saa muodostua sammalta tai muuta kasvustoa. Jos niihin ilmaantuu töherryksiä, ne puhdistetaan mahdollisimman pian siihen soveltuvalla puhdistusaineella. Tarvittaessa tarrapinnat uusitaan. Pintavauriot korjataan ja rungot ja tekstiosat maalataan tarvittaessa opasteiden omilla värisävyillä. Opastaluissa käytettävät värisävyt ovat: punainen RAL 3004 ja harmaa RAL 7015.

Kylttien kiinnitystä ja tukevuutta tarkkaillaan jatkuvasti. Keväällä puhdistustyön yhteydessä tehdään rakenteellinen katselmus. Jos taulut liikkuvat ja kiinnikkeet ovat irronneet tai ovat irtoamassa, tehdään tarvittavat korjaukset. Jos taulut ovat vaarantamassa turvallisuutta, tulee taulut eristää suoja-aidoin tai ne on poistettava.

Penkit ja roska-astiat

Penkkien ja roska-astioiden hoito suoritetaan VHT 14' kohdan 3.2.3 Kalusteet ja varusteet mukaisesti. Penkkien ja roska-astioiden on oltava puhtaita ja pinnoiltaan ehjiä. Kalusteet puhdistetaan keväisin pesemällä ne miedolla pesuaineliuoksella ja puhdistusliinalla tai sienellä. Penkkien ja roska-astioiden pinnoille ei saa muodostua sammalta tai muuta kasvustoa. Pintavauriot korjataan ja tarvittaessa maalataan sävyllä RAL 7016. Penkit ja roska-astiat maalataan viiden vuoden välein tai tarvittaessa.

Valaistus ja äänentoistolaitteet

Uoman valaistuksen ja äänentoistolaitteiden rakentamisessa ja huollossa on huomioitava rinteiden harvinainen kasvillisuus. Kasvillisuus on säilytettävä ja suojattava huoltotöiden aikana tai uusia laitteita asennettaessa. Jos laitteita uusitaan tai niitä lisätään, on siitä tehtävä suunnitelma, jossa huomioidaan alueen kasvillisuus ja geologia.

6.2.6 Ylläpitötöiden aikataulu

Hoitotöiden aikatauluna noudatetaan viheralueiden työsuunnitelma-aikataulua sekä tämän hoitosuunnitelman pitempiäaikaista aikataulusuositusta.

6.3 Koskipuiston hoitotoimenpiteet

6.3.1 Nurmikot

Nurmikoiden hoito toteutetaan VHT'14:n mukaisesti. Koskipuiston nurmikot kuuluvat luokkaan A2.

6.3.2 Kasvillisuus

Alueen kasvillisuutena on perennoja, pensaita ja puita. Kasveja hoidetaan VHT 14' kohtien 2.1.5, 2.1.7 ja 2.1.9 mukaisesti. Hoidossa huomioidaan kasvilajikohtaiset hoito-ohjeet; 2.4.1 Perennat, 2.4.2 Lehtipensaat, 2.4.3 Havupensaat, 2.4.4 Atsaleat ja alppiruusut sekä 2.4.6 Puut. Uusien istutettujen kasvien rikkaruohontorjuntaan kiinnitetään erityistä huomiota parina-kolmena vuotena tai niin kauan, että kasvustot ovat umpeenkasvaneet eikä rikkaruohoisuutta esiinny. Myös kuolleet taimet vaihdetaan uusiin tarvittaessa. Puiston puiden kuntoa tarkkaillaan ja kaadettujen puiden tilalle istutetaan uusia puita puiston jatkuvuuden säilymiseksi. Alueella kasvavat kolme vuorijalavaa hoidetaan kuntoarvion pohjalta tehdyn hoitosuunnitelman mukaisesti (Liite 9).

Koskipuiston rinne raivataan ja niitetään kerran vuodessa näkymien avoimena pitämiseksi. Raivaus- ja niittojäte voidaan jättää maastoon. Imatrankosken padon alapuolisen risukon raivaus suoritetaan joka kolmas vuosi tai tarvittaessa. Työn suunnittelussa huomioidaan yhteydenotto Fortumiin, jolloin taataan työn turvallisuus. Työ on tehtävä Fortumin kanssa yhteisesti sovittuna ajankohtana, jolloin uomaan ei juokseteta vettä. Raivausjätteet on hankala korjata koskiuoman pohjalta ja ne olisi hyvä pystyä jättämään alueelle. Kohteessa voisi suorittaa myös kemiallista vesakontorjuntaa, jotta kasvillisuus saataisiin pysymään kurissa tai jopa poissa kokonaan.

Alueelle mahdollisesti leviävät vieraskasvit poistetaan VHT 14' kohdan 2.3.7 mukaisesti.

6.3.3 Polkuverkostot

Polkuverkostot ja maastoportaat hoidetaan VHT'14 kohdan 3.1.2 Sitomat-
tomat päällysteet mukaisesti. Hulevesikourut ja – kaivot hoidetaan kohdan
3.2.1 Kuivatusrakenteet kohdan mukaisesti.

6.3.4 Rakenteet ja varusteet

Kaiteet

Kaiteiden kuntoa on seurattava jatkuvasti. Rikkoontuneista kaiteista on tehtävä heti ilmoitus ja ne on korjattava välittömästi. Kaiteet joutuvat ilki-
vallon kohteiksi ja varsinkin kiinanhattuja väännellään. Kaiteisiin kirjoitel-
laan ja niitä sotketaan. Kaiteet puhdistetaan ja paikkamaalataan tarvittaes-
sa. Kaiteet tulisi maalata yhtäläisiksi Tikkurilan värisävyllä Y500 tako-
rauta. Kaiteet hiotaan siten, että kaikki irtonainen maali saadaan pois ja
pinnat ovat kauttaaltaan karhennettu. Pinnat pyyhitään puhtaiksi ja maala-
taan ruosteenestomaalilla. Lopuksi pinnat maalataan metallimaalilla ja tar-
vittaessa kahteen kertaan. Maalaus tehdään tarvittaessa kahteen kertaan.
Muuten noudatetaan VHT 14'kohdan 3.2.2 Taitorakenteet ohjeistusta.

Portaat ja muuri

Portaat ja muuri hoidetaan VHT 14' kohdan 3.2.2 Taitorakenteet mukai-
sesti.

Bunkkeri

Rakennus on pintaremontin tarpeessa ja se on kunnostettava erillisen kun-
nostussuunnitelman mukaisesti. Muuten rakennusta hoidetaan VHT 14
kohdan 3.2.3 Kalusteet ja varusteet mukaisesti.

Penkit ja roska-astiat

Penkkien ja roska-astioiden hoito suoritetaan VHT 14' kohdan 3.2.3 Ka-
lusteet ja varusteet mukaisesti. Penkkien ja roska-astioiden on oltava puh-
taita ja pinnoiltaan ehjiä. Kalusteet puhdistetaan keväisin pesemällä ne
miedolla pesuaineliuksella ja puhdistusliinalla tai sienellä. Penkkien ja
roska-astioiden pinnoille ei saa muodostua sammalta tai muuta kasvustoa.
Pintavauriot korjataan ja tarvittaessa maalataan sävyllä RAL 7016. Penkit
ja roska-astiat maalataan viiden vuoden välein tai tarvittaessa.

6.4 Puhtaanapito

Puhtaanapito sisältää puhtaanapitotyöt siten, että alueet ovat käyttötarkoi-
tuksensa mukaisesti turvallisia, siistejä, liattomia, hajuttomia ja hygieeni-
siä. Puhtaanapitoon kuuluu irtoroskien poisto poluilta, nurmikoilta ja kas-
villisuusalueilta, sekä roska-astioiden tyhjennys aina niiden ollessa täynnä.

Kalusteiden siisteys tarkistetaan puhtaanapitokierrosten yhteydessä ja puhdistetaan tarvittaessa. Varsinkin roska-astiat likaantuvat nopeasti ja puhdistustarve voi olla viikoittaista. Roska-astioiden on oltava aina käytettävissä. Terveydelle vaaraa aiheuttavat roskat, kuten huumeneulat ja lasi on poistettava välittömästi niiden havaitsemisen jälkeen. (Viheralueiden hoito VHT'14 2014, 163.)

Sekä Muinaisuomanpuiston että Koskipuiston puhtaanapitoluokitus on P3 Viikoittain, 1 tai 2 kertaa viikossa. Koskipuistossa ja Muinaisuoman länsirannalla tehdään puhtaanapitokierrokset kaksi kertaa viikossa ja Muinaisuomanpuiston itäosassa kerran viikossa. Poikkeuksena tähän on Imatralla vuosittain järjestettävä BigBand -festivaali, jolloin Koskipuistossa suoritetaan puhtaanapitoa päivittäin, myös viikonloppuna. Roskat kerätään keskitetysti Koskipuistossa sijaitsevaan syväkeräyssäiliöön, joka tyhjenetään 3 kertaa kesässä.

Viikon aikana sallitaan melko vähän pieniä roskia, kuten tumpit ja korkit sekä isompia roskia. Likaa ei saa olla häiritsevästi ja roska-astioiden on oltava siistit. (Viheralueiden hoito VHT'14 2014, 163.)

Erityistä huomiota on kiinnitettävä koskiuoman rinteiden roskien keruuseen, jota ei voida suorittaa normaalien puhtaanapitokierrosten yhteydessä. Kaiteiden takaa voidaan roskia poistaa siihen työhön erikseen hankituilla pitkillä roskapihdeillä. Pihtejä käytetään niin pitkälle, kuin ne yltyvät ja työntekijän on koko ajan pysyttävä kaiteen takana. Kaidetta ei saa ylittää missään olosuhteissa. Rinteen roskien keruu on järjestettävä tarvittaessa erikseen ja työssä on noudatettava työturvallisuusmääräyksiä.

Kalusteet, varusteet, rakenteet ja päällysteet pidetään puhtaina töhryistä puhdistamalla ilmaantuneet töhryt ja suojaamalla pinnat. Töhryjen seuranta tehdään jatkuvasti. Töhryjen poisto tehdään viikon sisällä töhryn ilmaantumisen. Puhdistus tehdään siten, että pinnat eivät vaurioidu joko puhdistusaineella, kuumapainepesurilla tai päällemaalaamalla. Maalauksessa huomioidaan kohteen alkuperäinen tuote ja värisävy. (Viheralueiden hoito VHT'14 2014, 164.)

Koskipuistoon kerätään lähialueilta tuleva kasvijäte, joka kuljetetaan kesäaikana pois noin kaksi kertaa kuukaudessa. Jätetilan paikka oli aiemmin lähellä patorakennelmia kaiteen vieressä. Kasa pisti ikävästi silmään, jos halusi katsella patoa lähemmin. Nyt kasvijäte kerätään lähemmäs bunkkeria ja syväkeräyssäiliötä, mikä on parempi vaihtoehto. Bunkkerin läheisyyteen voidaan keskittää kaikki puhtaanapitoon liittyvät keräystoimenpiteet, kuten esim. siirtolava tarvittaessa. Siisti lava voisi olla parempi vaihtoehto, kuin epämääräinen kasa kasvijätettä ja risuja.

6.5 Talvikunnossapito

Alueella tehdään talvikunnossapitoa lähinnä Koskipuiston alueella. Puiston läpi kulkeva alakäytävä aurataan lumisateiden jäljiltä ja se kuuluu Imatran kaupungin aurausluokkaan 3. Käytännössä se tarkoittaa sitä, että lunta voi kertyä 10 cm ennen aurauksen suorittamista. Käytävän auraus

suoritetaan pienoistraktorilla. Liukkaudentorjunta tehdään tarvittaessa sepelillä, mutta lumen päälle ei hiekoiteta. Koskipuiston maastoportaita ja alas rinnettä meneviä graniittiporaita ei pidetä talvella kunnossa.

Muinaisuomanpuiston polkuja ei hoideta talvisin. Niiden talvikunnossapito koneellisesti on osittain mahdotonta. Länsirannan alapolulle pääsee kesäteatterin kautta pienoistraktorilla, mutta tähän ei ole ryhdytty. Myöskään portaita ei hoideta. Ainoastaan Valtionhotellin kohdalla olevan näköalatasanteen portaat on puhdistettu uudenvuoden koskinäytöstä varten. Muinaisuomanpuiston itäosaan sillalta meneviä portaita ei myöskään hoideta talvisin.

Alueella liikkuu nykyisin paljon matkailijoita myös talvisaikaan. Myös imatralaiset käyttävät varsinkin Mellonlahdelle menevää luontopolkua joka lähtee länsirannan eteläosasta. Portaat ovat käytössä siitä huolimatta, että ne ovat lumiset ja jäiset. Portaita kuljetaan kaiteesta kiinni pitämällä ja välillä jopa kaiteen takana portaiden ulkopuolella. Kosken äärelle halutaan mennä talvellakin vaikka lehdettömänä aikana koskiuomaan on hyvät näkymät yläkäytävältä. Polut syntyvät talvella ihmisten tampatessa niitä kulkiessaan. Talvella 2013 itärannan tasanteelle ja alapolulle valuva vesi jäättyi ja muodosti vaarallisen liukkaan alueen. Liukkaudesta johtuen tasanteelle jouduttiin laittamaan varoituskyltit, jotka varoittavat liukkaasta polusta.

Talvikunnossapidon tarve Kruununpuiston alueella on kasvanut. Sitä ei kuitenkaan olla ottamassa työohjelmaan rahoituksen puutteen vuoksi. Alueen talvikunnossapito tulisi maksamaan noin 10 000 € vuodessa riippuen talven olosuhteista. Työ on pääasiassa käsityötä ja varsinkin portaiden puhdistus lumesta on työlästä. Lunta ei voi päästää tamppaantumaan eli se on poistettava mahdollisimman pian sateen jälkeen. Samoin liukkaudentorjunnan on oltava tehokasta. Alueella ei ole sattunut vakavampia kaatumisia tai putoamisia. Kaupungilla on kuitenkin hoidosta vastaavana myös vastuu alueella tapahtuvista tapaturmista. Olisikin syytä harkita Kruununpuiston alueen ottamista ainakin osittaisen talvikunnossapidon piiriin. Koskipuiston graniittiporaat pitäisi sulkea talviajaksi kokonaan, jos niitä ei ylläpidetä. Muinaisuomanpuiston itärannan portaista voisi näköalatasanteelle meneviä portaita pitää auki ja sulkea paviljongin läheiset pitkät portaat. Näköalatasanteen portaita pääsee kulkemaan myös paviljongille ja pääsee takaisinkin. Toisaalta portaiden ylläpito velvoittaa pitämään kunnossa myös alapolun, joka lisää työmäärää. Puutteellisesta talvikunnossapidosta voidaan kertoa myös varoituskyltein.

6.6 Työturvallisuus

Työturvallisuuslain (738/2002) tarkoituksena on työntekijöiden työkyvyn turvaaminen ja ylläpitäminen parantamalla työympäristöä ja työolosuhteita sekä ennaltaehkäistä ja torjua tapaturmia, ammattitauteja ja muita työstä johtuvia terveyden haittoja. Työnantaja on velvollinen huolehtimaan tarpeellisilla toimenpiteillä työntekijän turvallisuudesta ja terveydellisyydestä työssä (8§). Turvallisuuden hallinnassa on tärkeää selvittää ja arvioida vaaroja ja haittoja. Työn suunnittelussa ja vaarojen arvioinnissa huomioi-

daan erityisesti opastus ja perehdytys työhön. Työntekijän on noudatettava työnantajan antamia ohjeita ja määräyksiä ja ilmoitettava mahdollisista vi-oista ja puutteellisuuksista, jotka voivat aiheuttaa vaaraa. (Henkilöstökäsi-kirja, 1-3.)

Imatran kaupungilla on työsuojelun toimintaohjelma, joka pohjautuu riski-en kartoitukseen ja arviointiin (riskianalyysiin). Riskien arvioinnissa kar-toitetaan fysikaaliset, kemialliset ja biologiset vaaratekijät, henkinen kuormittuminen, ergonomia sekä tapaturmavaarat. Riskien pienentämisek-si huolehditaan uusien työntekijöiden perehdyttämisestä ja opastuksesta sekä selvitetään mahdolliset vaaraa aiheuttavat työtehtävät.

Kruununpuiston alueen ylläpito on pääosin perustyötä, jossa ei ole erityi-siä vaaraa aiheuttavia tekijöitä, paitsi työskentely rinteillä. Vaaraa aiheut-tavia töitä alueella on koskiuoman rinteiden sekä Imatrankosken sillan rin-teen raivaus ja roskien keruu. Myös padon alapuolisen uoman pohjalla kasvavan risukon raivaus on erityisen vaarallinen työ. Jos työn tekee ulko-puolinen urakoitsija, on hänelle selkeästi kerrottava alueen vaarallisuudes-ta ja suosituksesta käyttää turvavaljaita. Työtä ei myöskään ole hyvä tehdä yksin ja työnjohtajan on valvottava työtä erityisen tarkasti. Alueen rinteillä työskentelystä tulisi laatia työturvallisuussuunnitelma.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kruununpuiston pitkä historia ja erikoislaatuisuus ovat haasteena alueen ylläpidolle. Vuoksi-Kruununpuisto-hankkeen parannustyöt antavat toivoa alueen paremmalle tulevaisuudelle. Ennen hanketta alue oli osittain erit-täin huonokuntoinen ja sitä hoidettiin puutteellisesti. Muinaisuomanpuis-ton alueella suoritettiin lähinnä puhtaanapitoa. Alueen kasvillisuuteen ei juurikaan kiinnitetty huomiota ja näkymät koskiuomaan pääsivät umpeu-tumaan. Myöskään polkuverkostojen lähialueilta ei niittoa suoritettu. Puis-tonpenkit ja roska-astiat olivat erittäin huonokuntoiset ja osin käyttökel-vottomat. Ne olivat myös sijoiteltu maisemallisesti arvokkaiden alueiden, kuten hiidenkirnujen eteen. Puiden poisto alueelta oli pitkään unohdettu toimenpide. Sitä vastustettiin paikallisten asukkaiden ja luonnonsuojelijoi-den toimesta. Tästä oli seurauksena puuston pääseminen erittäin vaaralli-siksi alueilla, joilla kuljetaan. Koskipuistossa suoritettiin myös lähinnä pakolliset ylläpitotoimenpiteet; puhtaanapito, nurmikon leikkaus ja vain vä-hän kasvillisuuden hoitoa. Myös siellä penkit ja roska-astiat olivat huonos-sa kunnossa ja alue joutui myös runsaan ilkvallan kohteeksi. Kaikki nämä ja muutkin alueen epäkohdat on nyt korjattu Vuoksi-Kruununpuisto-hankkeessa.

Alueen hoitoluokitukset eivät ole muuttuneet hankkeen myötä lukuun ot-tamatta erityisalueita, jotka on lisätty uutena. Muinaisuomanpuiston C5-

luokka ei ole kuitenkaan riittävä tae alueen hoidon toimivuuteen. Erityisen luonteensa vuoksi kohde on kuitenkin osittain rakennettua ympäristöä, mikä tulee huomioiduksi hoitosuunnitelmassa. Koskipuiston A2- luokka kuvastaa hyvin puiston luonnetta ja sen mukainen ylläpito takaa hyvän ja riittävän hoidon. Tähän asti puistoa ei ole hoidettu hoitoluokan mukaisesti ja tavoitteena on siis nostaa puiston hoitotaso sille kuuluvaan luokkaan.

Hoitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet takaavat alueelle kohtuullisen ylläpidon tason, joka nostaa alueen yleisilmettä siitä, mihin on tähän asti totuttu. Ajallaan suoritettavat ylläpitotyöt vähentävät kunnossapidon tarvetta ja tuovat siltä osin säästöä kustannuksissa. Hoidon aikataulussa noudatetaan viheralueiden ylläpidon työaikataulua, joka on laadittu kalenterivuosittain. Puiston hoidon kustannuksia ei ole seurattu erikseen vaan aluetta on hoidettu puistojenhoidon määrärahoista. Alueen kunnossapidon tarve kasvaa hoitosuunnitelman myötä ja se vaikuttaa myös kustannuksiin nousevasti. Toisaalta kunnostetut kohteet on helpompi ylläpitää ja esim. isot ja oikein sijoitellut roska-astiat vähentävät irtoroskan määrää ympäristössä. Roskakierrosten määrää ei tarvitse juuri lisätä entisestä. Polkuverkoston ylläpito niittoineen lisää työtunteja, mutta vastaavasti säästöä voi syntyä siitä, että puistoa on poistettu hankkeessa runsaasti, eikä siihen ole lähi-vuosina niin suurta tarvetta. Rinteiden niittotyö tulee lisäämään kustannuksia. Koskipuiston uusitut istutusalueet lisäävät kustannuksia parinkolmen ensimmäisen vuoden aikana, mutta sen jälkeen hoidon tarve vähennee, kun istutukset kasvavat täyteen mittaansa.

Hoidettavaa pinta-alaa ei tullut lisää, vain niiden tasoa nostettiin. Prosentuaalisesti Kruununpuiston hoidon tarve kasvaa arviolta 20 % nykyisestä. Peruskorjaustarvetta ei ilmene moniin vuosiin ja puiston yleisilme säilyy hyvänä. Jatkotoimenpiteinä hoitosuunnitelman noudattamisen lisäksi voidaan selvästi nostaa muutamia tarpeellisia töitä. Niiden aikataulutus on mietittävä erikseen resurssit huomioiden.

Koskiuoman kaiteet pitäisi maalata mahdollisimman pian, jotta alue saisi yhtenäisen ilmeen. Tällä hetkellä kaiteet ovat kovin erinäköiset johtuen useasta erilaisesta kaidemallista. Yhtenäinen väritys auttaa kuitenkin paljon, eikä kaiteita tarvitse vielä tässä vaiheessa uusida. Sekin on edessä, mutta vanhojen korjaaminen tulee ensin. Myös aitojen uusimisen suunnittelu ja kustannusten laskeminen olisi aloitettava pikaisesti. On selvítettävä myös, miten kustannukset voitaisiin jakaa siten, että myös alueen omistajat osallistuvat kustannuksiin.

Koskipuiston bunkkeri vaatii kunnostuksen ja se tehdään todennäköisesti tänä vuonna. Maalaus ja ovien uusiminen korjaavat rakennuksen ilmettä ja se istuu paremmin ympäristöön. Bunkkerin lähellä sijaitsevat useat vesihuollon rakenteet ovat hajanaisesti laajalla nurmialueella. Rakenteiden ympäristö on suunniteltava ja rakenteet peitettävä istutuksin kuitenkin niin, ettei rakenteiden käyttö vaikeudu. Siinä vaiheessa on selvítettävä, ovatko kaikki rakenteet tarpeellisia vai voidaanko niitä purkaa tai yhdistää.

Koskipuiston kohdalla koskiuomassa kasvava risukko raivataan tänä vuonna ja sen jälkeen vähintään kolmen vuoden välein. Risukon hävittä-

mistä kemiallisesti pitäisi myös selvittää. Se on periaatteessa mahdollista koskiuoman ollessa kuivana. Kasvusto saataisiin näin poistettua ja pidettyä pitempään kurissa.

Koskipuiston jalavien hoito-ohjelma toteutetaan suunnitelman mukaan. Kasvillisuuden hoitoon panostetaan hoitosuunnitelman mukaisesti. Uusien istutettujen kasvien rikkaruohontorjuntaan kiinnitetään erityistä huomiota kahtena-kolmena ensimmäisenä vuotena. Näin saadaan peittävät rikkaruohovapaat kasvustot. Tarvittaessa tehdään paikkaistutuksia, koska Koskipuiston runsas käyttö voi aiheuttaa kasvillisuuden tuhoutumista. Koskipuiston rinteiden raivaus suoritetaan säännöllisesti. Muinaisuomanpuiston länsirannan polunvarsien niittoon kiinnitetään huomiota ja säilytetään uhanalaiset kasvit. Puuston kuntoon on kiinnitettävä erityistä huomiota. Polkuverkoston läheisyyden puiden kuntoa on tarkkailtava vuosittain ja mahdolliset kaatotarpeet kartoitettava ja haettava maisematyölupa. Koskipuistoon voidaan istuttaa myös uusia puita turvaamaan puuston jatkuvuus tulevana vuosina. Osa Koskipuiston koivuista on lähivuosina kaadettava ja niiden tilalle on istutettava uusia puita. Puiden ei tarvitse olla koivuja, vaan ne voivat olla jaloja lehtipuita, kuten jalavia, tammia ym. Myös havupuita voidaan käyttää harkitusti tietyillä alueilla siten, että ne eivät peitä näkyvyyttä koskiuomaan.

Kruununpuisto ja varsinkin Muinaisuomanpuiston länsiranta ja Koskipuisto kaipaavat valaistusta. Kruununpuiston yleissuunnitelmassa esitettiin alueen valaisemista ja valaisintyypejä. Lumettomana vuodenaikana ja pimeällä puistot ovat liian pimeitä kulkemiseen. Valaisu lisäisi alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä läpi vuoden.

Imatralaisena olen usein pitänyt Kruununpuistoa ja koskea itsestäänselvyytenä ja sen ylläpitoakin välttämättömänä työhön liittyvänä, jos ei nyt pahana, niin työnä kuitenkin. Matkailijoiden liikkuminen puistossa ihmettytti aluksi. Miksi venäläiset turistit parveilevat sillalla ja syövät eväitä Muinaisuomanpuistossa? Mitä ihmeellistä siellä on? Oman kaupungin asukkaat sokeutuvat omille maisemilleen. Ajan joka päivä työmatkalla pitkin Imatrankosken siltoja ohi Kruununpuiston, enkä näe maisemassa mitään ihmeellistä. Välillä alue jopa ahdisti; liittyihän se päivittäiseen työhön.

Ennen Vuoksi-Kruununpuisto-hanketta alue oli ränsistynyt; kuten aiemmin todettiin. Kohde oli enemmänkin Imatran takapihaa. Vuoksi-Kruununpuisto-hanke tuli todella tarpeeseen ja oikeaan aikaan. Pääsin mukaan hankkeeseen laatimaan kunnostussuunnitelmaa kohteeseen ja se avasi silmäni Kruununpuiston kauneudelle ja merkitykselle historiassa ja nykypäivänä. Alueella ei ole luultavasti tehty yhtä laajoja kunnostustöitä sitten Katariina Suuren vierailun. Kunnostustyöt aloitettiin vuonna 2012 ja työt saatiin pientä viimeistelyä vaille valmiiksi viime vuoden lopulla. Kohde oli vaativa ja EU-hankkeena haastava toteuttaa. Vaikeuksista huolimatta työ on saatettu viimeistelyä vaille valmiiksi ja nyt on aika aloittaa ylläpitotyöt.

Kruununpuiston merkitys ja sen ylläpidon tärkeys on vahvistunut tätä työtä tehdessä. Alueesta tehdyt useat taustaselvitykset auttoivat ymmärtämään alueen merkityksen. Historia, luonto ja kulttuuri yhdistyvät puistossa harvinaisella tavalla ja sen huomioiminen myös ylläpidossa on erittäin tärkeää. Aluetta voidaan hoitaa pitkälti VHT'14:n mukaisesti, mutta varsinkin Muinaisuomanpuiston alue on erikoislaatuisuudessaan vaativa ylläpidettävä. Alueella liikutaan poikkeuksellisen paljon ja se on huomioitava ylläpidossa ja alueen turvallisuuden säilyttämisessä. Puiston luonnontilaisuus on säilytettävä samalla kun sinne ohjataan kasvavia kävijämääriä. Puiston hieno ympäristö kiehtoo ja houkuttelee kulkijoita; luonnon ja rakennetun ympäristön on toimittava samalla alueella ja hyvä ylläpito antaa siihen mahdollisuuden. Muinaisuomanpuistossa tärkeintä on luonnonolojen säilyminen mahdollisimman alkuperäisenä. Koskipuisto tarjoaa keskustan ostosmatkailijoille mahdollisuuden levähtää puistossa ja ihailla samalla koskiuomaa. Puiston sijainti on mainio ja sen uusittu ilme lisää varmasti kävijöiden viihtyvyyttä ja samalla kävijämääriä. Ylläpidon merkitys tulee korostumaan alueen uuden ilmeen säilymisessä.

On hyödyllistä seurata alueen kehitystä ja muistaa, mitä oli ennen kunnostustöitä. Paluuta menneeseen ei sillä osin saa tulla; ylläpidon on oltava niin laadukasta, että kunnostustöiden tulokset säilyvät hyvinä vielä vuosia. Ylläpito sisältää hoitoa ja kunnossapitoa. Hoidon vähetessä kunnossapidon tarve yleensä kasvaa ja samalla kustannukset nousevat. Kunnossapidolta ei voida välttyä alueella, joka on runsaassa käytössä ja jossa ilkeä ilmenee. Uusittavaa tulee olemaan niin kasvillisuudessa kuin kalusteissakin. Siihen on varauduttava ja se työ on tehtävä. Toivottavasti alueen arvo näkyy tulevaisuudessa myös viheralueiden hoitoon varatussa määrärahasissa. Kruununpuistoa hoidetaan tällä hetkellä puistojenhoidon määrärahoista, eikä sille ole omaa kohderahoitusta. Kohtuullista olisi, että arvokkaalle alueelle varattaisiin oma korvamerkitty määräraha, jolla voitaisiin turvata alueen ylläpito. Maanomistajat eivät hoitosopimuksien mukaisesti osallistunut alueen ylläpitokustannuksiin. Sopimukset ovat voimassa vielä vuosia, mutta niitä tarkistettaessa pitäisi myös maanomistajien edellyttää osallistumista alueiden ylläpitokustannuksiin. Onhan heillä sen suhteen vaatimuksiakin.

Käyttö- ja hoitosuunnitelma kokoaa yhteen alueen historiaa, kulttuuria ja luontoa ja pyrkii niiden pohjalta saamaan yhteenvedon kaikesta alueeseen liittyvästä ylläpitotarpeesta. Lopputuloksena työlle on saada kiillotetuksi jalokivi, joka on ansainnut paikkansa Imatran etupihana; Kruununpuisto.

LÄHTEET

Hirn, S. 1978. Imatran tarina. Imatra: Kanta-Imatra Seura.

Imatran kaupunki. 2014. GeoVuoksi-hanke. Viitattu 1.3.2014.<http://kanava.etelakarjala.fi/Kiinteasivu.asp?KiinteasivuID=20621&NakymaID=216>

Imatran kaupunki. 2003. Henkilöstökäsikirja.

Imatran kaupunki. 2009. Kruununpuiston kehittäminen, Imatrankosken kansallismaiseman kunnostuksen yleissuunnitelma. Sito.

Imatran kaupunki. 2000. Muinaisuoman luonto- ja kulttuuripolku. Imatran kaupungin ympäristötoimi.

Imatran kaupunki. 2003. Laatuksikirja.

Imatran kaupunki. 2010. Vuoksen yleissuunnitelmahanke. Viitattu 26.2.2014.
<http://kanava.etelakarjala.fi/Kiinteasivu.asp?KiinteasivuID=18379&NakymaID=216>

Imatran kaupunki. 2010. Vuoksi-Kruununpuisto-hanke. Viitattu 18.2.2014.
<http://kanava.etelakarjala.fi/Kiinteasivu.asp?KiinteasivuID=19093&NakymaID=216>

Imatran kaupunki. Laatuksikirja. 2003.

Jääskeläinen, M. 2010. Matkailuun ja virkistykseen sopivat luontokohteet. Imatran kaupunki.

Kalevala. 1849. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Viitattu 23.2.2014.
<http://www.finlit.fi/kalevala/index.php?s=12&m=1&l=1>

Kuitunen, K. 2010. Imatran Vuoksen pesimälinnustoselvitys. Imatran kaupunki.

Kuitunen, K. 2010. Imatran luonnonsuojeluselvityksen päivitys. Imatran kaupunki.

Kähtävä- Marttinen, M. 2010. Vuoksen hyödyntämisen esiselvitys. Imatran kaupunki.

Kähtävä- Marttinen, M. 2011. Vuoksen matkailullisen virkistyskäytön toimenpideohjelma. Imatran kaupunki.

Kähtävä- Marttinen, M. 2011. Vuoksen alueen luonto- ja kulttuurimatkailun yleissuunnitelma. Imatran kaupunki.

Köngäs, U. 2010. Imatra. Vuoksen ranta-alueiden historiallisen ajan muinaisjäännösinventointi. Imatran kaupunki ja Museovirasto.

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta, 15.7.2005/547. Finlex. 2.3.2014.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780669>

Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen. 2009. Kruununpuisto. Puisto-historiallinen selvitys. Imatran kaupunki.

Metsähallitus. 2010. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 127. 2010. Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet. Metsähallitus.

Metsähallitus. 2010. Luontoon.fi. Harrastukset. Viitattu 1.3.2014.

<http://www.luontoon.fi/harrastukset/geokatkoily/Sivut/Default.aspx>

Museovirasto. 2013. Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Viitattu 24.2.2014.

http://www.nba.fi/fi/kulttuuriymparisto/rakennusperinto/merkittavat_rakennetut_kohteet

Nuotio, A-K. 2007. Viheralueiden hoitoluokitus. Julkaisu 36. Kauhavan kirjapaino: Viherympäristöliitto ry.

Rakennustietosäätiö, 2011. RT 88–11019, Kaiteet ja käsijohteet. Viitattu 4.3.2014.

Saatavissa Rakennustiedoston kortistot-tietokannassa: <http://www.rakennustieto.fi/>

Remes, K-M., Tervo, T. & Nenonen, J. 2013. Imatran geoinventointi. Kuopio: Geologian tutkimuskeskus.

Rutanen, H. 2000. Imatra Luonnonsuojeluselvytys. Imatran kaupunki.

Seppovaara, O.1984. Vuoksi luonnon ja vesistön muovaajana. Jyväskylä: Suomalaisen kirjallisuuden seura.

Tiehallinto, 2007. Aitojen suunnittelu.

Tutkimus- ja Analysointikeskus TAK Oy, 2013. Venäläisten matkailu-Yhteenvedo matkailututkimuksista, Vetovoimaa matkailuun hanke.

Viheralueiden hoito VHT'14. 2014. Julkaisu 55. Tampere: Viherympäristöliitto ry.

Vuoksi-Kruununpuisto-projektipäätös, 2011. Kaakkois-Suomen elinkeino-,liikenne- ja ympäristökeskus.

Haastattelut

Kähtävä- Marttinen, M. Projektipäällikkö. Imatran kaupunki. Haastattelu 19.2.2014.

Luostarinen, M. Metsätalousinsinööri. Imatran kaupunki. Haastattelu 12.2.2014.

Pentti, M. Piiripuutarhuri. Imatran kaupunki. Haastattelu 4.2.2014.

Pulkkinen, A. Työnjohtaja. Imatran kaupunki. Haastattelu 4.2.2014.

Tihtonen, K. Vt. toimialajohtaja. Imatran kaupunki. Haastattelu 18.2.2014.

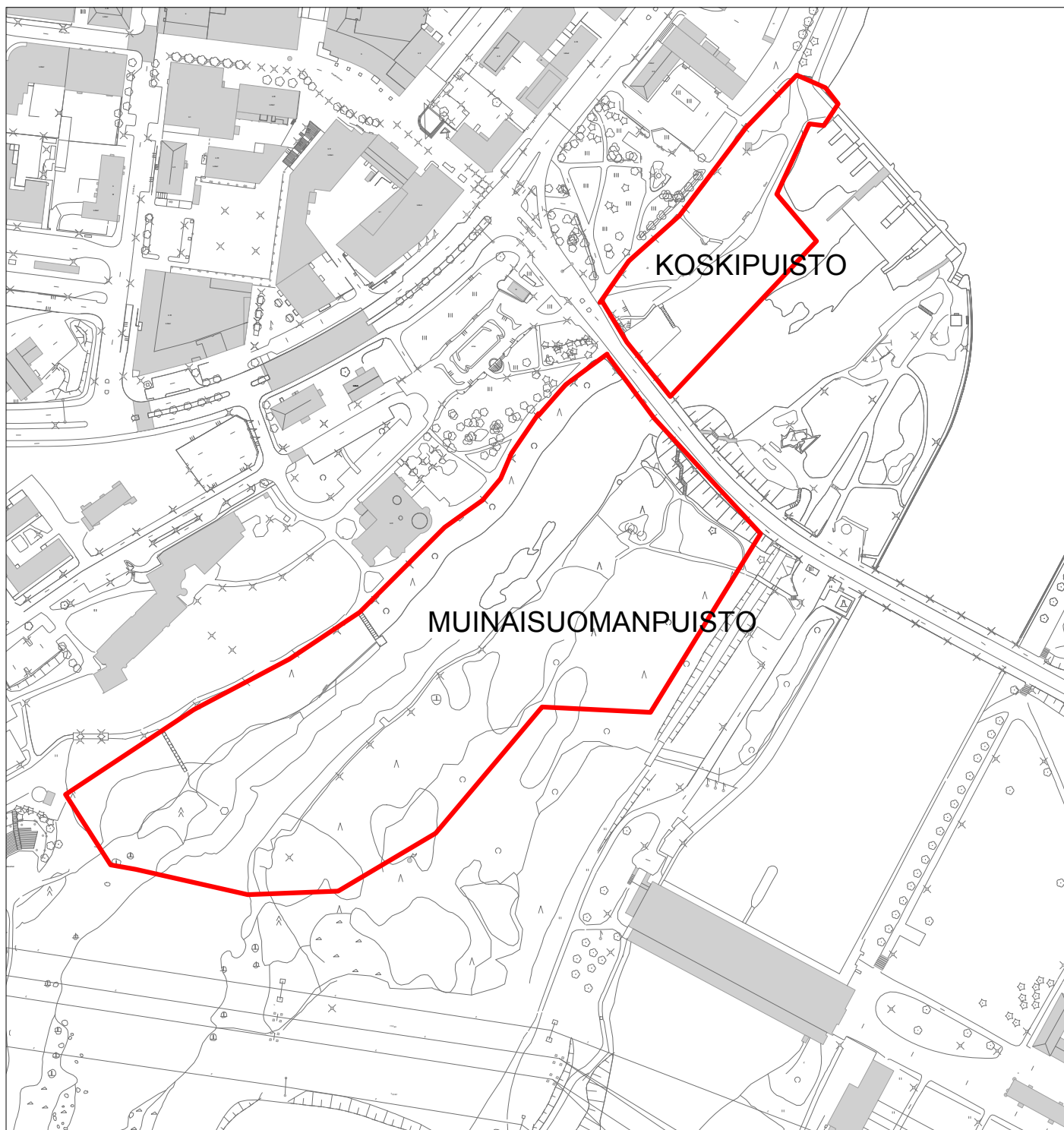
Valokuvat ja kartat

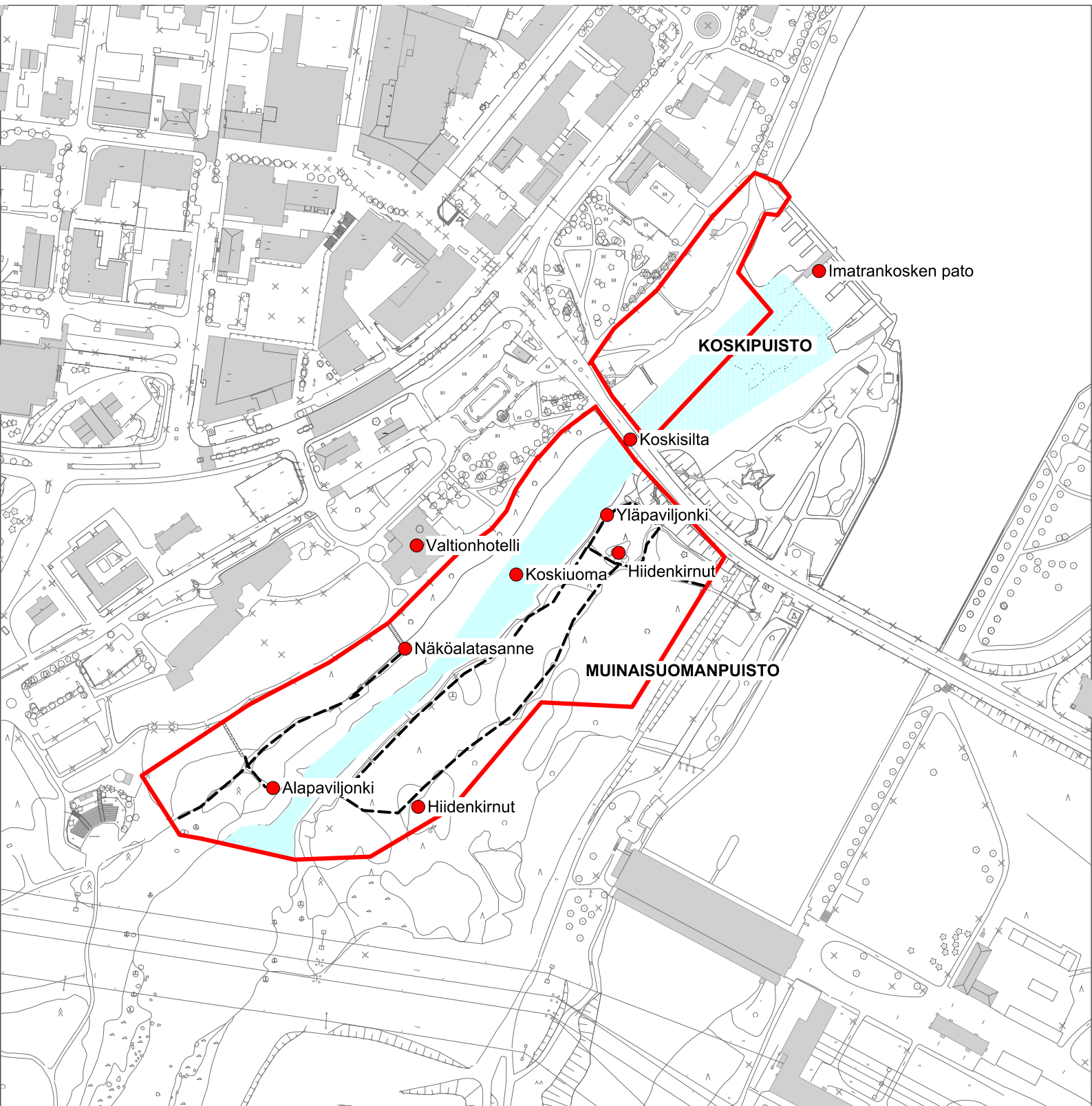
Imatran kaupunki
Museovirasto
Etelä-Karjalan museo
Imatran Seudun Ympäristötoimi
S. Veijalaisen kotialbumi
Erika Luhtanen

LIITTEET

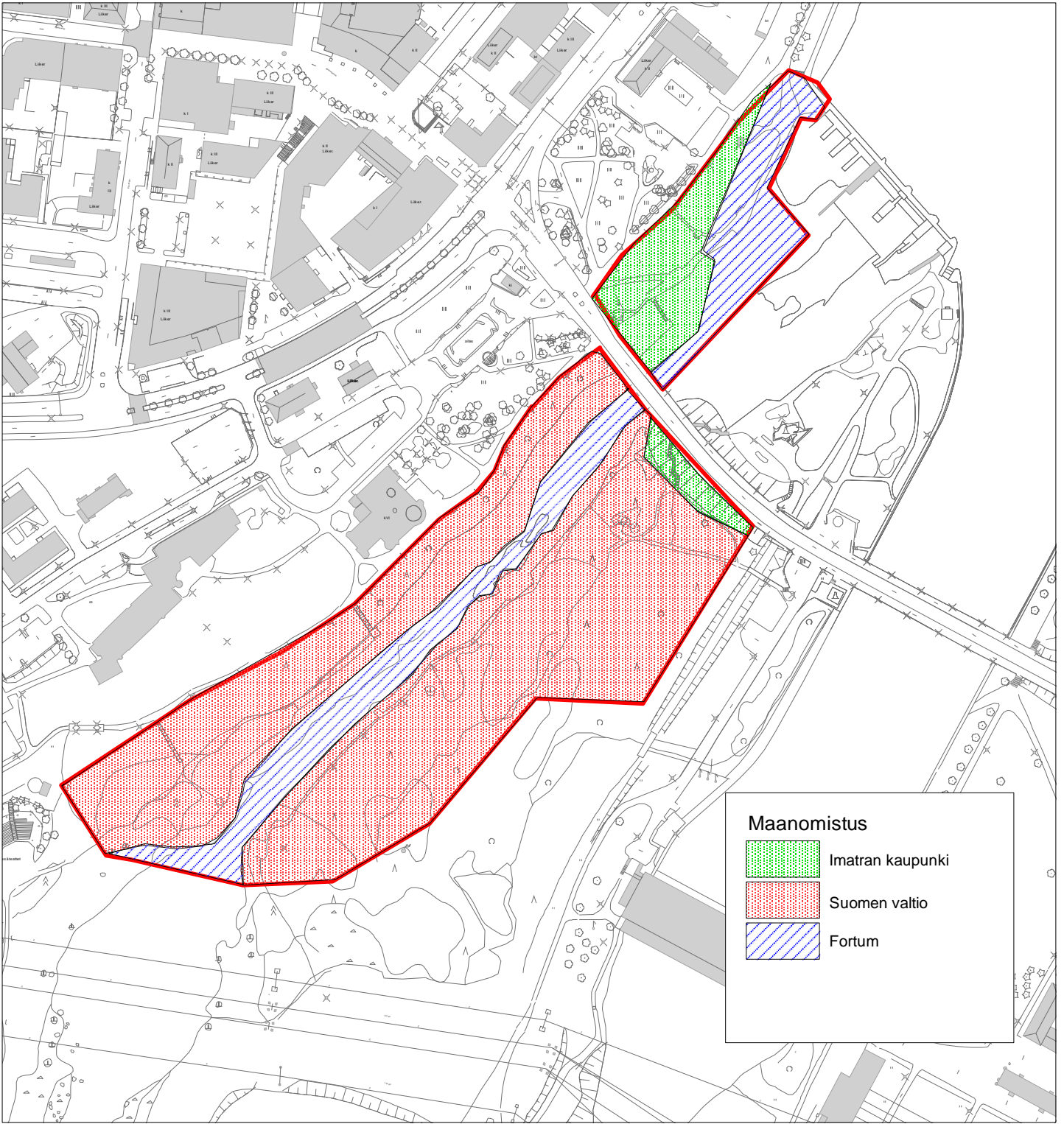
Liite 1	Koskipuiston ja Muinaisuomanpuiston sijainti
Liite 2	Kohteiden sijainti
Liite 3	Maanomistuskartta
Liite 4	Metsähallituksen hoitosopimus
Liite 5	Fortumin hoitosopimus
Liite 6	Ote ajantasa-asemakaavasta
Liite 7	Kartat muinaisjäännösten sijainnista
Liite 8	Paviljonkien värikartta
Liite 9	Koskipuiston jalavien kuntotutkimus
Liite 10	Hoitoluokituskartta
Liite 11	Maisematyöluupahakemus
Liite 12	Muinaisuomanpuiston huomionarvoiset kasvit

Tällä sopimuksella Suomen valtio, jota edustaa rakennus-
hallitus ja Imatran kaupunki (kaupunki) sopivat Imatran
kaupungin Imatran kylän Imatra-nimiseen tilaan 1:5 kuuluvan
n. 4,3 ha:n suuruisen oheiseen karttaan (liite 1) rajatun
alueen käytöstä ja hoidosta seuraavaa:

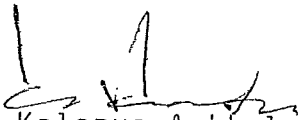
- 1 Sopimus on voimassa 50 vuotta alkaen 1. päivästä
tammikuuta 1985 ja päättyen 31. päivänä joulu-
kuuta 2034.
- 2 Kaupungilla on oikeus käyttää aluetta yleiskaavassa
ja asemakaavassa määrättyyn tarkoitukseen suorittaen
alueella puistoon liittyviä rakentamis-, kunnostus-
ja hoitotöitä. Vuoksen länsirannalla olevan alueen
osalta noudatetaan ohjeellisesti 2.10.1984 päivättyä
oheista Kruununpuiston kunnostussuunnitelmaa
(liite 2). Vuoksen itärannan alueelle laadittava
ohjeellinen puistosuunnitelma alistetaan rakennus-
hallituksen hyväksyttäväksi samoin mahdolliset
myöhemmät suunnitelmien muutokset.
- 3 Alue luovutetaan kaupungin käyttöön korvauksetta
sitä vastaan, että kaupunki kunnostaa ja hoitaa
alueen.
- 4 Töiden yhteydessä kaadettavat puut siirtyvät
kaupungille.
- 5 Alueen käytöstä kolmannelle mahdollisesti aiheutu-
vista vahingoista vastaa kaupunki.
- 6 Kaupunki vastaa vesi-, jätevesi-, katu- ja sähkö-
maksuista, kadun kunnossa- ja puhtaanapidosta sekä
muista näihin verrattavista liittymis-, käyttö-
yms. kunnallisteknisistä maksuista ja p.o. velvoit-
teista, joihin alueen haltijan tai maanomistajan
kulloinkin voimassa olevien lakien, asetusten ja
kunnallisten säännösten mukaan on osallistuttava.
- 7 Mikäli alueen tai alueen osan asemakaavallinen
käyttö muuttuu yleiskaavan ja asemakaavaehdotuksen
n:o 621 mukaisesta käytöstä, osapuolet neuvottelevat
muutoksen vaikutuksesta sopimukseen erikseen.
- 8 Kaupungilla ei ole oikeutta siirtää tätä sopimusta
toiselle eikä luovuttaa osaa alueesta pysyvästi
toiselle ilman rakennushallituksen suostumusta.

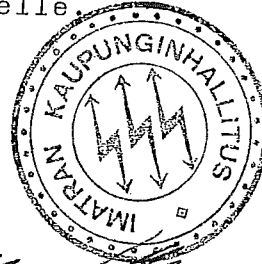
- 9 Sopimuksen päätyttyä kaupungilla on oikeus saada alue uudelleen käyttöönsä mikäli alue asemakaavassa on osoitettu nykyiseen käyttöön.
- 10 Mikäli sopimusta ei jatketa, alueella yhteisestä sopimuksesta jäävän laitteiston ja rakennelmien korvaamisesta sovitaan erikseen.

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samasanaista kappaletta yksi (1) kummallekin sopijapuolelle.

Imatralla, 24. lokakuuta 1984

IMATRAN KAUPUNGINHALLITUS

Kalervo Aattela
kaupunginjohtaja

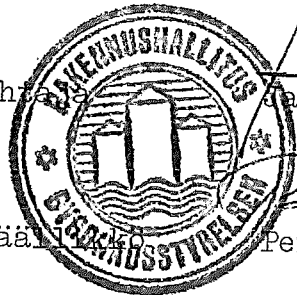

Hannu Kontkanen
kaupunginsihteeri

Helsingissä 21 päivänä tammikuuta 1985
RAKENNUSHALLITUS

Vt. pääjohtaja Jaakko Mäki

Toimistopäällikkö Pentti Tainio

28.10.2010

Maa- ja metsätalousministeriö
Oikeus- ja hallintoyksikkö
Anna Laikari

Kiinteistön hallinnansiirto maa- ja metsätalousministeriölle

Valtioneuvoston kanslia siirtää oheisessa liitteessä mainitun luovutuskirjan perusteella Suomen valtiolle 8.10.2010 sijaisosinkona luovutetun ja tällä hetkellä valtioneuvoston kanslian taseessa olevan Imatran kaupungin Imatran kylässä sijaitsevan Kruunupuisto -nimisen tilan RN:o 1:7 (kiinteistötunnus: 153-403-1-7) hallinnan maa- ja metsätalousministeriölle. Kiinteistö olisi tarkoitus luovuttaa edelleen Metsähallitukselle luonnonsuojelualueeksi.

Kruunupuisto -nimisen tilan pinta-ala on 3,9850 hehtaaria kiinteistörekisteriotteen mukaan ja sen tasearvoksi on merkitty valtioneuvoston kanslian taseeseen saantohetken kirjanpitoarvo 111.171,88 euroa. Kiinteistöön ei ole haettu lainhuutoa viimeisimmän saannon perusteella.

Imatran kaupunki hallitsee 24.10.1984 päivättyyn vuokrasopimukseen perustuen vuokraoikeuden nojalla kiinteistöä. Muut rasitukset ja rasitteet sekä tiedot kiinteistöstä ilmenevät oheisesta luovutuskirjasta.

Alivaltiosihteeri

Heikki Aaltonen

Talouspäällikkö

Kaija Saarez

LIITE Kiinteistön luovutuskirja 8.10.2010

3521
3522

KIINTEISTÖNLUOVUTUSILMOITUS

Lomakkeen vastaanottotiedot

Lähetysnumero 124842445
Vastaanottoaika 11.10.2010 10:18:02

Kaupanhahvistäjä

Kaupanhahvistajan tunnus 706M8
Etunimi Toni
Sukunimi Ruotsalainen
Virka-asema
Lähiosoite
Postinumero
Postitoimipaikka
Puhelinnumero virka-aikana 0718731222
Sähköpostiosoite
Luovutuksen asianumero 432/2010
Vahvistamispäivä 08.10.2010
Luovutuslaji
Luovutuslaji

Kaupunki ei käytä etuosto-oikeutta
Imatra 12.10.2010

Hannu Ojala
Hannu Ojala
maankäyttöpäällikkö

- kauppa
- vaihto
- lahja
- jakosopimus
- apportti
- perinnönjako
- ositus
- esisopimus
- korjaus
- purkur

Luovuttajat

Sukunimi / yrityksen tai yhteisön nimi
Governia Oy
Henkilötunnus/Y-tunnus
2245476-7
Lähiosoite
Mannerheimintie 12 B
Valtakirja esitetty

Etunimet

Postinumero
00100

Postitoimipaikka
Helsinki

Luovutuksen saajat

Lomakkeen vastaanottotiedot

kiint. luov. ilm. 90216

11.10.2010

KIINTEISTÖNLUOVUTUSILMOITUS

Sukunimi / yrityksen tai yhteisön nimi

Suomen valtio
Henkilötunnus/Y-tunnus

Etunimet

Valtioneuvoston kanslia, Omistajaohjausosasto

Kansalaisuus (ellei Suomen)

Lähiosoite

Fabianinkatu 31 D
Valtakirja esitetty

Postinumero

00100

Postitoimipaikka

Helsinki

Sukulaisuus

Luovutuksensaajat antavat suostumuksensa osoitetietojensa käyttämiseen rakennus- ja kiinteistöhoitoalan suoramarkkinoituihin ja mielipide- tai markkinatutkimukseen.

Kyllä

Luovutuksen kohteet

Luovutuksen kohde
koko kiinteistö

Kunta

IMATRA

Kiinteistötunnus

153-403-1-7

Lähiosoite

Kylä/Kaupunginosa

Tilan nimi

Kiinteistön/määräalan kokonaispinta-ala

3,9850 ha

Määräosan suuruus

pinta-ala: (m²)

Yhteispinta-alat (Pinta-alat neliömetreinä. 1 ha = 10000 m²)

Kohteiden maapinta-ala yhteensä (m²)

Viljeltyä maata (m²)

Metsämaata (m²)

Rakennusmaata (m²)

Muuta maata (m²)

Vesipinta-ala (m²)

Luovutuksen ehdot

Kauppahinta * 111 171,88 € tai muu vastike

Luovutukseen sisältyy irtaimistoa, arvo: €

Muut ehdot

omistusoikeuden siirtyminen ehdollinen

purkava ehto

Lomakkeen vastaanottotiedot

26.10.2010
perthille lähetettäväksi
alokirjoitettuna

15.10.2010
Annettu perthille
pöytäkirja
m.

/k

Vuokrasopimuksen päivitys

Imatran kaupungin ja Suomen valtion välistä 24.10.1984 allekirjoitettua Imatran kaupungin Imatran kylän Imatra -nimistä tilaa RN:o 1:5 koskevaa vuokrasopimusta päivitetään seuraavasti:

- Vuokranantajaksi todetaan Suomen valtion ja Kapiteeli Oyj:n 31.12.1998 ja Kapiteeli Oyj:n ja Solidium Oy:n 12.10.2006 tekemien kiinteistökauppojen perusteella Solidium Oy.

- Vuokrauksen kohteeksi todetaan 153 Imatran kaupungin 403 Imatran kylän Imatra -niminen tila RN:o 1:7, kiinteistötunnus 153-403-1-7 (tilan rekisterinumero on ollut aiemmin 1:5).

- Sopimuksen muut ehdot pysyvät ennallaan.

Imatralla 9. päivänä maaliskuuta 2007

Pertti Kanervo

Pertti Kanervo
kiinteistötekniikko

Helsingissä *26* päivänä *maaliskuuta* 2007

Solidium Oy

Matti K...
[Signature]

K I I N T E I S T Ö T I E T O J Ä R J E S T E L M Ä

LAINHUUTOTODISTUS

4.9.2009

KIINTEISTÖTUNNUS: 153-403-1-7

KUNTA IMATRA / 153
KYLÄ IMATRA / 403
RN:O 1:7
NIMI KRUUNUNPUISTO
REKISTERÖITY 7.6.2001
MAAPINTA-ALA 3,9850 hehtaaria
MUODOSTUNUT 153-403-1-5-M601

16.7.2009 / 1788

SELVENNYSLAINHUUTO

1/1 Governia Oy
2245476-7

Jakautuminen, rekisteröity 30.4.2009
Saantomies: Solidium Oy

Todistuksesta käyvät ilmi ainakin kaikki ne hakemukset,
jotka ovat saapuneet käräjäoikeuteen todistuksen
päiväystä edeltävänä arkipäivänä ennen viraston
aukioloajan päättymistä.

MMM:n asetus kiinteistötietojärjestelmän suoritteista ja
tietopalvelusta perittävistä maksuista (1.1.2008) 4,90 EUR

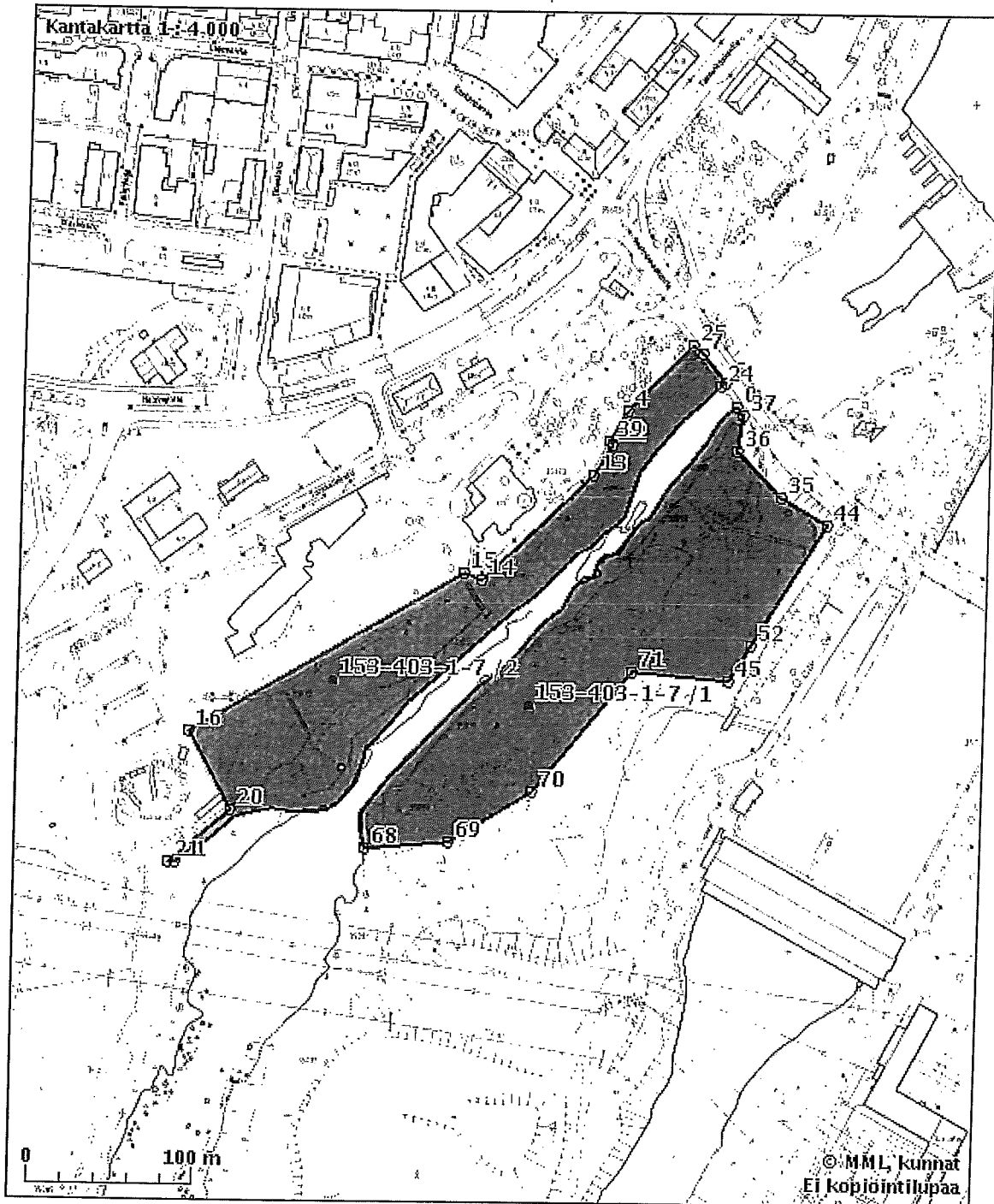

Karttatuloste

Tulostettu 03.09.2009

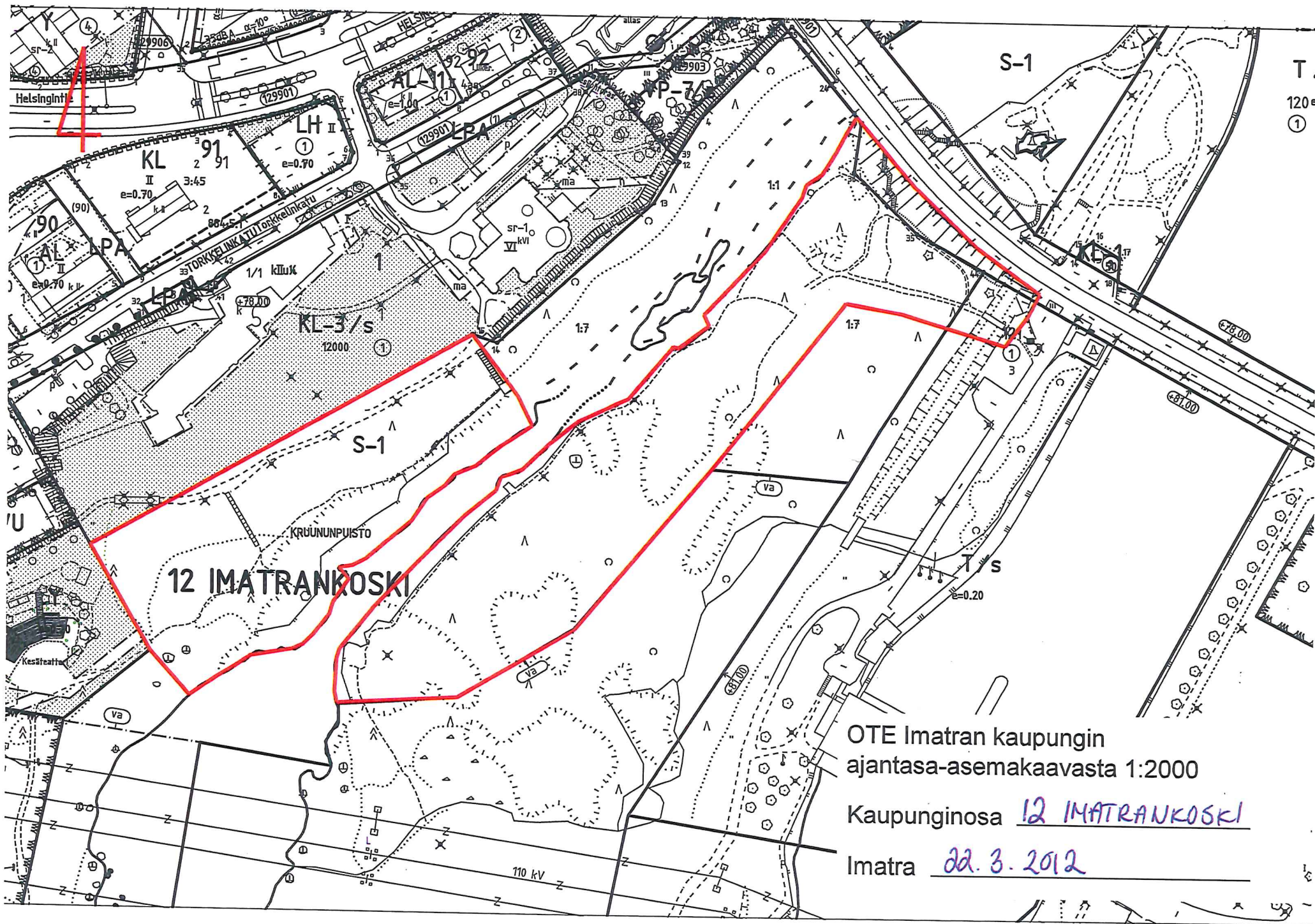
153-403-1-7

3,9850 ha

Tulosteen keskipisteen koordinaatit: P: 6785001 I: 4434023
Tuloste ei ole mittatarkka.

12 IMATRANKOSKI

OTE Imatran kaupungin
ajantasa-asemakaavasta 1:2000

Kaupunginosa 12 IMATRANKOSKI

Imatra 22.3.2012

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

AK

Asuinkerrostalojen korttelialue.

AL-1

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Toteutetusta kerrosalasta saa enintään 30 % olla katusivuille ja -tasoon sijoitettavia liike- ja toimistotiloja. Katutasoon sijoitetun asunnon asuinhuoneen ikkunoita ei saa suunnata pääkaduksi luokitellulle kadulle eikä liiketilojen huoltopihalle.

Y

Yleisten rakennusten korttelialue.

K-3

Liike- ja toimistorakennusten korttelialue. Mikäli sr-2 -merkitty rakennus joudutaan purkamaan, tulee korvaava rakennus sopeuttaa kaupunkikuvaan ja katunäkymiin massoittelemalla, vesikaton, julkisivujen jäsentelyllä, materiaalien (pääosin rappaus), värien, autokatoksen ja korkeusaseman suhteen.

KL-3

Liikerakennusten korttelialue. Alueelle saa sijoittaa majoitus- ja ravintolarakennuksia. Uudisrakennus tulee sopeuttaa suojeltavaan rakennukseen (sr - 1), puistomaisemaan ja katunäkymään erityisesti massoittelemalla, julkisivujen jäsentelyllä, materiaalin (pääosin rappaus) ja värin sekä korkeusaseman suhteen. Autopaikoista enintään 5/6 saa sijoittaa korttelin käyttöön varatuille LPA-alueille.

VP

Puisto.

VL

Lähivirkistysalue.

VU

Urheilu- ja virkistyspalvelualue.

LP

Yleinen pysäköintialue.

LPA

Autopaikkojen korttelialue.

EV

Suojaviheralue.

S-1

Suojelualue. Rakennuslain 135 §:n nojalla suojeltava alue. Alueella oleva koskiuoma ja puisto on säilytettävä. Alueelle saa sijoittaa sellaisia liikkumista ja maiseman tarkkailua palvelevia laitteita ja rakennelmia, jotka eivät turmele ympäristöä.

3 m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.

Kaupunginosan raja.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

----- Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.

————— Ohjeellinen tontin raja.

—X— Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

12

Kaupunginosan numero.

IMATR

Kaupunginosan nimi.

1

Korttelin numero.

INKERINA

Kadun, katuaukion, torin tai puiston nimi.

12000

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

1/2II

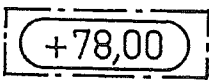
Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kaavassa lukumäärältään mainittujen kerrosten alapuolella olevasta tilasta kerrosluvun estämättä käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

II1/4

Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kaavassa lukumäärältään mainittujen kerrosten yläpuolella olevasta tilasta kerrosluvun estämättä käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

$e=0,2$

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.

Rakennuksen vesikaton ylimmän kohdan korkeusasema.

Rakennusala.

Maanalainen tila.

Istutettava alueen osa.

4 as

Suurin sallittu asuntojen lukumäärä.

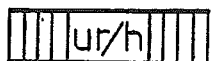
• • • • • Säilytettävä puurivi.

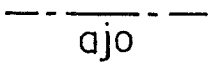
○ ○ ○ ○ Istutettava puurivi.

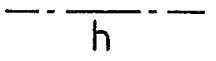
 Katu.

 Katuaukio/Tori.

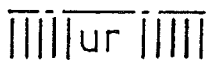
 Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.

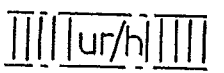
 Ulkoilureitti, jolla huoltoajo sallittu.

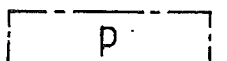
 Alueella oleva ajoyhteys.

 Alueen sisäiselle huoltoliikenteelle varattu alueen osa.

 Yleiselle jalankululle varattu alueen osa.

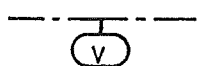
 Yleiselle jalankululle varattu alueenosa ja ulkoilureitti.

 Yleiselle jalankululle varattu alueen osa ja ulkoilureitti, jolla huoltoajo sallittu.

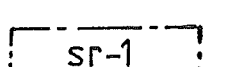
 Pysäköimispaikka.

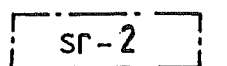
 Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

(1,90,92) Suluissa olevat numerot osoittavat korttelit, joiden autopaikkoja saa alueelle sijoittaa.

 Vaara-alueen raja.

/s Alue, jolla ympäristö säilytetään.

 Suojeltava rakennus.
Rakennuksen ulkoasun ja kokonaisuuden kannalta merkittäviin tai rakennus-taiteellisesti arvokkaisiin sisätiloihin saa tehdä vain entistäviä muutoksia. Kaikkiin tällaisiin muutosiin on oltava museoviraston lausunto. Muut raken-nuksessa suoritettavat toimenpiteet eivät saa muuttaa sen luonnetta.

 Suojeltava rakennus.
Rakennusta ei saa hävittää ilman pakottavaa syytä.

Autopaikkoja on varattava:
1 ap/85 m² asuntokerrosalaa
1 ap/60 m² toimisto- ja liikekerrosalaa
1 ap/75 m² majoitus- ja ravintolakerrosalaa

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

AK-3

Asuinkerrostalojen korttelialue.
Maanpäällisen kellarin rakentaminen ei ole sallittua. Rakennukset tulee sopeuttaa viereisiin kerrostaloihin massoittelun, vesikaton, julkisivujen jäsentelyn, materiaalien, värien, aukotuksen ja korkeusaseman suhteen.

AP

Asuinpientalojen korttelialue.

AO

Erillispientalojen korttelialue.

AL

Asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialue.

AH

Asumista palvelevien huoltorakennusten korttelialue.

KL-1

Liikerakennusten korttelialue.
Alueelle saa sijoittaa kioskirakennuksen.

KL-4

Liikerakennusten korttelialue.
Alueelle saa sijoittaa ravintolarakennuksia.

T

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.

T-3

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.
Kortteliin saa rakentaa teollisuuden toimintaan liittyviä rakennuksia ja niiden lisäksi enintään 2 asuntoa hälytys- ja huoltohenkilöille. Teollinen toiminta ei saa aiheuttaa asemakaavan mukaiselle asutukselle kohtuutonta haittaa hajun, savun, pölyn, noen ja kaasujen muodossa, eikä tälle asutukselle aiheutuva ulkoinen melutaso saa olla suurempi kuin 50 dB A.

T-6

Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue.
Korttelissa olevat asuinrakennukset saadaan pitää asumiskäytössä niin kauan kuin ne eivät ole korttelin teollisuuskäytön esteenä.

VL

Lähivirkistysalue.

VK

Leikkikenttä.

VU

Urheilu- ja virkistyspalvelualue.

E-3

Erityiskorttelialue.
Puistomaisessa kunnossa pidettävä korttelialue. Korttelialueelle saadaan sijoittaa voimalaitoksen toiminnan kannalta välttämättömiä rakenteita. Alueelle saa myös sijoittaa virkistystä palvelevia laitteita ja rakenteita, jotka eivät turmele ympäristöä, alueen omistavan voimalaitosyhtiön antaman luvan perusteella.

ET

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

S-1

Suojelualue.
Rakennuslain 135 §:n nojalla suojeltava alue.
Alueella oleva koskiuoma ja puisto on säilytettävä. Alueelle saa sijoittaa sellaisia liikumista ja maiseman tarkkailua palvelevia laitteita ja rakennelmia, jotka eivät turmele ympäristöä.

W

Vesialue.

-----

3 m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.

— + —

Kaupunginosan raja.

————

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.

Ohjeellinen eri kaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.

————

Ohjeellinen tontin raja.

— x —

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

55
RAJ

Kaupunginosan numero.

Kaupunginosan nimi.

5

Korttelin numero.

500

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

II

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

e=0,2

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.

(+97,00)

Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikaton leikkauskohdan ylin korkeusasema.

Rakennusala.

-----
t

Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen.

.....

Istutettava alueen osa.

.....
o o o o

Tontin osa, jolla on huomioitava ne voimansiirto johdon aiheuttamat käyttöoikeuden supistukset, jotka rajoittavat tontinosan käyttöä.

-----
lu

Alueen osa, joka on säilytettävä luonnontilassa.

o o o o

Istutettava puurivi.

•

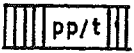
Säilytettävä puu.

————
KUPARIN

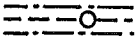
Katu ja kadun nimi.

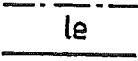
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie.

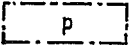
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu katu/tie, jolla tontille ajo on sallittu.

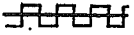
Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.

Leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

Pysäköimispaikka.

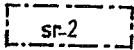
Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

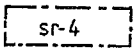
Vaara-alueen raja.

/s

Alue, jolla ympäristö säilytetään.

Suojeltava rakennus.
Ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.

Suojeltava rakennus.
Rakennusta ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- tai muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Mikäli tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- tai muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan entistään.

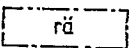
Rautatiealue.

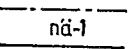
Rautatiealue teollisuusraidetta varten.

Tasoristeys

Rakennusala, jolle saa sijoittaa räjähdysaineväestön.

Tasoristeuksen näkemäalue.

Räjähdysaineväestön suoja-alue.

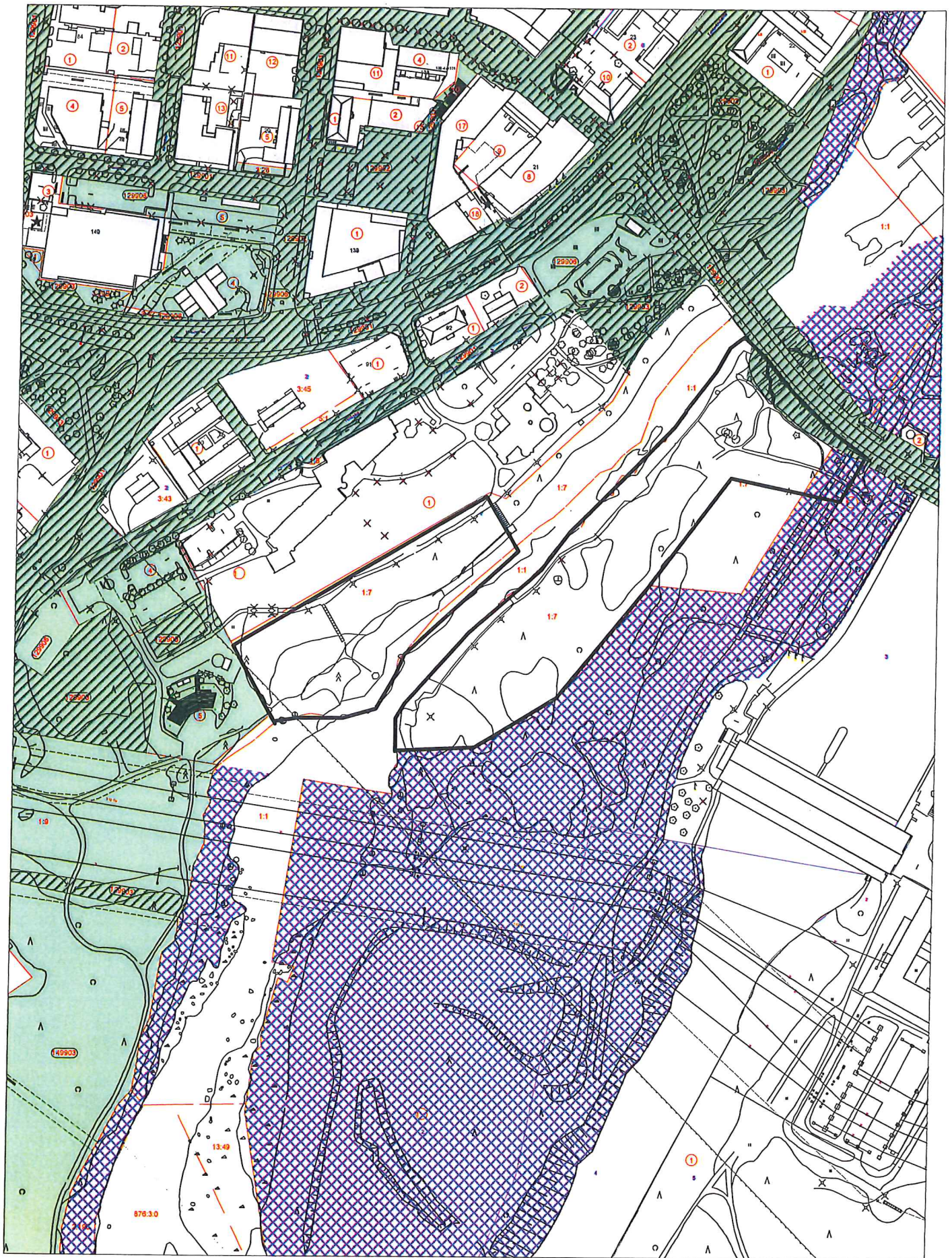
AUTOPAIKKOJA ON VARATTAVA:

- 1 ap/85 m² asuntokerrosalaa
- 1 ap/60 m² toimisto- ja liikeykerrosalaa
- 1 ap/100 m² teollisuus- ja varastokerrosalaa.

YLEISMÄÄRÄYKSIÄ

KL-4/s-, AO/s- ja AP/s-alueilla rakennukset tulee sopeuttaa viereisiin rakennuksiin massoittelem, vesikaton, julkisivujen jäsentelyn, materiaalien, värien, aukotuksen ja korkeusaseman suhteen.

T/s, T-3/s -rakennukset tulee sopeuttaa viereisiin rakennuksiin materiaalin ja värien suhteen.

(Patotie, Koski- ja Patopuisto, Kanavapuisto, Rantapuisto ja Vuoksen itäranta)

SOPIMUS

2/74

1(3)

Imatran Voima Osakeyhtiön, jäljempänä yhtiö, ja Imatran kaupungin, jäljempänä kaupunki, kesken on tehty seuraava sopimus oheiseen karttaan rajatun ja numerolla 2 merkityn alueen vuokraamisesta kaupungille. Alue muodostuu jäljempänä mainituista yhtiön omistamista tiloista Imatran kaupungissa:

Imatran kylä:

- Imatrankoski RN:o 1

pinta-ala 4,46 ha

5000 m²

Siitolan kylä:

- Imatranpuisto II RN:o 1²⁶

" 3,12 "

- Sinivuokko RN:o 1³⁵⁹

" 2,66 "

✓ Pien-Siitola RN:o 1³⁶⁰

" 0,80 "

- Vuoksenranta RN:o 2²⁵

" 0,31 "

- Einola RN:o 2²⁶

" 0,71 "

- Linnansuo RN:o 2³⁶

" 0,16 "

- Vuoksela RN:o 2⁴⁵

" 0,23 "

- Sigurdsro RN:o 2⁷⁸

" 0,42 "

- Imatran Voimalaitos Yritys RN:o 2⁸¹

" 0,59 "

- Imatran Voimalaitos Yritys RN:o 2⁸²

" 0,32 "

- Pajarinranta RN:o 6¹⁶³

" 2,61 "

- Leinola RN:o 13⁴⁷

" 3,61 "

- Voimalaitos RN:o 13⁴⁸

" 1,82 "

- Linnansuo RN:o 15³⁰

" 1,99 "

- Kuoppaniemi RN:o 14⁷³

" 0,02 "

- RN:o 13³

" 0,06 "

Alueen yhteinen pinta-ala on n.

20,89 ha

Sopimuksessa noudatetaan seuraavia ehtoja:

- 1 Vuokra-aika on kaksikymmentäviisi (25) vuotta tämän sopimuksen allekirjoituspäivästä lukien jatkuen sen jälkeenkin toistaiseksi molemminpuolisella yhden (1) vuoden irtisanomisajalla.
- 2 Sinivuokko RN:o 1³⁵⁹ -nimisen ja rekisterinumeroisen tilan sopimukseen kuuluvan alueen käyttöoikeus jää yhtiölle toistaiseksi niin kauan kuin sitä tarvitaan maanviljelystarkoituksiin.
- 3 Aluetta saadaan käyttää sopimuksen tekohetkellä voimassa olevan asemakaavan edellyttämiin tarkoituksiin tai siltä osin kuin alueella ei ole asemakaavaa, puistoalueena. Tässä tarkoituksessa kaupunki saa rakentaa alueelle puistokäytäviä ja muita alueen käytön edellyttämiä laitteita, sovittuaan niistä ensin yhtiön paikallisen johdon kanssa. Patorakennelmiin kohdistuvista töistä on aina esitettävä suunnitelmat yhtiön paikallisen johdon hyväksyttäväksi.

- 4 Korvauksena alueen käytöstä kaupunki sitoutuu huolehtimaan alueen kunnossapidosta ja siisteydestä sekä siitä, ettei alueen käytöstä aiheudu siellä olevalle yhtiön omaisuudelle tai sen käytölle vahinkoa tai haittaa. Kaupunki vastaa vuokra-aikana vuokra-alueen osalta rakennuslain ja rakennusjärjestyksen mukaisista katurakennus- sekä kunnossa- ja puhtaanapitovelvoitteista, ei kuitenkaan mahdollisesti yhtiön tarkoituksiin kaavoitettavien tonttien osalta.
- 5 Käyttäessään puistokäytäviä kevyen liikenteen väylänä kaupunki sitoutuu vastaamaan tienpitäjälle kuuluvista velvoitteista. Varsinaisesta padon rakenteesta ja siitä mahdollisesti johtuvista vahingoista vastaa kuitenkin yhtiö. Mikäli molemmat osapuolet toteavat, että tien pitämisestä padon päällä aiheutuu haittaa padolle, sitoutuu kaupunki joko siirtämään tien toiseen yhtiön osoittamaan kohtaan tahi muuttamaan tien rakennetta siten, että haittaa ei synny.
- 6 Yhtiö ei vastaa mistään sellaisista vahingoista tai haittoista, joita Imatran voimalaitoksen padotuksesta ja sen vaihteluista saattaa aiheutua tässä sopimuksessa tarkoitettulle alueelle, rakennuksille tai laitteille taikka niiden käytölle. Yhtiö saa myös tarvittaessa suorittaa alueella olevien rakenteidensa ja laitteidensa korjaus- ja kunnossapitotöitä. Yhtiö on myös oikeutettu, jos sen myöhempi tarve niin vaatii, eivätkä asemakaava tms. määräykset ole esteenä, rakentamaan alueelle uusiakin laitteita ja maadoituksia neuvoteltuaan ensin asiasta kaupungin kanssa ja hankittuaan asianmukaiset luvat. Yhtiöllä on lisäksi oikeus käyttää puistoalueita siellä olevien laitteidensa ja rakenteidensa edellyttämiin kuljetuksiin ja niihin liittyviin tehtäviin. Yhtiö ei ole velvollinen korvaamaan sen käytöstä alueelle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja tai haittoja.
- 7 Kaupunki rakentaa ja kunnossapitää tarpeellisissa yhtiön paikallisen johdon kanssa lähemmin sovittavissa kohdissa aitoja puistoissa liikkuvien estämiseksi pääsemästä Imatrankosken vanhaan uomaan taikka muille alueille, joilla liikkumista on pidettävä asiattomana taikka vaarallisena.
- 8 Kaupunki saa pitää Patopuistossa suihkuallasta ja siihen liittyviä laitteita.
- 9 Kaupunki saa ylläpitää ns. Voimalaitoksen niemessä myös tähän sopimukseen kuulumattomalla, mutta oheiseen karttaan merkityllä yhtiön omistamalla alueella valaistua hiihtolatua ja asentaa sitä varten tarvittavat valaisinlaitteet joko alueen puihin tai erillisiin valaisinpylväisiin.
- 10 Kaupunki saa pitää ns. Mikkilän puiston alueella jääkiekkokenttää ja luistelualuetta ja niiden edellyttämiä laitteita ja rakenteita.

- 11 Yhtiö ei vastaa mistään alueen käytön yhteydessä mahdollisesti tapahtuvista henkilö- tai omaisuusvahingoista.
- 12 Vuokra-alueella oleva puusto kuuluu yhtiölle.
- 13 Mikäli tässä sopimuksessa ei ole toisin sovittu, noudatetaan soveltuvien osin voimassa olevaa maanvuokralakia.
- 14 Aluetta koskevat osapuolten väliset aikaisemmat sopimukset päättyvät tämän sopimuksen allekirjoituksen yhteydessä.

Tätä sopimusta on tehty kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi (1) kummallekin sopijapuolelle.

Imatralla ^{joulu 9.} ~~lokakuun 31.~~ päivänä 1974

Helsingissä toukokuun 15 päivänä 1975.

IMATRAN VOIMA OSAKEYHTIÖ IMATRAN KAUPUNGINHALLITUS

Erkki Ollilainen *pp. R. Herliola*

Aaro Mäkelä
Aaro Mäkelä
Kaupunginjohtaja

Hannu Kontkanen
Hannu Kontkanen
Kaupunginsihteeri

jälj. kiikut. sio ja TEVI

Tämän hoitosopimuksen piiriin liitetään liitekarttaan rajattu n. 7200 m²:n suuruinen määräala Imatran kylän Imatrankoski 1:1 nimisestä tilasta.

Helsingissä 5. kesäkuuta 1987

Imatralla 5. kesäkuuta 1987

IMATRAN VOIMA OY

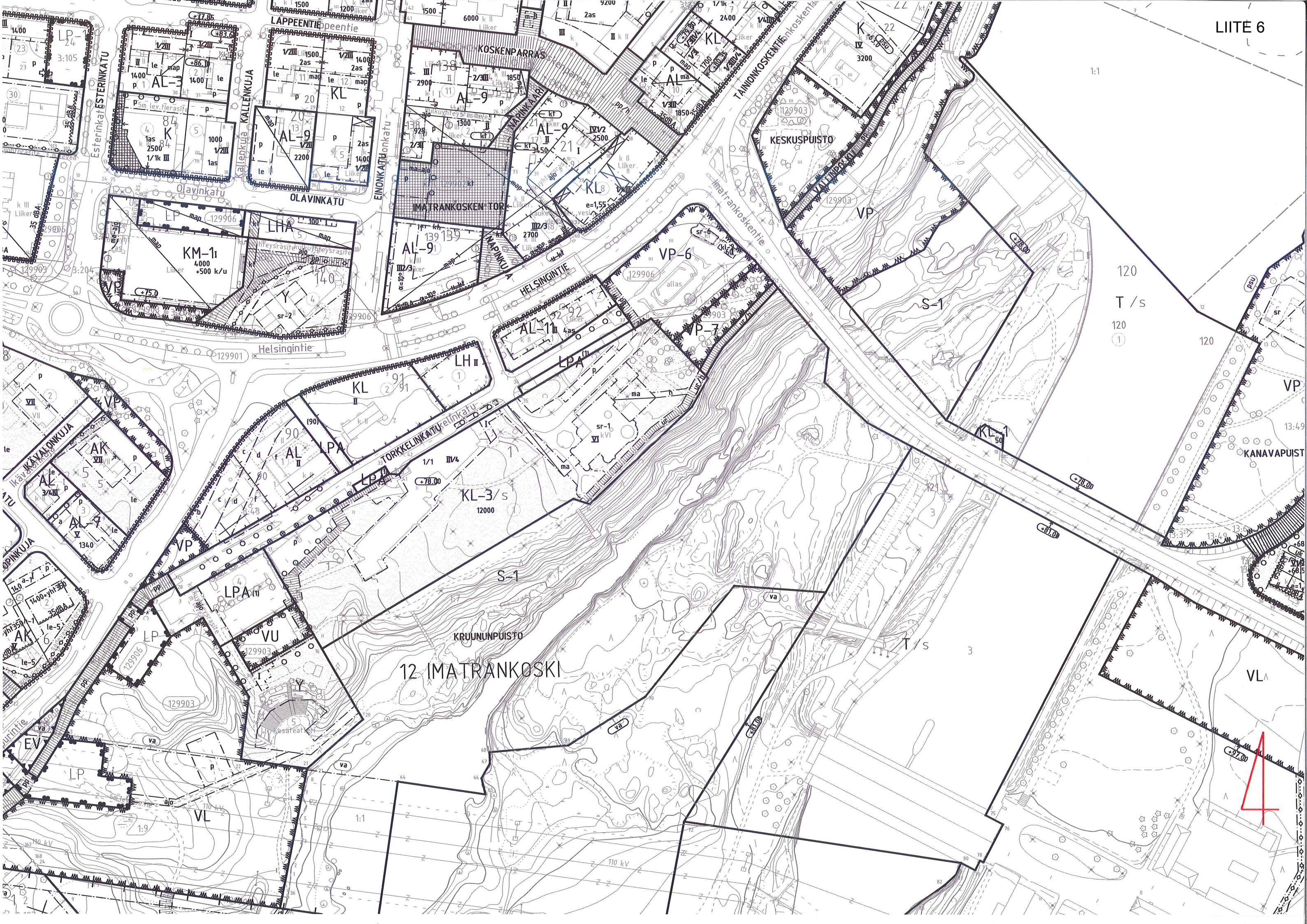
IMATRAN KAUPUNGINHALLITUS

Erkki Ollilainen *pp. Erkki Ollilainen*

Erkki Ollilainen
Erkki Ollilainen
apulaiskaupunginjohtaja

Ilkka Nikmä
Ilkka Nikmä
apulaiskaupunginsihteeri

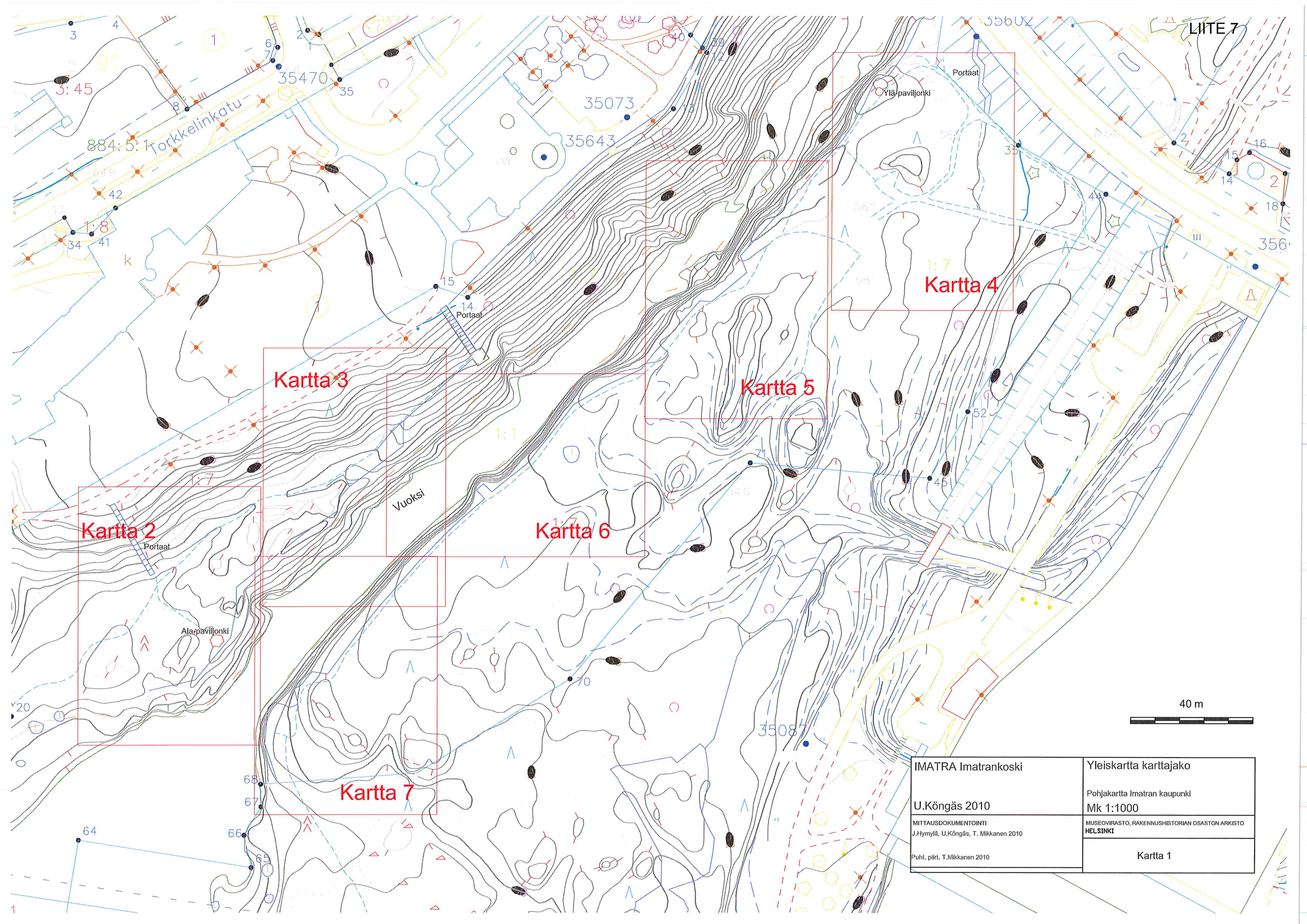
(Imatran kaupunginvaltuusto hyväksynyt em. täydennyksen 25.5.1987/§ 108)

12 IMATRANKOSKI

120
T/s
120
①

Kartta 2

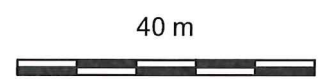
Kartta 3

Kartta 5

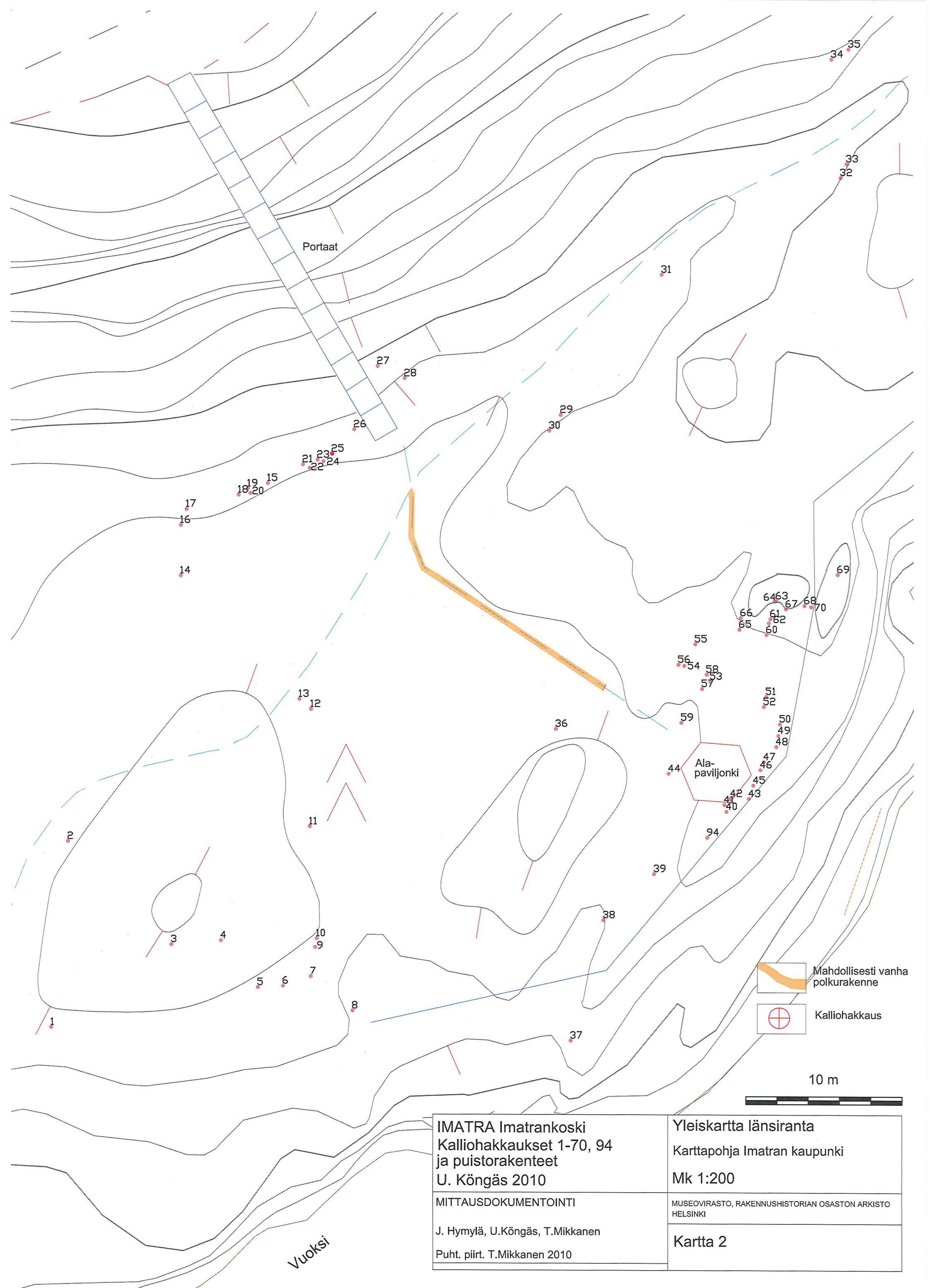
Kartta 4

Kartta 6

Kartta 7

IMATRA Imatrankoski	Yleiskartta karttajako
U.Köngäs 2010	Pohjakartta Imatran kaupunki Mk 1:1000
MITTAUSDOKUMENTOINTI J.Hymylä, U.Köngäs, T. Mikkanen 2010	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Puht. piirt. T.Mikkanen 2010	Kartta 1

IMATRA Imatrankoski
 Kalliohakkauskset 1-70, 94
 ja puistorakenteet
 U. Köngäs 2010

MITTAUSDOKUMENTOINTI

J. Hymylä, U.Köngäs, T.Mikkanen

Puht. piirt. T.Mikkanen 2010

Yleiskartta länsiranta

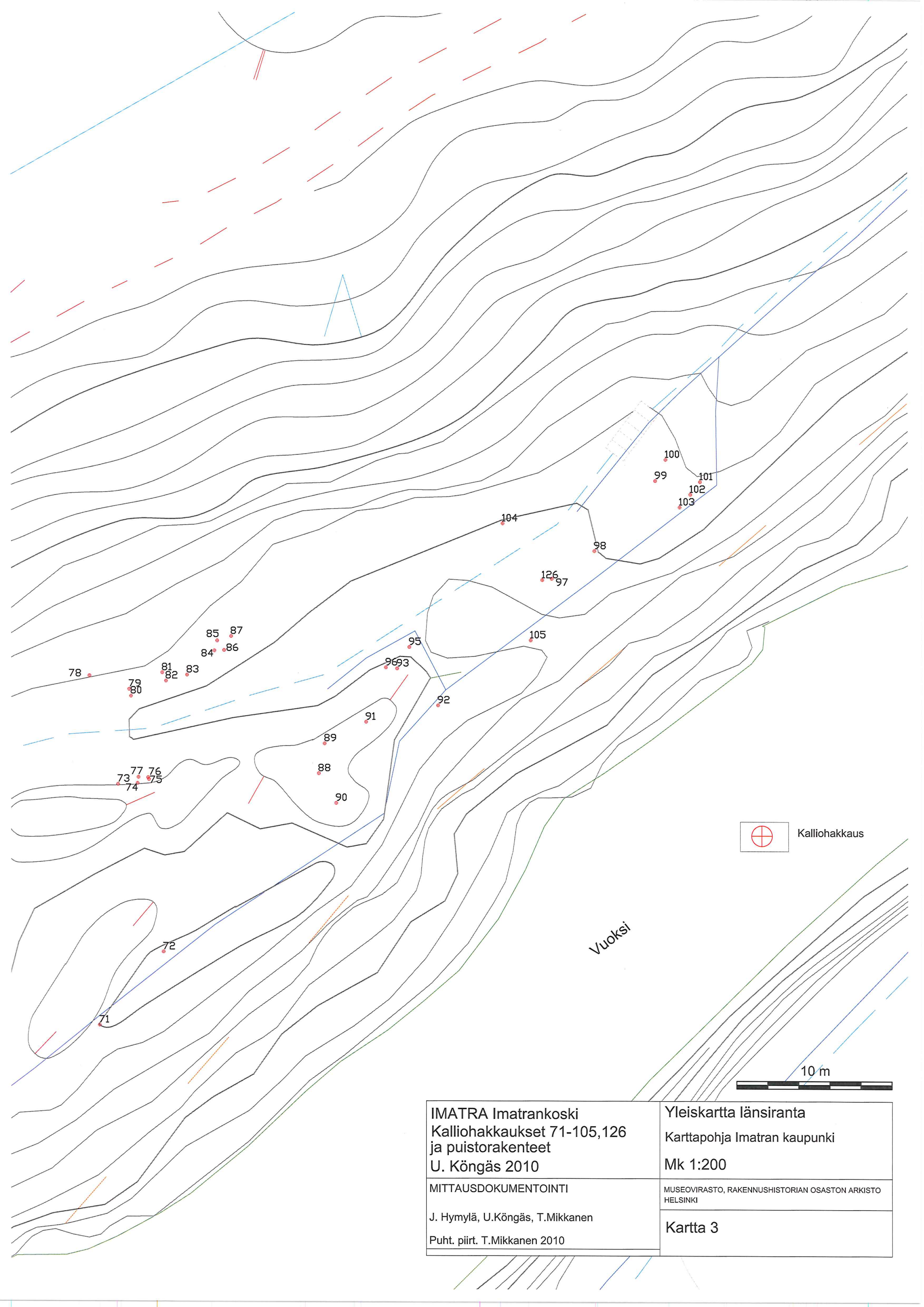
Karttapohja Imatran kaupunki

Mk 1:200

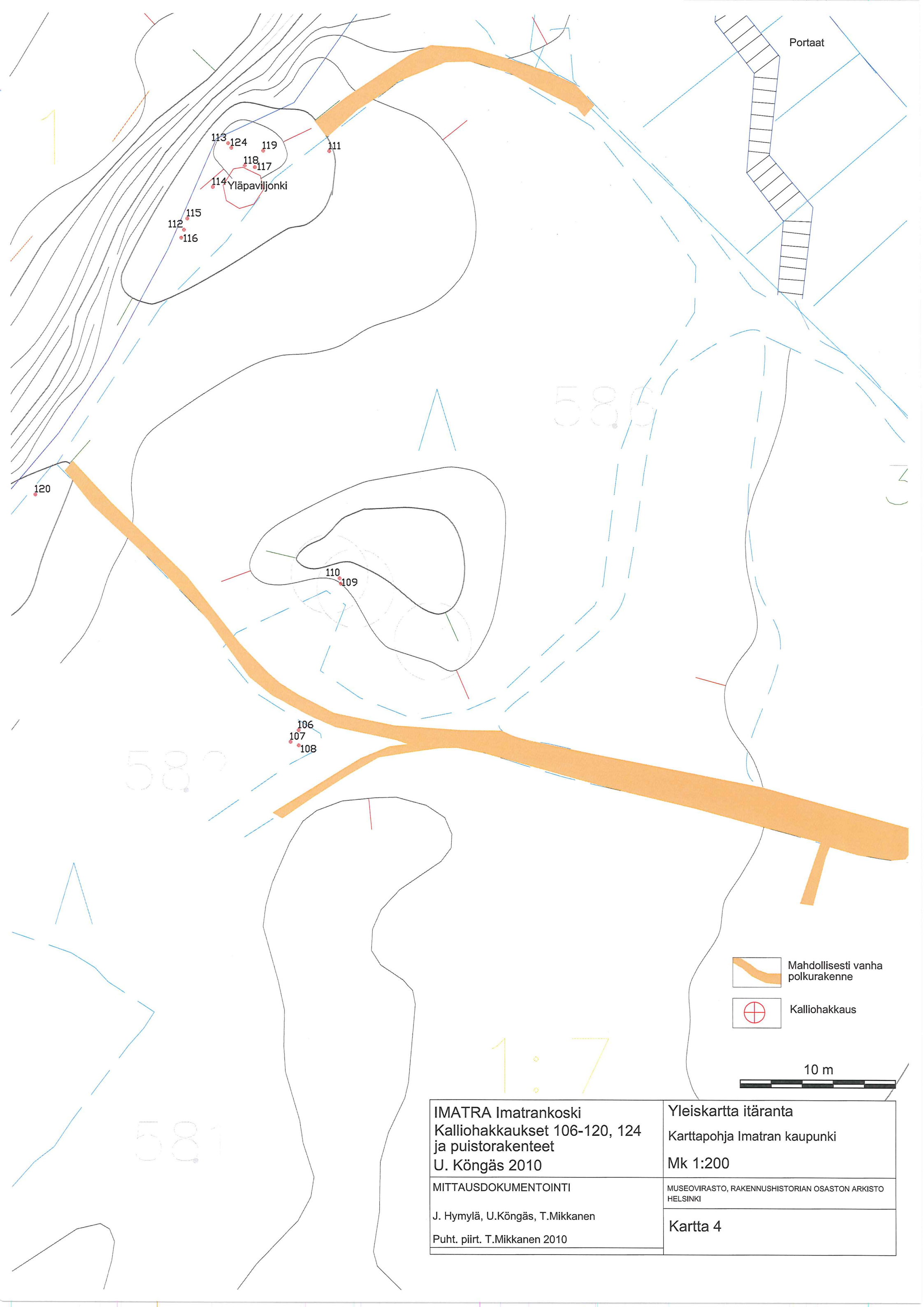
MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO
 HELSINKI

Kartta 2

Vuoksi

<p>IMATRA Imatrankoski Kalliohakkaukset 71-105, 126 ja puistorakenteet U. Kögäs 2010</p>	<p>Yleiskartta länsiranta Karttapohja Imatran kaupunki Mk 1:200</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI J. Hymylä, U.Kögäs, T.Mikkanen Puht. piirt. T.Mikkanen 2010</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 3</p>

Portaat

Yläpaviljonki

58.6

58.7

58.1

1:7

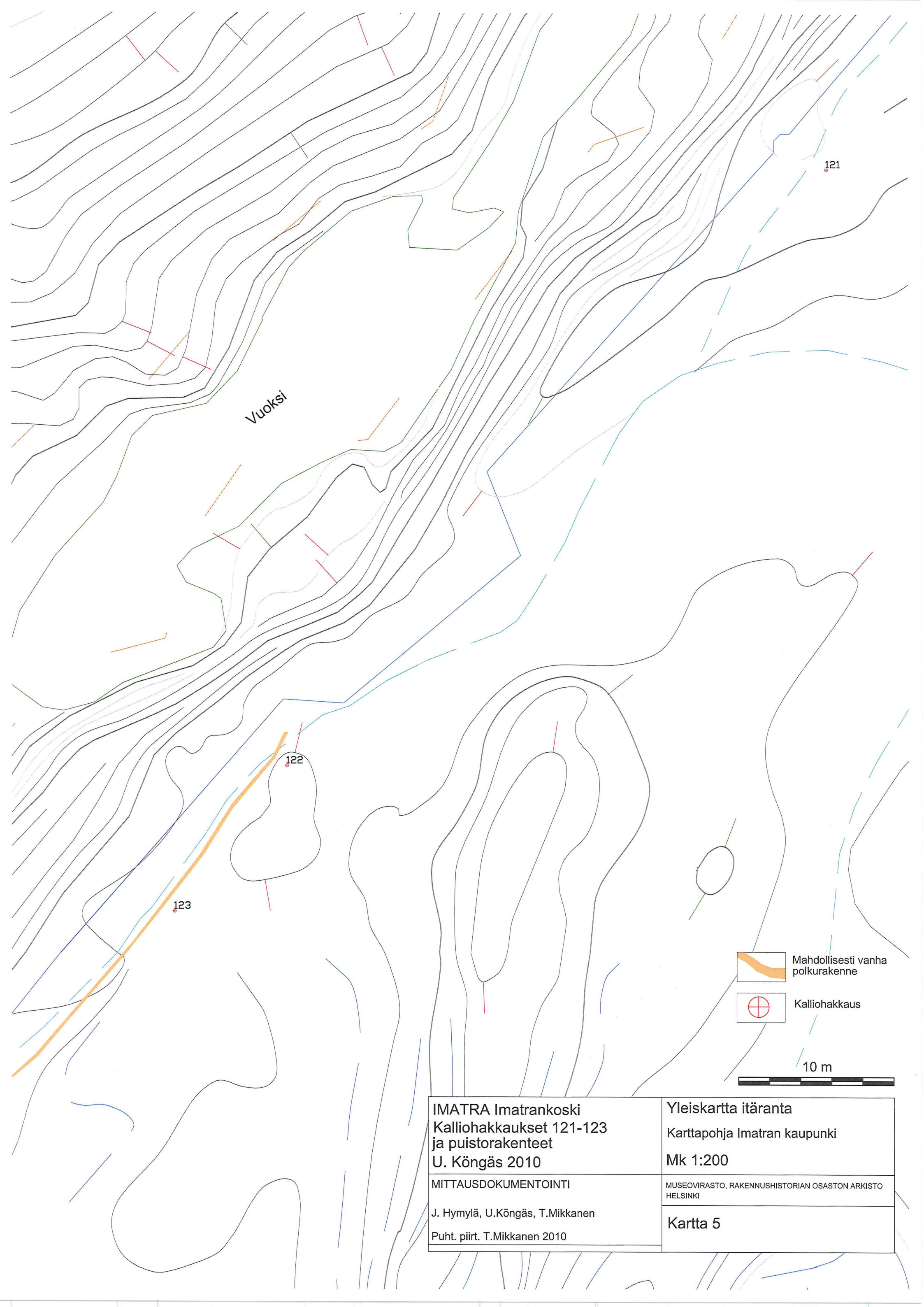
Mahdollisesti vanha polkurakenne

Kalliohakkaus

10 m

<p>IMATRA Imatrankoski Kalliohakkaudet 106-120, 124 ja puistorakenteet U. Köngäs 2010</p>	<p>Yleiskartta itäranta Karttapohja Imatran kaupunki Mk 1:200</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI J. Hymylä, U.Köngäs, T.Mikkanen Puht. piirt. T.Mikkanen 2010</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 4</p>

Vuoksi

121

122

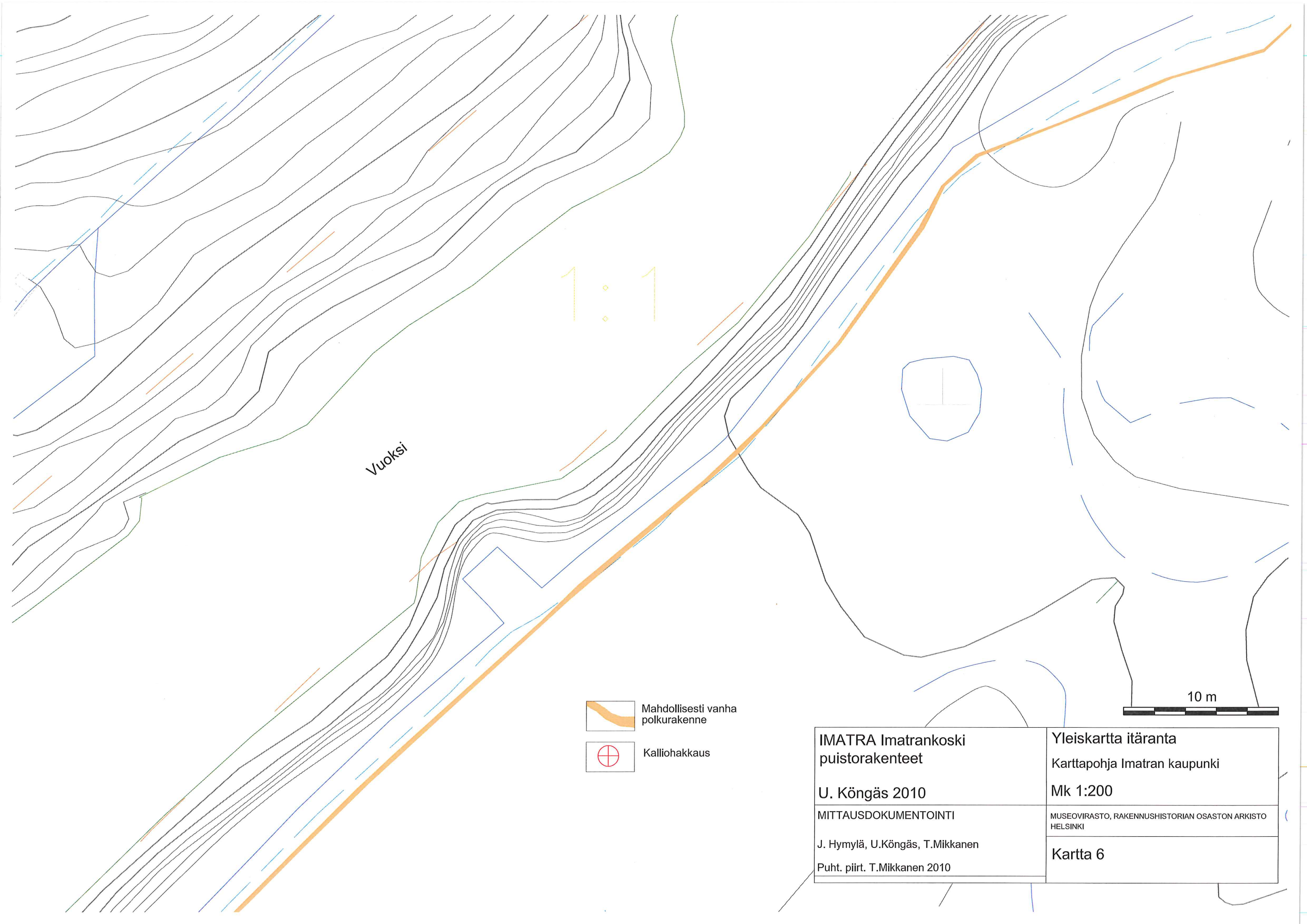
123

Mahdollisesti vanha polkurakenne

Kalliohakkaus

10 m

<p>IMATRA Imatrankoski Kalliohakkaukset 121-123 ja puistorakenteet U. Köngäs 2010</p>	<p>Yleiskartta itäranta Karttapohja Imatran kaupunki Mk 1:200</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI J. Hymylä, U.Köngäs, T.Mikkanen Puht. piirt. T.Mikkanen 2010</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 5</p>

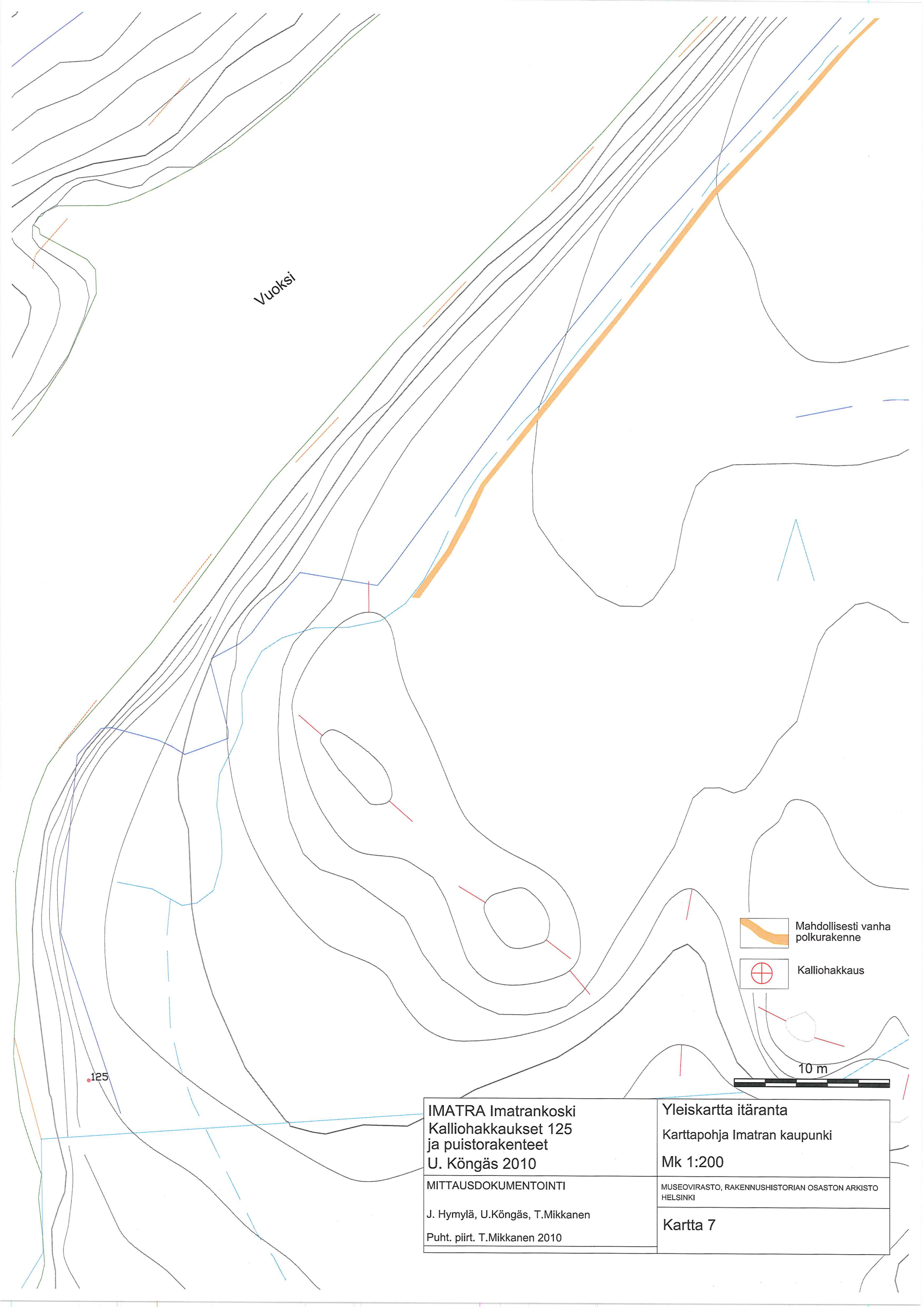
Vuoksi

1:1

- Mahdollisesti vanha polkurakenne
- Kalliohakkaus

10 m

<p>IMATRA Imatrankoski puistorakenteet</p>	<p>Yleiskartta itäranta Karttapohja Imatran kaupunki</p>
<p>U. Köngäs 2010</p>	<p>Mk 1:200</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p>
<p>J. Hymylä, U.Köngäs, T.Mikkanen Puht. piirt. T.Mikkanen 2010</p>	<p>Kartta 6</p>

Vuoksi

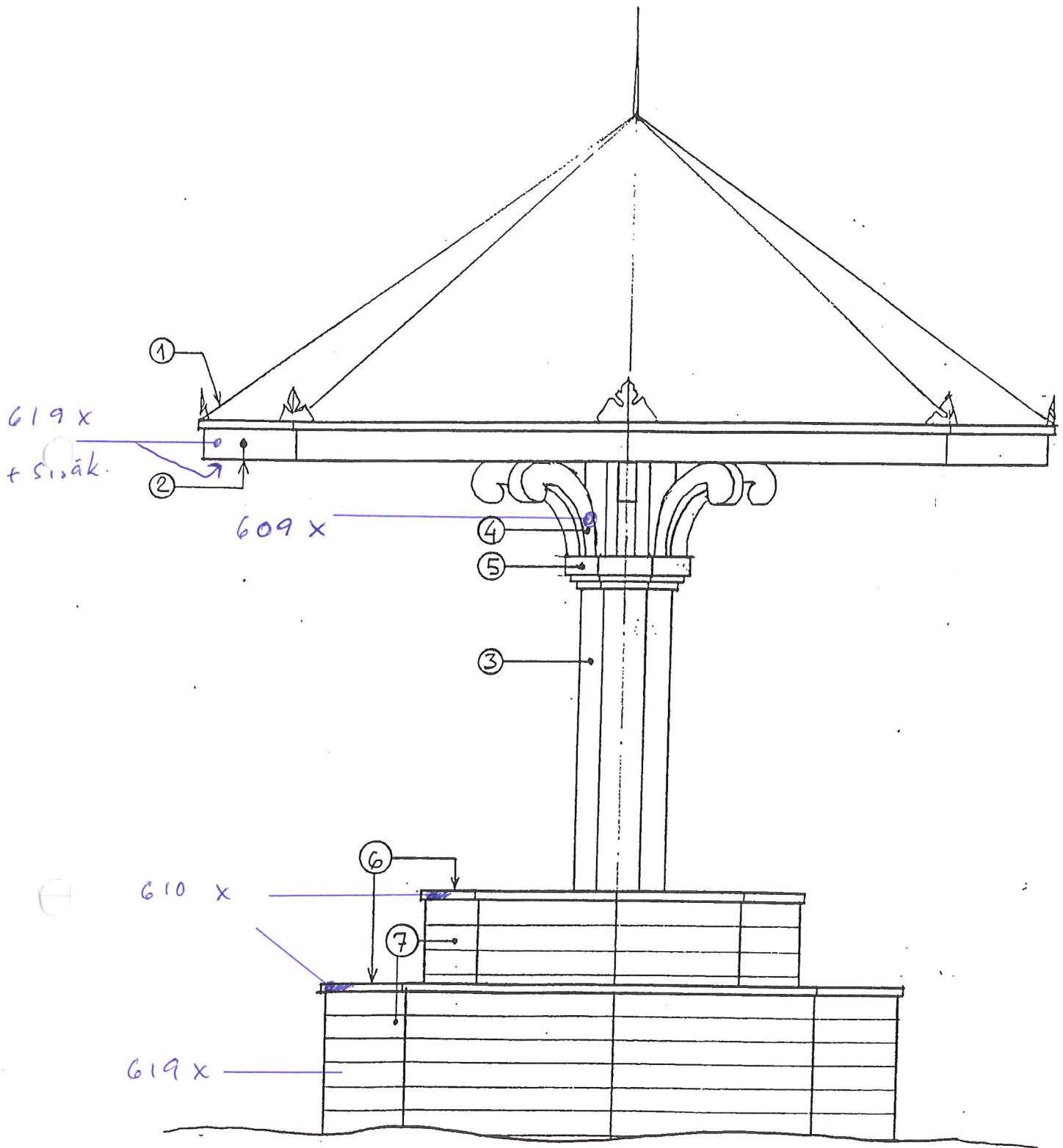
125

- Mahdollisesti vanha polkurakenne
- Kalliohakkaus

10 m

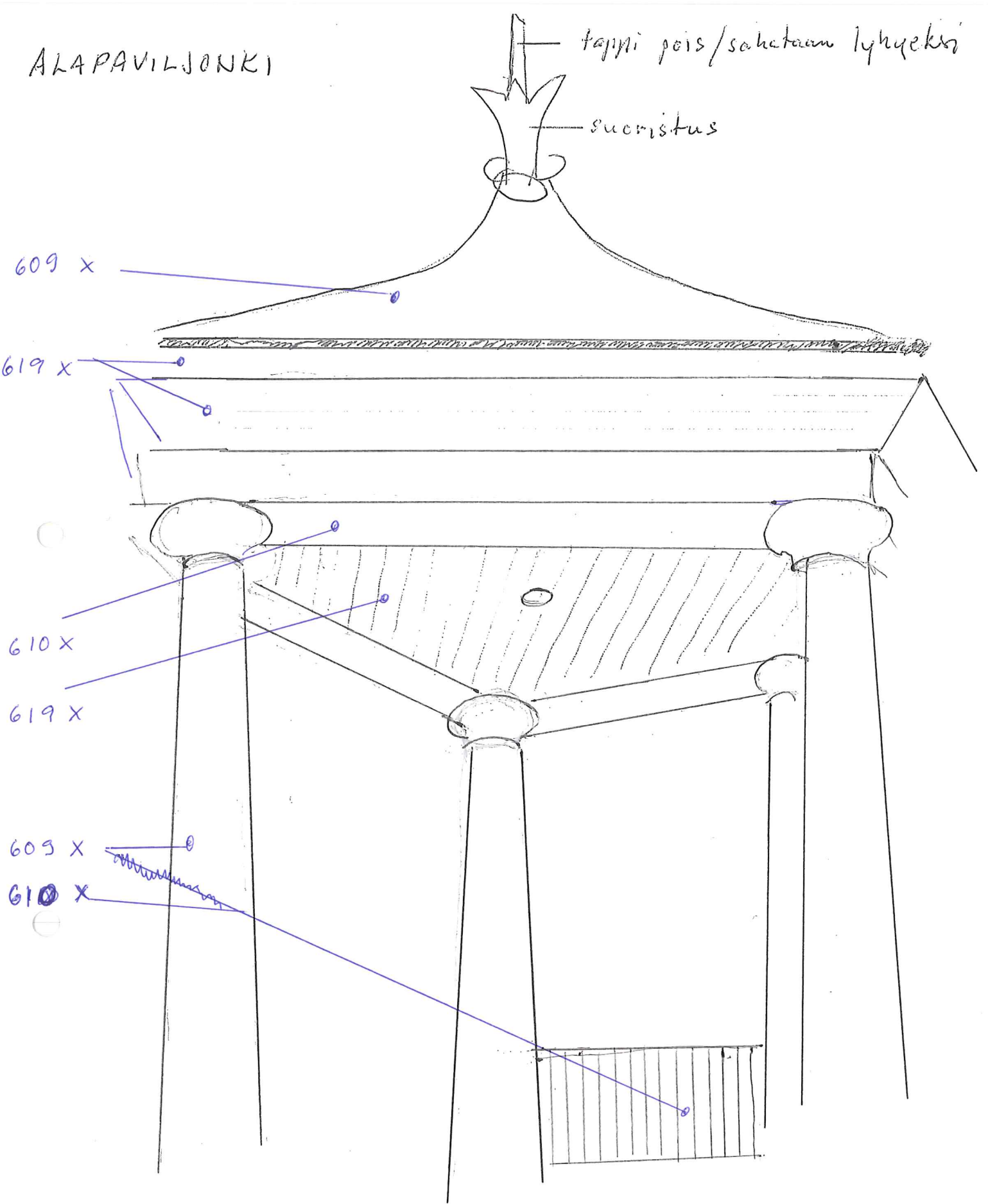
<p>IMATRA Imatrankoski Kalliohakkaudet 125 ja puistorakenteet U. Köngäs 2010</p>	<p>Yleiskartta itäranta Karttapohja Imatran kaupunki Mk 1:200</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI J. Hymylä, U.Köngäs, T.Mikkanen Puht. piirt. T.Mikkanen 2010</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 7</p>

IMATRANKOSKEN YLÄPAVILJONKI, JUKISIVU 1:2

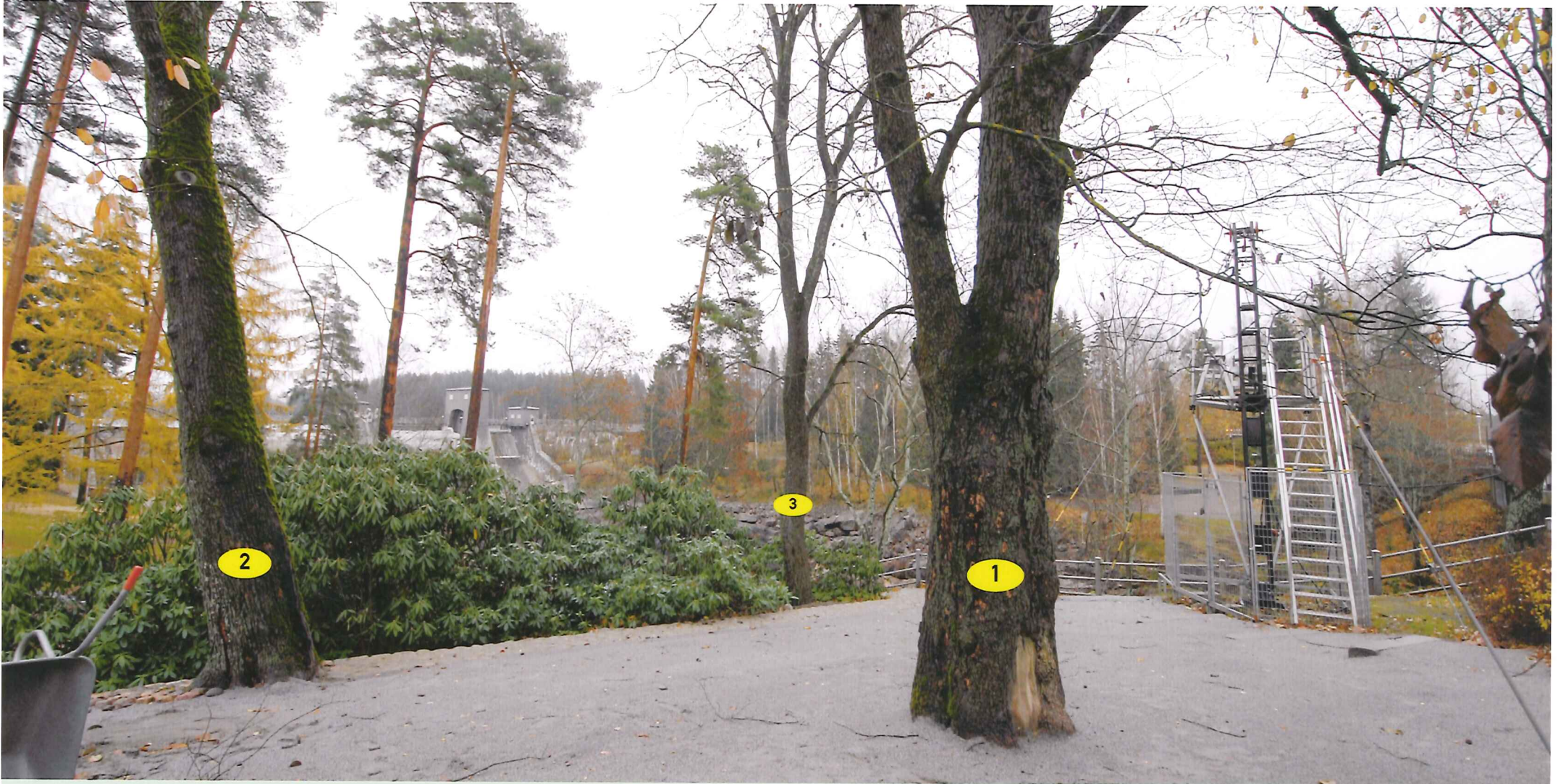
- 1 KUPARIPELTIKATE JA KORISTEET
- 2 RÄYSTÄSLAUTA JA ALUSLAUDOITUS, MAALATTU
- 3 PYSTYPIIKKI, MAALATTU
- 4 KORISTETUET, MAALATTU
- 5 TUEN KEHYSLISTA, MAALATTU
- 6 TASOJEN YLÄPINNAT, MAALATTU
- 7 TASOJEN PYSTYPIINNAT, MAALATTU

ALAPAVILJONKI

Sävyt Tikkurila

24.10.2013

Puut tutkittiin ensiksi silmämääräisesti ja sitten Resi PD400 mikroporalla. Juuristoalue voitaisiin käsitellä uudelleen ilmvalla kiviaineksella. Sepelissä ei ole hienoa ainesta mikä tiivistää maata kuten murskeessa. Jalavien juurien hengitys onnistuu paremmin kun tyven ympärille laitetaan murskeen sijasta sepeliä. Nämä puut tarvitsevat normaalin hoitoleikkauksen. Lähinnä poistetaan kuolleet, kuivat oksat.

Kuntomääritys: Puiden kuntoluokitus

© Puiden Hoito TS-YMPÄRISTÖPALVELU KY

- A** **Erittäin hyväkuntoinen puu** ilman vaurioita. Latvus on hyvä-rakenteinen. Puu on elinvoimainen ja istutussyvyys on oikea.
- B** **Hyväkuntoinen puu.** Pieniä vaurioita tyvellä, rungossa ja latvuksessa. Tasapainoinen latvus. Puun vauriot eivät aiheuta mitään vaaraa puun rakenteellisessa kestävyudessa. Puu on kehityskelpoinen ja voi ilman elinolosuhteiden muutosta jatkaa kasvuaan normaalina.
- C** **Puu on kohtalaisessa kunnossa.** Selviä leikkaushaavoja, rakenteellisesti heikkoja kohtia. Latvus epätasapainossa. Mahdollisia juuristovaurioita. Puun kunto on sellainen, että välitöntä vaaraa ei ole, mutta puusta kehittyy ongelmapuun melko lyhyessä ajassa (5 vuoden sisällä), jos mitään hoitotoimenpiteitä ei tehdä. Puu on istutettu liian syväälle.
- D** **Puu on huonossa kunnossa.** Suuria leikkaushaavoja, mekaanisia ruhjeita sekä sienitauteja. Latvus on epätasapainossa ja kuolleita oksia on paljon. Selvästi epäluotettava puu, josta tulee vaarallinen lyhyehkön ajan kuluessa (1–2 vuotta), jos mitään hoitotoimenpiteitä ei tehdä. Puu ei enää ole kehityskelpoinen, eikä siitä voi tulla vanhaa, tervettä ja turvallista puuta.
- E** **Puu on vaarallinen.** Puussa on runsaasti vaurioita ja rakenteellisesti heikkoja kohtia. Laho on saanut ylivallan puussa. Latvus on kuolemassa ja juuristossa on ilmeisen vakavia vaurioita. *Puu on vaarallinen* ja on ympäristölleen vakavasti otettava vaaratekijä.

Teppo Suoranta
Arborist / Hortonom

Bonäs, 21710 Korppoo | puh. 0400 93 55 58 | teppo@puidenhoito.fi | www.puidenhoito.fi

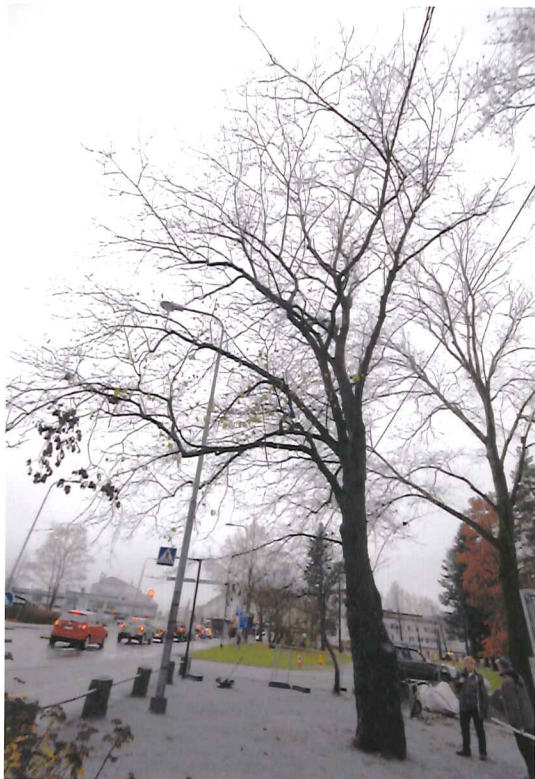

- Puiden kuntotutkimus
- Puiden hoito
- Vaativat kaadot
- Kantojen jyrshintä
- Koulutus

Myynti:

- kiipeilyvarusteet
- puiden hoitotarvikkeet
- puiden kuntotutkimusvälineet

24.10.2013

Pintaruhje. pintalahoa

Poistettu iso oksa. kovaa lahoa

Tyvi: Liian syvällä, täyttömaata. Kaivettu juuristoalueella. Isossa pintaruhjeessa pintalahoa.

Mikroporatutkimus 10 cm maasta lounaasta ja pohjoisesta näyttää sisäisiä halkeamia ja vähän lahoa.

Katso liitteet.

Runko: Poistettu iso oksa. Kestävät haaraliitokset.

Latvus: Epätasapainoinen. Isoja, kuivuneita oksia.

– Puu on kohtalaisessa kunnossa.

Toimenpiteet:

- Latvus hoitoleikataan vuoden sisällä.
- Juuristoalueen hoitoa vuoden sisällä.
- Seuranta viiden vuoden kuluttua.

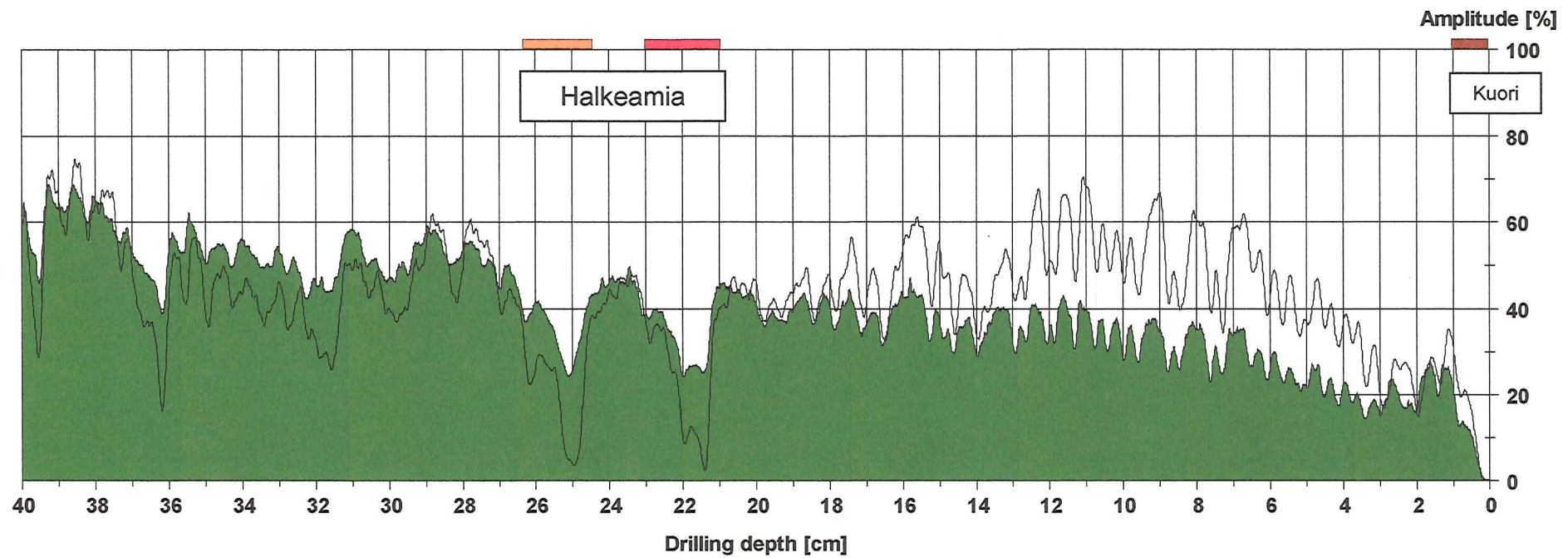

Imatrankoskentie, Imatra

Mikroporatutkimus 24.10.2013

1. Ulmus glabra / Vuorijalava

10 cm maasta lounaasta

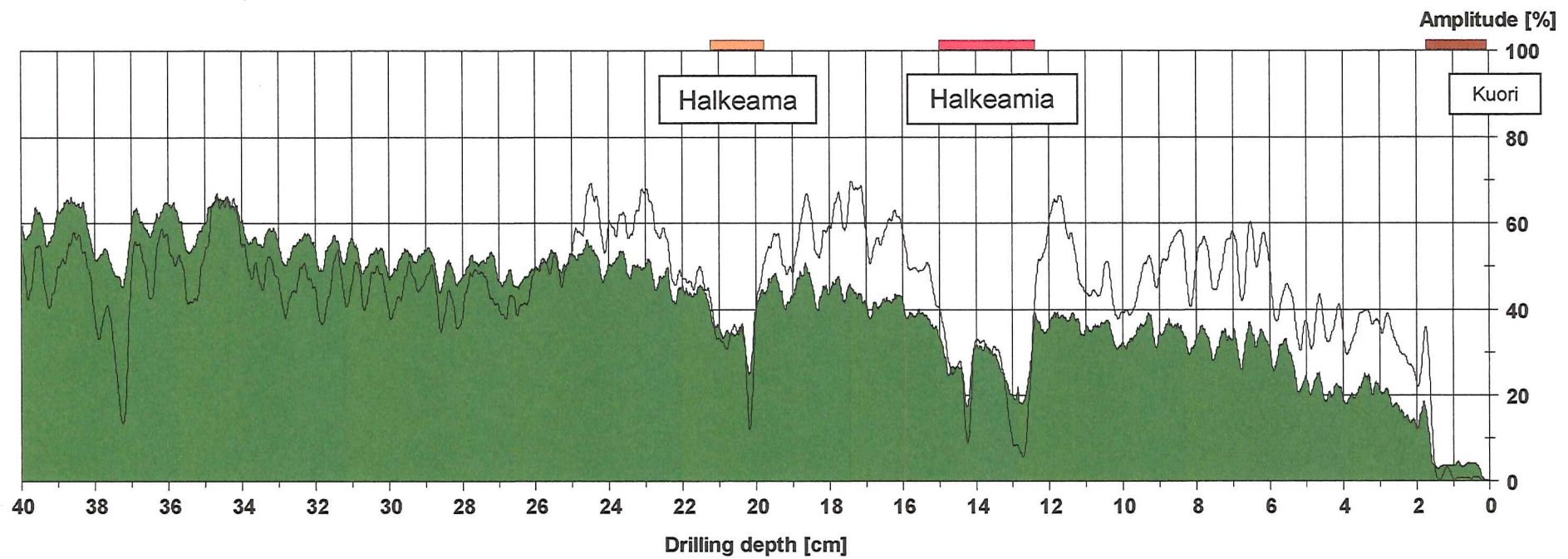

Imatrankoskentie, Imatra

Mikroporatutkimus 24.10.2013

1. Ulmus glabra / Vuorijalava

10 cm maasta pohjoisesta

24.10.2013

Tyvi: Halkeama nousee runkoon.
Mikroporatutkimus 10 cm maasta kaakosta näyttää vähän lahoa halkeamassa. Katso liite.

Runko: Poistettu 3 isoa oksaa. Yksi flush cut-leikkaus. Noin 220 cm pitkä halkeama. Kestävät haaraliitokset.
Mikroporatutkimus 92 cm maasta lännestä näyttää vähän lahoa halkeamassa. Katso liite.

Latvus: Vино puu . Kuivuneita oksia.

– Puu on kohtalaisessa kunnossa.

Toimenpiteet:

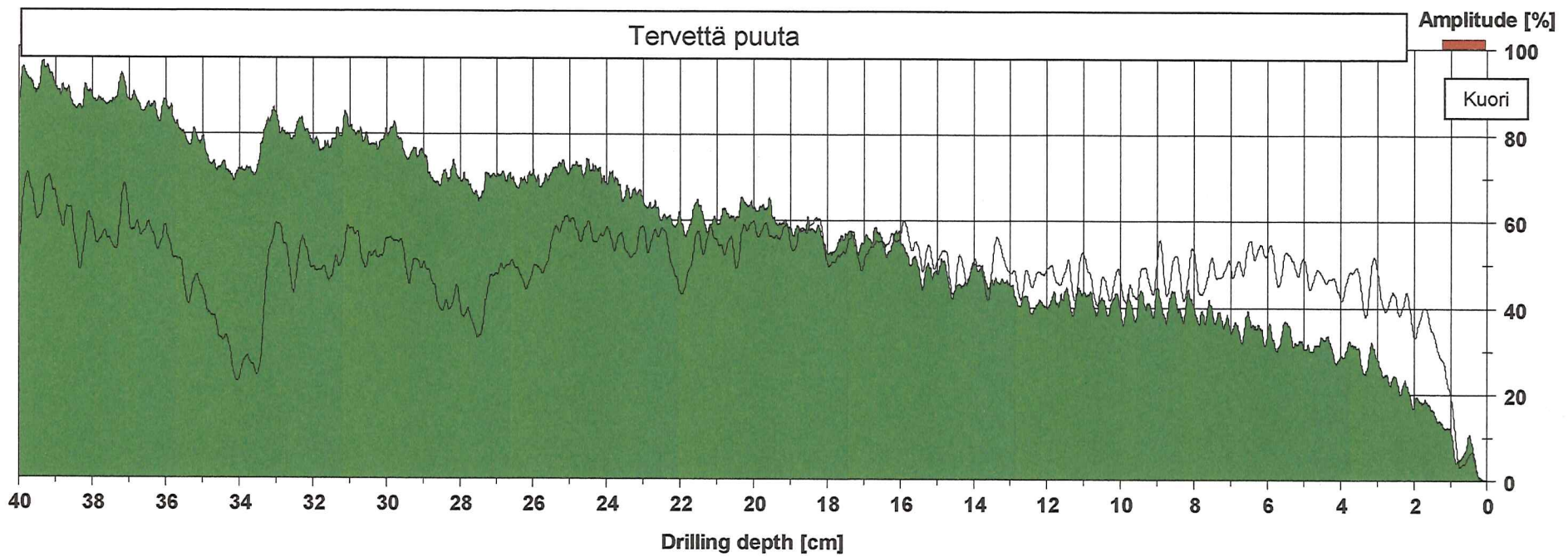
- Latvus hoitoleikataan vuoden sisällä.
- Juuristoalueen hoitoa vuoden sisällä.

Imatrankoskentie, Imatra

Mikroporatutkimus 24.10.2013

2. Ulmus glabra / Vuorijalava

10 cm maasta kaakosta

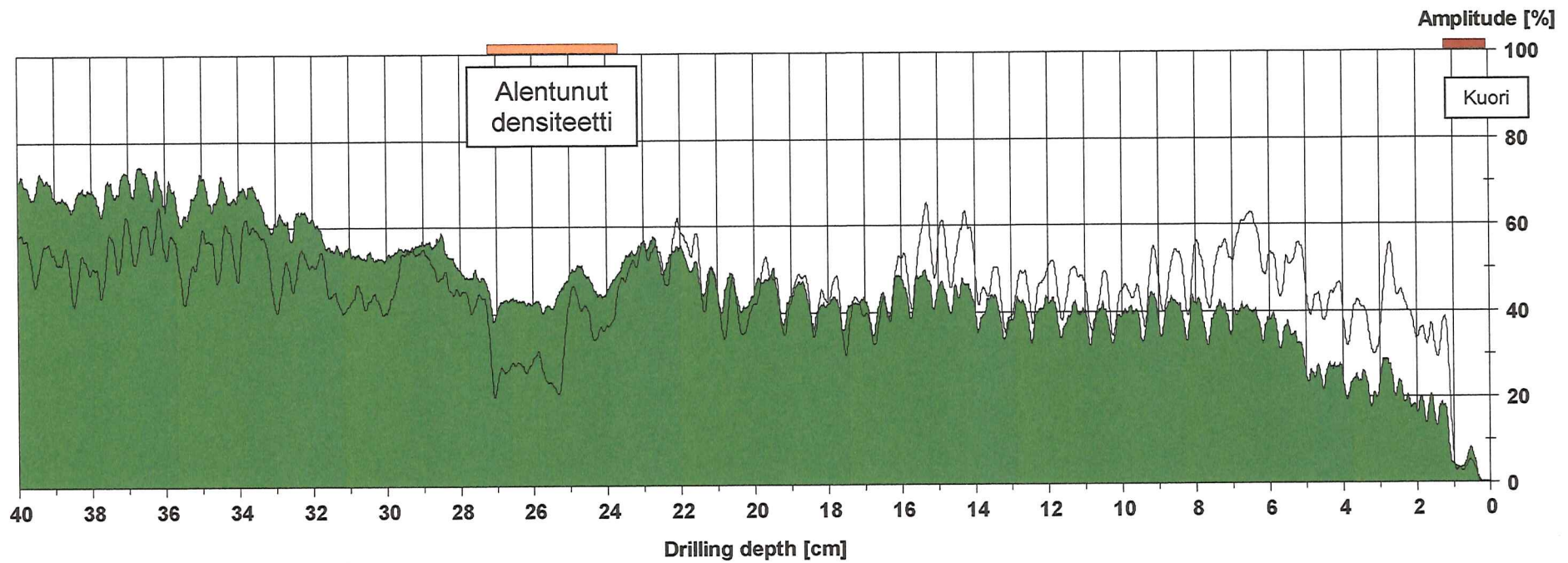

Imatrankoskentie, Imatra

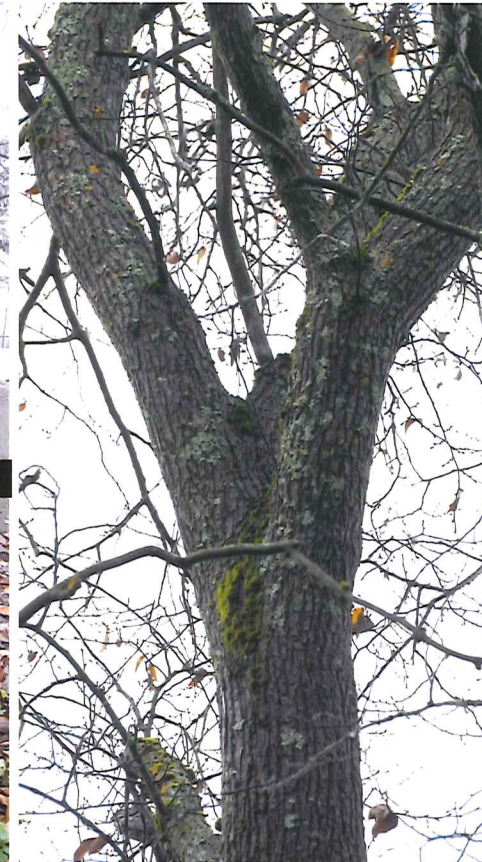
Mikroporatutkimus 24.10.2013

2. Ulmus glabra / Vuorijalava

92 cm maasta lännestä

24.10.2013

Tyvi: Liian syvällä, täyttömaata.
Halkeama on vain pinnassa
Mikroporatutkimus 10 cm maasta pohjoisesta näyttää tervettä puuta.
Katso liite.

Runko: 160 cm pitkä halkeama menee tyvelle.

Latvus: Epätasapainoinen. Vähän kuivuneita oksia.

- Puu on hyvässä kunnossa.

Toimenpiteet:

- Latvus hoitoleikataan vuoden sisällä.
- Juuristoalueen hoitoa vuoden sisällä.

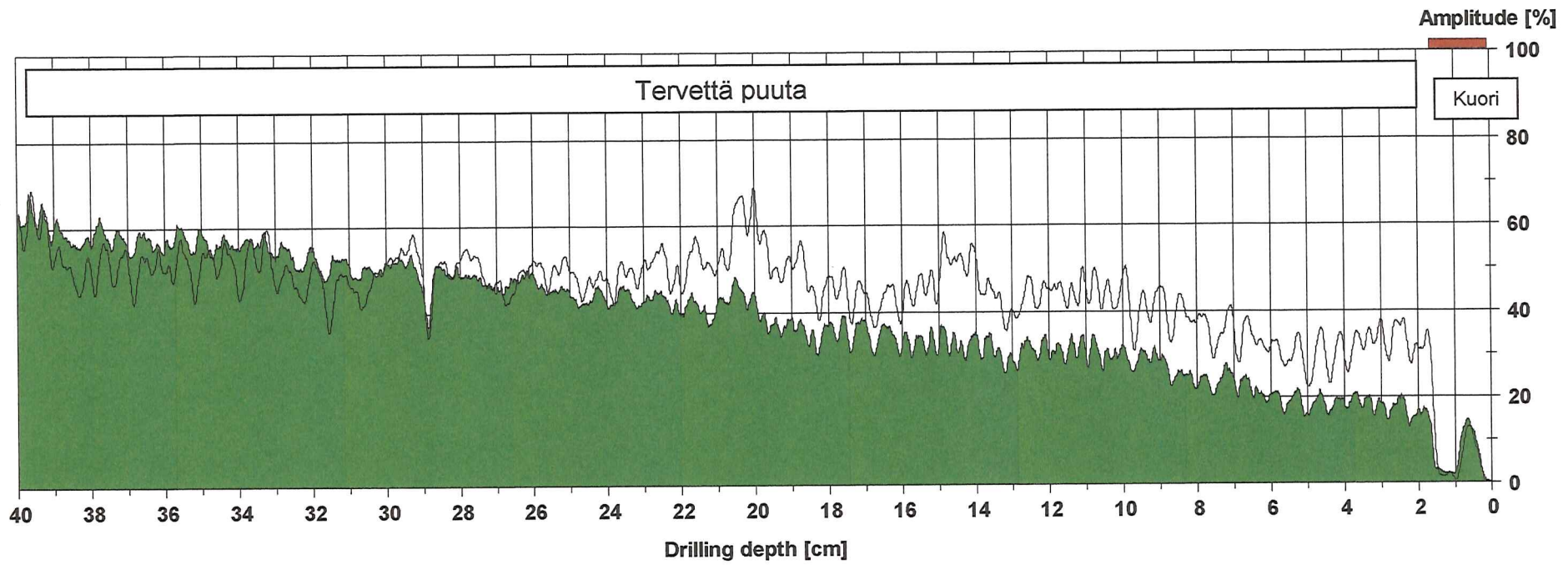

Imatrankoskentie, Imatra

Mikroporatutkimus 24.10.2013

3. Ulmus glabra / Vuorijalava

10 cm maasta pohjoisesta

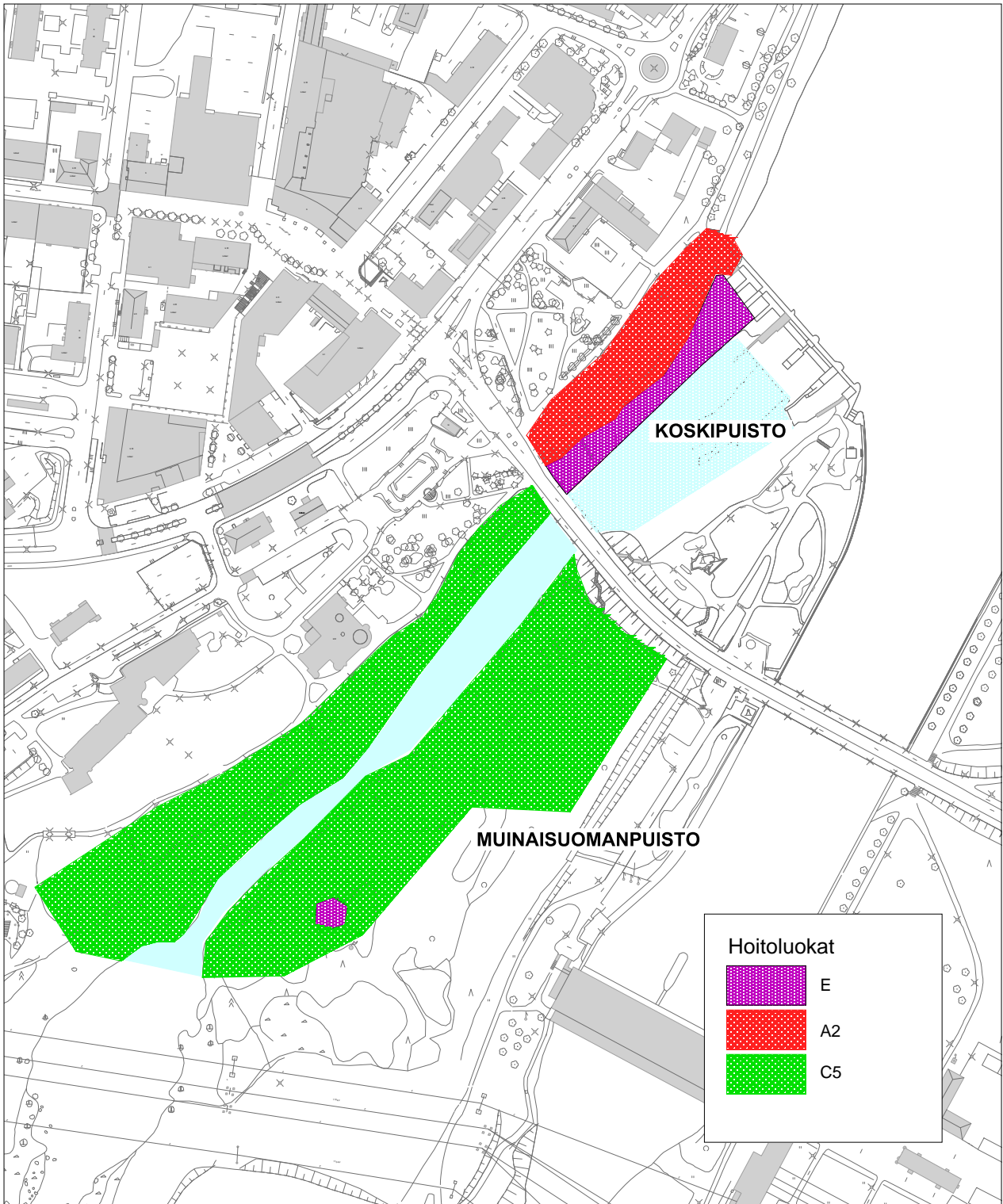

Puisto: Imatrankoskipuisto, Imatra pvm: 24.10.2013

tarkastaja: **Teppo Suoranta**

Puun tunnusnro:	1	2	3							huomautuksia:
Puulaji	ULN GLA	ULN GLA	ULN GLA							
Ikäik. (-10, -20, -40, -60, -80, 81-) 1-6	6	6	5							
Puu poistettu										
Kuntokl.: A, B, C, D, E (katso eri lista)	C	C	B							
Terveen puun osuus % säteestä										
A. Mikropora- tai B. Picus tomografia-tutkimus	A	A	A							
● Toimenpiteet, aikataulu 1-6: 1: 1kk, 2: 6kk, 3: 1v, 4: 2v, 5: 3v, 6: 5v										
Latvus hoitoleikataan	3	3	3							
Latvus rakenneleikataan										
Latvus A. pienennetään tai B. sen osa										
Latvus kuivat oksat poistetaan										
Latvus tuetaan										
Runkokorkeutta nostetaan										
Runko tuetaan										
Runko siistitään										
Vahingoittunut rungonhaara poistetaan										
Nurmikon poistaminen, juurenkaula esille										
Juuristoalueen hoito	3	3	3							
Seuranta	6									
Puu poistetaan										
▼ Tyven kunto										
Tyvi kunnossa										
Kaivettu juuristoalueella	X									
(V) Juuristovaurioita, (H) Huono kasvualue										
Tiivis maa										
Liian syvällä	X		X							
Pintaruhteita	X									
(I) Irtoavaa kuorta, (K) Kuoreton pinta										
Poistettu haara tyveltä										
Onkaloita 1-5 (väh-runs)										
Halkeamia 1-5 (väh-runs)			1	1						
Kääpä/sieni tyvellä										
Lahoa tyvellä	X	X								
■ Rungon kunto (P) pohjois-haara, (E) etelä-haara, (I) itä-haara, (L) länsi-haara, (M) keskimäinen-haara										
Runko kunnossa										
Pintaruhteita	X									
Poistettu iso oksa kpl:	1	3								
(F) Flush cut-leikkauksia, (T) Jäänyt tappeja		F								
Runsaasti sahauspintoja										
Poistettu haara										
Revennyt puunhaara										
(I) Irtoavaa kuorta, (K) Kuoreton pinta	K									
Jälsikerros kuollut rungon ja oksan välissä										
(H) Heikko haaraliitos, (S) Sisäänk. kuorta										
Rungonhaarat tuettu										
Täytetty onkalo										
Onkaloita 1-5 (väh-runs)										
Halkeamia 1-5 (väh-runs)			2	2						
Kääpä/sieni rungossa										
Hyönteistuho										
Bakteerilimavuotoa										
Lahoa rungossa										
▲ Latvuksen kunto										
Tasapainoinen										
(E) Epätasapainoinen, (V) Vaino puu	E	V	E							
Harsuuntunut latvus										
(K) Kuollut latva, (O) Osittain kuollut										
(T) Tapitettu, (P) Pienennetty, (A) Alaoksia p.										
Liikenteen aiheuttama vaurio										
Poistettu iso oksa kpl:										
(F) Flush cut-leikkauksia / (T) Jäänyt tappeja										
Runsaasti sahauspintoja										
Jälsikerros kuollut oksien välissä										
Onkaloita 1-5 (väh-runs)										
Halkeamia 1-5 (väh-runs)										
Kääpä/sieni latvuksessa										
Katkennut tai revennyt (O) Oksa, (H) Haara										
Heikko (O) oksa, (H) Haaraliitos										
Tuettu (V) vanha, (U) uusi										
(K) Kääpiöitynyt, (H) Hätäversoja										
(K) Kuolleita kärkiä, (H) Huono vuosikasvu										
Kuivuneita oksia	X	X	X							
Lahoa latvuksessa										

MAISEMATYÖLUPAHAKEMUS

1

Maankäyttö- ja rakennuslaki 128 §

Viranomaisen täyttää:

Tunnus:

Viranomaisen:

Saapui:

Kaupunki/Kunta:

Lupaa haetaan seuraavaan maisematyöhöni:

1. Hakija	Nimi Osoite ja postitoimipaikka Puhelin toimeen/kotiin Y-tunnus:
2. Laskutus-osoite (jos eri kuin hakijalla)	
3. Kohteen sijainti	Kaupunginosa/Kunnan osa ja kaava-alue Kylä/Kortteli Tila/Tontti, RN:o Kiinteistön/Määräalan pinta-ala m² Maisematyö suoritetaan ☐ asemakaava-alueella (MRL 128.1 § 1 kohta) ☐ alueella, jolla on voimassa MRL 53 §:n tarkoittama rakennuskielto asemakaavan laatimiseksi (MRL 128.1 § 3 kohta) ☐ sellaisella yleiskaava-alueella, jossa yleiskaavassa on määräys maisematyöluvasta (MRL 128.1 § 2 kohta) ☐ alueella, jolle yleiskaavan laatimista tai muuttamista varten on määrätty maisematyölupa pakolliseksi (MRL 128.1 § 3 kohta)
4. Tiedot toimenpide-alueesta	Alueen pinta-ala m ²
5. Toimenpide (Tarvittaessa käytettävä eri liitettä)	☐ Maisemaa muuttava maanrakennustyö ☐ Puiden kaataminen (MRL 128. § 1) ☐ Muu edellä mainittuihin verrattava toimenpide (MRL 128.1 §) Lyhyt selostus niistä toimenpiteistä, joille haetaan lupaa.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 128 §

	☐ toimenpide on selostettu eri liitteessä ☐ Anotaan lupaa aloittaa toimenpide ennen kuin lupapäätös on saanut lainvoiman (MRL 144 §)
6. Lisäselvitykset ja hankitut ennakkolausunnot	☐ selvitys naapurin kuulemisesta
7. Perustelut	
8. Liitteet	Tarkemmat tiedot maisematyöstä ilmenevät liitteistä. Oheistettu liite merkitään X:llä ☐ 1. valtakirja ☐ 2. selvitys alueen omistus- tai hallintaoikeudesta ☐ 3. karttaohje ☐ 4. kaavaote kaavamääräyksineen ☐ 5. ympäristön hoitosuunnitelma ☐ 6. ☐ 7. ☐ 8. ☐ 9. ☐ 10.
9. Päätöksen toimittaminen	☐ Postitetaan ☐ Noudetaan
10. Allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä Hakijan tai hänen valtuuttamansa henkilön allekirjoitus

Maankäyttö- ja rakennuslaki 128 §

Viranomaisen hankkimat lausunnot

--	--

Viranhaltijan lausunto

Viranhaltija	☐ MRL 128.2 §:n nojalla toimenpiteeseen ei tarvita maisematyölupaa, koska
	☐ MRL 128.3 §:n nojalla toimenpiteeseen ei tarvita maisematyölupaa, koska toimenpide perustuu yleisistä teistä annetun lain mukaiseen hyväksytyyn tiesuunnitelmaan.

Maankäyttö- ja rakennuslaki 128 §

MAISEMATYÖLUPAA tarvitaan

maisemaa muuttavaan maanrakennustyöhön, **puiden kaatamiseen** tai muuhun näihin verrattavaan toimenpiteeseen:

- 1) asemakaava-alueella
- 2) yleiskaava-alueella, jos yleiskaavassa niin määrätään
- 3) alueella, jolla on rakennuskielto.

Maisematyölupaa ei tarvita em. toimenpiderajoitusalueillakaan

- yleis- tai asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten taikka
- myönnetyn rakennus- tai toimenpideluvan mukaisten töiden suorittamiseen eikä
- **vaikutuksiltaan vähäisiin toimenpiteisiin.**

Lupa ei ole myöskään tarpeen, jos toimenpide perustuu yleisistä teistä annetun lain mukaiseen hyväksytyyn tiesuunnitelmaan.

Maisematyölupaa koskevia säännöksiä ei sovelleta sellaiseen maa-ainesten ottamiseen, johon tarvitaan maa-aineslaissa (555/1981) tarkoitettu lupa.

Huom! **Immalanjärven ranta-alueita** pidetään maisema-arvoltaan erityisen arvokkaina ja niillä toteutettavat hakkuut ovat pääsääntöisesti luvanvaraisia.

Maisematyölupaa haetaan aina kirjallisesti. Hakkuita koskevat hakemukset osoitetaan kaupungin metsätalousinsinöörille (Matti Luostarinen, Virastokatu 2, 55100 IMATRA) ja muut maisematyöluvan piiriin kuuluvat hakemukset tarkastusrakennusmestarille (Juha Luukkonen, Virastokatu 2, 55100 IMATRA).

Hakemukseen on liitettävä selvitys siitä, että hakija hallitsee toimenpiteen toteuttamispaikkaa, selvitys hankkeesta sekä kartta toimenpiteen sijainnista.

MIKÄLI ET OLE VARMA TARVITSETKO TOIMENPIDELUPAA TAI JOS TARVITSET APUA HAKEMUKSEN TEOSSA, NIIN OTA YHTEYTTÄ JOKO KAUPUNGIN METSÄTALOUSINSINÖÖRIIN (p. 020 617 4452), RAKENNUSVALVONTAAN (p. 020617 4310, 020 617 4316) TAI YMPÄRISTÖNSUOJELUTOIMISTOON (p. 020 617 4323).

Kruununpuistossa sijaitsevia uhanalaisia ja huomionarvoisia kasveja

Idänkurho

Keltasauramo

Kelta-apila

Ketokäenminttu

Kissankäpälä

Maarianverijuuri

Lehtoneidonvaippa

Jänönsalaatti ja kukinta

Litulaukka

Isomaksaruoho

Vata

Pikkutakiainen

Valkopiippo

Kuvat: Imatran Seudun Ympäristötoimi ja Luontoportti